Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 25 (1428) 1977 BIRŽELIS - JUNE 23 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Po rinkimų

Turime galvoje neseniai praėjusius Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto tarybos rinkimus, kurių rezultatuose galime išskaityti ir linksmų, ir liūdnų reiškinių. Bet pirmiausia gal reiktų pasakyti kelis žodžius apie KLB krašto tarybą ne tik tiems skaitytojams, kurie, gyvendami už Kanados ribų, gal neviską apie jos krašto tarybą žino, bet ir Kanados tautiečiams, ypač jauniesiems, kurie kartais pasigenda šios rūšies informacijos.

PAGAL Pasaulio Lietuvių Bendruomenės statutą (konstituciją) krašto taryba yra vyriausias to krašto Lietuvių Bendruomenės organas, renkamas krašto bendruomenės statuto nustatyta tvarka. Kanados LB statutas paskutinėje savo radakcijoje nustato, kad krašto tarybą sudaro atstovai, išrinkti rinkiminėse apylinkėse (jos dažniausiai sutampa su bendruomenės apylinkėmis), apylinkių pirmininkai, krašto valdybos bei revizijos komisijos nariai ir garbės teismo pirmininkas. Tai labai demokratiška rinkimų tvarka, duodanti balso teisę ne tik "tautos atstovams", renkamiems apylinkėse, bet ir vykdomiesiems bei kontrolės organams. Nežinau ar kuris kitas Pasaulio LB kraštas tokią plačiai apimančią tarybą turi.

Išrinktoji taryba pirmame po rinkimų suvažiavime išsirenka krašto valdybą, kuri yra vyriausias vykdomasis ir reprezentacinis organas. Įdomu ir Kanados Lietuvių Bendruomenei labai charakteringa, kad nei tarybos, nei valdybos autoriteto čia niekas neginčija. Krašto valdyba ir apylinkių valdybos atlieka visus bendruosius lietuviškuosius darbus, įskaitant ir politinę bei šalpos sritis. Gausios organizacijos siekia specifinių savo tikslų, bet visais atvejais padeda Bendruomenės organams.

ANT šitokių gerų pagrindų pastatyta, KLB ilgus metus veikė ir tebeveikia gerai, tačiau paskutiniųjų rinkimų rezultatai pirmą kartą išryškina KL Bendruomenėje jau prieš kurį laiką prasidėjusį liūdnesnį faktą — veikėjų trūkumą. Iš 17-kos rikiminių apylinkių tik trijose Bendruomenės rinkimai pilnai įvyko. Kitose 14-koje apylinkių, įskaitant ir tokias dideles ir energingas, kaip Hamiltonas, Montrealis ir Londonas, atstovai į krašto tarybą išrinkti aklamacijos būdu, vadinasi, kandidatų atsirado tik tiek, kiek reikėjo išrinkti atstovų. Kodėl? Pirmiausia, savo duoklę čia atsiima negailestingas laikas. Vyresnieji veikėjai išmirė, pavargo, išėjo į pensijas, išsikėlė į šiltuosius kraštus, nepalikdami pakaitų. Išimtį šioje vietoje gal sudaro tik Torontas (tai bene džiugiausias šių rinkimų reiškinys), kur stiprūs viduriniosios kartos veikėjai, kaikurie jau įgavę praktikos apylinkės valdyboje, užėmė pirmąją pusę išrinktųjų sąraše.

KLAUSIMAS, kaip surasti daugiau visuomenės veikėjų, nėra naujas. Jis, pavyzdžiui, buvo keletą kartų svarstytas 1968-73 metų PLB valdyboje, kurios nariu teko būti ir šių žodžių autoriui. Jau tada buvo pastebėtas faktas, kad veikėjų atsiranda daugiau, kai tik prasideda politinio pobūdžio ginčai. Daug tada būna kandidatų į pirmininkus, nes kiekvienas jų nori pravesti kurį nors savo partijos nusistatymą. Bet kai tik ginčai pasibaigia, karščiai aprimsta, veikėjų skaičius staiga krinta, nes "nebeįdomu dirbti". Po tokių faktų buvo net mesta mintis "supartinti" Bendruomenę, nes geriau esą turėti partinę Bendruomenę, negu jokios. Kaip dabar matome, ten, kur buvo bandyta Bendruomenę partinti, nieko gero iš to neišėjo. Bendruomenė savo statutu ir prigimtimi yra nepartinė, ir vienintelis kelias jos tolimesnei ateičiai būtų Toronto rinkimų pavyzdys — apylinkių ribose Bendruomenės idėją įsisavinę viduriniosios kartos veikėjai turi užimti pirmąsias vietas, vyresniesiems, kiek jie dar pajėgia, remiant ir padedant.

A. Rinkūnas

KANADOS ĮVYKIAI

Žiaurumai spaudoj ir televizijoj

Karališkoji Ontario komisija, vadovaujama Judy LaMarsh, dvejus metus tyrusi žiaurumus televizijoje, filmuose ir spaudoje, paskelbė trijų milijonų šodžių studiją, pareikalavusią $1,5 milijono išlaidų. Pirmiausia siūloma visas dabartines televizijos bendroves pakeisti nauja organizacija "Tele-Distribution Canada", kuri būtų pusiau valdinė ir pusiau privati. Jai prižiūrėti komisija siūlo įsteigti nepriklausomą grupę "Television Canada", atsakingą federaciniam parlamentui. Ji kontroliuotų programas, pastodama kelią žiaurumams, rūpintųsi kanadišku jų turiniu. Filmų pramonei tvarkyti J. LaMarsh komisija siūlo panašią paskirtį turinčią organizaciją "Film Canada", taip pat atsakingą tik parlamentui. Spaudą bei visas kitas ryšių priemones apimtų speciali taryba, vadovaujama tarpininko, kuriuo būtų paskirtas kuris nors žymus kanadietis. Jo ir tarybos veiklą finansuotų federacinis parlamentas. Komisija siūlo Kanados vyriausybei priimti naują žodžio laisvės įstatymą, nustatantį jos ribas įvairiais atvejais. Jeigu federacinė vyriausybė nesutiktų su televizijos reformomis, J. LaMarsh komisija pataria Ontario vyriausybei steigti provincinį televizijos tinklą ir vėliau jį padaryti tarpprovinciniu.

Visi trys Toronto dienraščiai pasisakė prieš komisijos pasiūlymus. Pirmiausia televizijos reikalus tvarko federacinė Kanados vyriausybė. Be to, valstybinės kontrolės įvedimas prieštarauja demokratiniams principams, iš tikrųjų reiškia didesnę ar mažesnę cenzūrą, kuri šiuo atveju būtų taikoma ne tik televizijai, bet ir visoms ryšių priemonėms, net ir spaudai. CBC praktika rodo, kad valdinės bendrovės, net ir turėdamos konkurenciją, nesugeba paruošti gerų ir populiarių programų. Negeresni reikalai ir su Kanados filmų pramone, nes didžioji jų dalis yra juokingai menki dėl gerų režisorių, scenaristų bei aktorių trūkumo. Ir tai nenuostabu — Kanada neturi nuolatinių dramos teatrų savo miestuose su dramos studijomis, kur jaunimas gautų profesinį augšto lygio paruošimą. Įvairūs dramos kurseliai universitetuose nieka-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Vilniuj suimti Matulionis ir Lapienis

Nežiūrint Helsinkio ir Belgrado konferencijų, okupuotoje Lietuvoje persekiojami tautiečiai už religinę ir tautinę veiklą

Laisvąjį pasaulį pasiekusi "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" (25 nr.) pateikia naujus faktus apie baigminio Helsinkio akto laužymą Lietuvoje. Čia pateikiame kaikurias minėto leidinio ištraukas. RED.

(Byla Nr. 345)

1976 metų spalio 19 vakare keturi saugumo darbuotojai įsiveržė į Jono Matulionio butą Vilniuje, Gorkio g. Nr. 17 b. 6.

Du saugumiečiai, pasislėpę J. Matulionio kaimyno bute, laukė patogaus momento, kad galėtų netrukdomi ir nesukeldami triukšmo įsibrauti į jo butą. Kiti du, matyt, laukė kieme. Kai J. Matulionis grįžo į namus ir pas jį atėjo V. Lapienis, saugumiečiai įsiveržė į vidų.

Kratos metu paimta rašomoji mašinėlė "Optima", "LKB Kronika" Nr. 24, Solženicino "Gulago salynas" (vertimas į lietuvių kalbą) bei kita literatūra. Po kratos J. Matulionis ir V. Lapienis buvo suimti.

J. Matulionis, 45-erių metų amžiaus, baigęs lituanistiką, vėliau studijavęs konservatorijoje, bet iš jos buvo pašalintas už giedojimą bažnyčioje. Dirbo Respublikinėje bibliotekoje, vėliau buvo Paveikslų galerijos direktoriumi.

V. Lapienis, gimęs 1906, ekonomistas, baigęs Vilniaus universiteto Ekonomikos fakultetą.

Po trijų dienų J. Matulionio butas buvo pakartotinai iškratytas, ypač tos patalpos, kurios pirmosios kratos metu nebuvo apieškotos — rūsys ir palėpė.

1976 spalio 26 buvo padaryta krata pas J. Matulionio seserį Kibildienę Albiną, gyvenančią Kupiškio rajone, Pelyšių kaime (Šimonių paštas). Krata vyko nuo 13 val. iki antros val. nakties. Matulionio sesuo Albina tą dieną nebuvo namuose: ji vežė į Vilniaus saugumą broliui Jonui maisto. Su savimi buvo pasiėmusi spintos raktus. Saugumiečiai spintos duris išlaužė. Kratos metu paėmė Jurgučio (J. Petruičio, pulkin., red.) knygą "Kaip jie mus sušaudė", rašomąją mašinėlę ir šiek tiek kalkės bei rašomojo popieriaus.

Kratą darė tardytojas Matulevičius, kratoje dalyvavo Šimonių partijos sekretorius Žilevičius, M. Karnišovas ir J. Gramkovas.

1976 spalio 20 saugumiečiai atvyko į Vlado Lapienio butą Dauguviečio g. 5, b. 11. Kratai vadovavo Saugumo komiteto ypatingai svarbių bylų tardytojas mjr. Pilelis, jam padėjo dar du saugumiečiai. Krata pradėta 12 val., baigta 20 val. 30 min. Buvo iškrėsti du kambariai, virtuvė, aukštas ir ūkinis sandėlis.

Kratos metu paimta: "Aušra" Nr. 3, "LKB Kronika" Nr. 23, A. Solženicino "Gulago salynas", "Kultūrinės represijos Lietuvoje", A. Solženicino "Pirmajame rate", Gliaudos "Simas", "Einamųjų įvykių kronika" Nr. 40, rašinys "Suslovas Michailas — Lietuvos korikas", "Patarimai kaip laikytis tardymo metu", įvairūs mašinraščiu rašyti tekstai, adresai, Leningrado turistinė schema, trys rašomosios mašinėlės. Dauguma rastų daiktų buvo pianino apatinėje dalyje.

Baigę kratą saugumiečiai viską susidėjo į maišą, kurį užantspaudavo antspaudu Nr. 203. Vlado Lapienio žmona Elena kratos protokolo nepasirašė. Kratos pradžioje E. Lapienienė užprotestavo, kad kviestinių tarpe nebūtų rusų ir girtuoklių kaimynų. Tada Pilelis sutiko ir pakvietė atsitiktinius žmones. Po kratos Lapienienė buvo tardoma.

1976 spalio 23 E. Lapienienė nuėjo į Saugumo komitetą paimti savo buto raktų. Tada mjr. Pilelis, mjr. Urbonas ir dar vienas saugumietis įsisodino Lapienienę į mašiną ir vėl atvažiavo į jos butą paimti jiems rūpimus daiktus. Krata buvo pradėta 11,30 val. ir baigta 13,30 val.

Saugumiečiai pareiškė, kad Vladas Lapienis "prašęs" aplanko su dokumentais. Kratos metu paimta: aplankas su dokumentais, 269 polietileniniai aplankai, trys dėžutės rašomų juostelių, 20 kg plono popieriaus, kalkinio popieriaus, kartono ir t.t.

Kunigų raštas

Vilnius
TSKP Generaliniam
Sekretoriui L. Brežnevui

1976 spalio 19 Valstybinio saugumo pareigūnai Vilniuje suėmė du katalikus — Vladą Lapienį ir Joną Matulionį, prieš tai iškrėtę jų butus. Kratos metu rastas leidinys "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika".

Mes, Lietuvos kunigai, jaučiame moralinę pareigą pareikšti:

1. Visuotinės Žmogaus teisių deklaracijos 19 str. skelbia: "Kiekveinas žmogus turi teisę į įsitikinimų laisvę ir teisę laisvai juos reikšti; šita teisė apima laisvę be jokių trukdžių laikytis savo įsitikinimų, laisvę ieškoti, gauti ir platinti informaciją bei idėjas bet kuriomis priemonėmis ir nepriklausomai nuo valstybės sienų". Šią deklaraciją pasirašė ir Tarybų Sąjungos vyriausybė.

Mes nežinome, ar suimtieji asmenys tik skaitė ar ir platino "LKB Kroniką", tačiau abiem atvejais jie nenusikalto, nes tam turėjo teisę. KGB darbuotojai, suimdami V. Lapienį ir J. Matulionį, nusikalto, nes Lietuvoje visiems yra žinoma, kad "LKB Kronika" pateikia objektyvią, nors kai kam gal ir nemalonią informaciją.

2. Suimtieji asmenys — V. Lapienis ir J. Matulionis yra pažįstami tikintiesiems ne tik Vilniuje, bet ir plačiai Lietuvoje. Jie abu yra giliai tikintys katalikai ir kaip reta aukštos moralės žmonės, kurie iš esmės negali užsiimti vadinamų šmeižikiškų prasimanymų platinimu. Todėl valdžios pareigūnų pastangos apkaltinti ir nuteisti šiuos kalinius tikinčiuosius iššauks didelį tikinčios visuomenės pasipiktinimą ir labai kompromituos tarybinę valdžią.

Kadangi abu suimtieji yra labai blogos sveikatos, todėl prašome Jus, Generalini Sekretoriau, kuo skubiau reaguoti, kad V. Lapienis ir J. Matulionis tuojau būtų paleisti į laisvę.

VDR Valstybės Tarybos pirmininkas E. Honekeris, įteikdamas Jums apdovanojimą, kalbėjo, kad VDR piliečiams gerai žinoma Jūsų nenuilstanti veikla tarybinių žmonių laimės vardan. Generalini Sekretoriau, įsakydami paleisti nekaltai suimtuosius, Jūs ir mus supažindinsite su tuo, kuo įtikinti užsienio komunistai!

1976. XII. 16.

Grupė Lietuvos kunigų

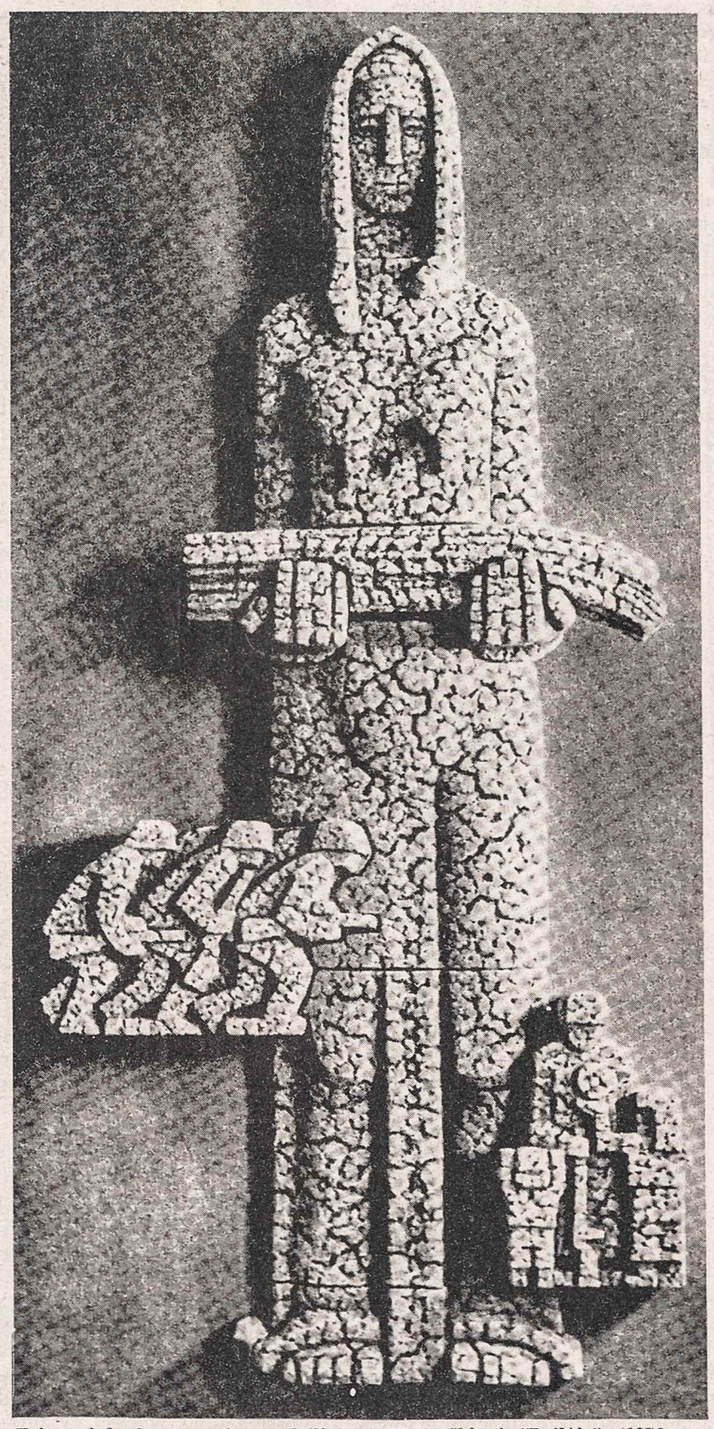

Taip vaizduoja savo tėvynę dailininkė K. Stoškienė "Dailėje" (1976 m., terakota, 215 x 110). Ši figūra išreiškia daugelio tautiečių jausmus

Pasaulio įvykiai

PARUOŠIAMUOSIUS DARBUS PRADĖJO BELGRADO KONFERENCIJON

atsiųsti visų Helsinkio aktą pasirašiusių valstybių atstovai, išskyrus Albaniją. Jų laukia nelengvas uždavinys paruošti darbotvarkę, sutarti principus diskusijoms. Įvadinį žodį tarė Jugoslavijos užsienio reikalų min. M. Minis, reikšdamas viltį, kad visi vadovausis gera valia, kantrybe ir tuo būdu padės surasti visiems priimtiną kelią. Vakariečių vardu pirmas prabilo britų delegacijos vadovas I. Sutherlandas, pasiūlydamas pagrindinius konferencijos posėdžius, trunkančius neilgiau kaip 12 savaičių, surengti rugsėjo pabaigoje ar spalio pradžioje. Pirmosios savaitės posėdžiai būtų atviri spaudos atstovams, sekančių trijų savaičių — uždari. Juose būtų peržiūrėtas Helsinkio konferencijos įsipareigojimų vykdymas. Po to kelios savaitės būtų skirtos iškeltų klausimų svarstymui specialiai sudarytuose komitetuose. Baigminį dokumentą paruoštų visumos posėdis. Jis būtų paskelbtas su visais kitais pareiškimais oficialioje konferencijos užbaigoje, dalyvaujant spaudos atstovams. Atskirus pasitarimus turėjo JAV ir Sovietų Sąjungos delegacijos procedūriniais Belgrado konferencijos klausimais. JAV ambasadoriaus A. Shererio pranešimu, abi pusės nepasiekė pilno susitarimo. Paruošiamuosius konferencijos darbus labiausiai stengiasi įtaigoti žydai. Jugoslavijos policija jau suėmė ir išsiuntė užsienin grupę žydžių, kurios Belgrade bandė organizuoti demonstraciją, ginančią žydų teises Sovietų Sąjungoje. Pasaulinis Žydų Kongresas Belgradan yra nusiuntęs savo tarptautinių reikalų departamento vadovą A. Kaplaną ir Europos skyriaus vadovą dr. S. Rotha. Jiems talkina Belgradan atvykęs Kanados Žydų Kongreso viceprez. A. Rose. Ši trijulė stengiasi užmegzti ryšius su V. Europos, JAV bei Kanados delegacijomis ir užsitikrinti, kad žmogaus teisių klausimui būtų skirta reikšminga vieta konferencijos darbotvarkėje. Netikėtą problemą konferencijai gali sudaryti kroatų laisvės siekiai. Niujorke trys kroatai — M. Bujonic, J. Brekalo ir V. Dizdar jau spėjo įsiveržti į Jugoslavijos atstovybę Jungtinėse Tautose, sužeidę šoferį R. Nedicą. Po poros valandų jie pasidavė Niujorko policijai ir buvo suimti. Panašių išsišokimų gali pasitaikyti ir pačiame Belgrade.

Naujas prezidentas

Sovietų kompartijos vadas L. Brežnevas Belgrado konferencijoje dalyvaus ne tik kaip komunistų vadas, bet ir kaip Sovietų Sąjungos prezidentas. Augščiausiojo sovieto posėdyje Maskvoje jis vienbalsiai buvo išrinktas šios parlamentą imituojančios institucijos prezidiumo pirmininku. Ligšiolinis pirmininkas N. Podgornas, prezidiumui vadovavęs 11 metų, net nedalyvavo posėdyje. Pasitenkinta tik sausu pranešimu, kad jis pasitraukia p e n s i j o n. L. Brežnevą kandidatu pasiūlė kompartijos ideologas M. Suslovas. Savo kalboje L. Brežnevas pabrėžė, kad valstybinės pareigos reiškia kompartijos vaidmens sustiprinimą bei kompartijos vado pozicijos sulyginimą su kitais užsienio valstybių vadais konferencijose. Iš tikrųjų augščiausiojo sovieto prezidiumo pirmininko postas tėra ceremoninio pobūdžio, nes visus sprendimus daro kompartijos politbiuras. L. Brežnevas augščiausiajam sovietui jau yra vadovavęs 1960-64 m., kai kompartijos vadu buvo N. Chruščiovas. Tačiau Sovietų Sąjungos istorijoje L. Brežnevas yra pirmasis kompartijos vadas, tapęs ir augščiausiojo sovieto prezidiumo pirmininku. Didžiąją šių pareigų dalį, atrodo, atliks naujoje konstitucijoje numatytas prezidiumo vicepirmininkas, L. Brežnevui paliktadamas tik ryšius su užsieniu.

Tardė žurnalistą

Maskvos Lefortovo kalėjime KGB atstovai net tris kartus tardė amerikietį žurnalistą R. Tothą, dienraščio "Los Angeles Times" atstovą. Jis buvo apkaltintas slaptos politinės bei karinės informacijos rinkimu, nors iš tikrųjų sovietų psichologas V. Petiukovas perdavė tik savo mokslinį darbą nuvežti į JAV. Tardymų metu R. Tothas taipgi buvo klausinėjamas apie susitikimus su žydų disidentu A. Šaranskiu, kuris buvo suimtas ankstyvą pavasarį ir dabar yra kaltinamas špionažo ryšiais su amerikiečių CIA žvalgyba. Žurnalistas R. Tothas, atlikęs trejų metų tarnybą Maskvoje, jau ruošėsi grįžti į Los Angeles. Dėl jo tardymo savo pasipiktinimą pareiškė ir prez. J. Carteris. Jis taipgi užtikrino pasaulį, kad A. Šaranskis nieko bendro nėra turėjęs su CIA žvalgyba. Prez. J. Carteris žadėjo ir toliau tęsti savo kovą už pagrindines žmogaus teises, nors Sovietų Sąjunga tai laiko kišimusi į jos vidaus reikalus ir jį stengiasi paversti propagandiniu atgailos ožiu. Po pakartotinių tardymų R. Tothui buvo pareikšta, kad jis gali grįžti į JAV. Faktas betgi lieka faktu, kad KGB pareigūnai pirmą kartą įsikišo į amerikiečio žurnalisto tardymą.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Šios savaitės numeryje:

Po rinkimų — A. Rinkūnas apžvelgia KLB rinkimų rezultatus

Vilniuje suimti Matulionis ir Lapienis — "LKB Kronika" pateikia faktus apie jų persekiojimą

Popiežiaus laiškas vyskupui Brizgiui — Paulius VI ir Čikagos kardinolas J. Cody įvertina lietuvio vyskupo veiklą 50 metų kunigystės proga

Aplankėm Toronto žydų institucijas — "TŽ" bendradarbis aprašo žydų ateivių institucijas bei veiklą

Leidinyje kartojami visiems žinomi dalykai — K. Baronas aptaria J. Muloko knygą apie Vilnių ir jo apylinkes

Pasaulio Lietuvių Dienų belaukiant — J. Janušaitis atkreipia dėmesį į būsimus didžiuosius renginius ir pateikia kaikurias pastabas

Nebematyti raudonų vėliavų — Alg. Gustaitis rašo apie dabartinę Portugaliją

Literatūrinės staigmenos — Al. Gimantas gvildena rašytojų draugijos premijos paskyrimą

Dukart matytas "Palikimas" Toronto scenoje — A. Kalnius kedena B. Pūkelevičiūtės parašytą ir losangeliečių vaidintą dramą

Galima atsisakyti karinės prievolės — J. Kairys praneša iš V. Vokietijos apie vietinės kariuomenės silpnėjimą

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata $12, pusmetinė — $6.50. Rėmėjo prenumerata $20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $12.00 per year, $6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Popiežiaus laiškas vyskupui Brizgiui

Garbingajam Broliui
Vincentui Brizgiui
Tituliniam Bosanos vyskupui

Tavo kunigystės 50 metų sukakties diena, kuri jau artėja ir kurią minėsi birželio 5, bus tikrai džiaugsmo diena ir Tau, Garbingasis Broli, ir lietuviams, kurių reikalams savo veiklą skiri jau daug metų. Tą dieną prisiminsi ir minėsi ne kokį nors vieną ar kitą gyvenimo įvykį, koks jis bebūtų, bet savo pašventimą kunigystėn, už kurią negali būti didesnės, prasmingesnės, kilnesnės žmogui garbės. Visokios kitos pagarbos žmogui, teikiamos žmonių, yra tik paviršutinės, gi Dievo dovanos paliečia žmogaus vidų.

Taip įvyko, Garbingasis Broli, ir su Tavimi. Dievo šaukiamas atsiliepei panašiai, kaip Abraomas, Samuelis, Paulius (Gen. 22, 1; Krl. 3, 5; Ap. D. 9, 6). Per kunigystę Dievas papuošė Tave tokia garbe, kad, perkeistas į antrą Kristų ir paskirtas šventai tarnybai, tapai tarpininku tarpe Dievo ir žmonių, šventa Dievui auka, Dievo Sūnaus kunigystės dalininku. Be to, dar Bažnyčios vardu ir įgaliojimu skelbei ir tebeskelbi neišsakomą Dievo žodį, žadindamas amžinas viltis; teikei nuodėmių atleidimą, per kurį žmogus atsinaujina; konsekravai Eucharistijos sakramentą tikinčiųjų stiprybei; dažnai, atnaujindamas savo brolių tikėjimą, stiprinai juos keliaujančius į nemirtingą tėvynę.

Kai per vyskupystę buvo pridėta nauja malonė Kunigystės sakramentui, buvo padaugin ti ir Tavosios kunigystės vaisiai.

Anot Kristaus žodžių, "jeigu kviečio grūdas neapmirs, jis pasiliks vienas, o jei apmirs, jis duos gausių vaisių" (Jon. 12, 24), ir tau teko vienaip ar kitaip apmirti pačiuose brangiausiuose dalykuose — netenkant tėvynės, savo tikinčiųjų, Kauno Bažnyčios, kur buvai paskirtas pagalbininko pareigoms. Visdėlto ir dabar vaisingai darbuojiesi tarpe išblaškytų lietuvių. Jiems netrūksta Tavo patriotizmo, išminties, patarimų, paramos ir pagalbos nelaimėse; išsipildo šv. Augustino žodžiai: "Visada turi iš ko duoti tas, kurio širdis pilna meilės" (Psl. 23, Enr. 11, 13).

Prisiminimas šių dalykų, Garbingasis Broli, taip malonių sielai, teikia nemažai paguodos. Mes gi šia iškilminga proga už viską Tave sveikiname, užtarnautai dėkojame ir tėviška širdimi skatiname, kiek tai įmanoma, siekti augščiau, kartu linkėdami, kad nesigailėtum nei pastangų, nei darbo pažadinti prieaugliui jaunų kunigų, išsklaidytų lietuvių tarnybai ir gerovei. Pats matai, kaip tai yra reikalinga ir naudinga.

Kad Dievas duotų Tau daug malonių, mielai teikiame apaštalinį palaiminimą Tau, Garbingasis Broli, ir visai lietuvių visuomenei, visiems Tavo myliemiesiems, visiems dalyvaujantiems Tavo šventėje.

Vatikanas,
1977 m. gegužės 15 d.,
14-siais metais mūsų popiežiavimo

Paulius VI

Čikagos kardinolo laiškas vyskupui Brizgiui

Kardinolo rezidencija,
Chicago Ill.
1977 m. birželio 5 d.

Ekscelencija,

Kai šiandien mini Kunigystės šventimų 50 metų sukaktį, esu kartu su Tavimi padėkos maldoje už penkias dešimtis auksinių metų, per kuriuos tarnavai Visagaliui Dievui, Bažnyčiai, tikintiesiems kaip kunigas ir kaip vyskupas. Neskaitant daugelio aukų, kurias teko Tau pakelti per šiuos kunigystės metus, aš laikau Tave vienu iš tikėjimo didvyrių ir noriu, kad žnotum, kaip artimas aš jaučiuosi Tau ir kunigystėje, vyskupystėje, kurioje dalinamės tuo, kas tenka Katalikų Bažnyčios vyskupui šiomis kritiškomis dienomis. Čikagos arkivyskupija, kunigai, vienuoliai ir pasauliečiai, ne tik garbingos jūsų tautos, bet ir visi kartu yra daug skolingi už visokeriopą pagalbą ir patarnavimus per tuos metus, gyventus Čikagoje.

Pirmadienį, kai pareikšime Tau mūsų įvertinimą, bičiuliškumą, kunigišką pagarbą, prašau priimti asmeninius mūsų jausmus ir padėką už viską, kuo esi man padėjęs per šiuos dvylika metų.

Airio žodžiai "Visagalis Dievas teprailgina tavo metų šešėlį" yra mano malda ir linkėjimai Tau šiandieną." † **Jonas**

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Jaunimo skrydis per Pacifiką

Atsiminimų ir įspūdžių nuotrupos po "Gyvataro" išvykos į Australiją

G. BREICHMANIENĖ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Svečiai iš Lietuvos

Vakarui įpusėjus, prie manęs priėjo moteris ir vyras ir paprašė pasikalbėti. Vienas pasisakė esąs iš Kauno, kitas iš Vilniaus. Jiedu čia viešėjo pas gimines. "Mes turėjome jus susirasti ir būtinai pasakyti kaip mums patiko jūsų koncertas. Jeigu jūs nuvažiuotumėte į Lietuvą, nustebintumėte visus. "Gyvataro" pasiruošimas puikus, o ką bekalbėti apie tautinius drabužius! Mes tokių jau seniai nematėme" — sakė abudu. Jie negalėjo suprasti, kad ir šokėjai, ir mokytojai dirba ir gali tiek pasiekti be jokio atlyginimo, net dar ir savo pinigų pridėdami.

Vėliau jų nuomonę bei pasisakymus savo aprašymuose daugelis korespondentų paminėjo, bet tą vakarą man buvo maloni staigmena. Padėkojau jiems, paprašiau pasveikinti Lietuvos jaunimą, papasakoti apie čia, užjūriuose, augančius tremtinių vaikus, jų dar gyvą meilę tėvų kraštui, apie jų ėjimą į svetimo krašto visuomenę ir tuo pačiu garsinimą Lietuvos, kurioje augantis jaunimas uždarytas už grotų — negali pajudėti. Jie taip pat suprato, kad "Gyvataras" į Lietuvą nuvažiuoti negali dėl visiems žinomų priežasčių.

Naujų Metų angoje

Pradedant N. Metus taip toli nuo savųjų, neįprastame klimate ir krašte, bent mintimis, bent malda jungėmės su namiškiais, žvelgdami ateitin. Prasmingą, jautrų ir poetišką pamokslą N. Metų dieną pasakė kun. P. Butkus. "Gal niekad taip nepajuntame laiko ritmo skubaus, tų prabėgančių dienų dienužių, lyg sūkuringų verpetų, kaip N. Metų angoje. Kaip vandenys upių patvinę, kaip bangos į krantą atsiplaka metai... Kaip mintytojas Teodoras Fontane yra pasakęs: "Ir vėl Naujų Metų šventė, ir vėl metais mums lieka trumpiau gyventi..." Gaila tų prabėgusių dienų, ypač, jeigu jose nebuvo prošvaisčių širdies ir meilės, gaila, ypač, jeigu mes jos nesuteikėme kitiems! Gaila, jei kartais valandos buvo liūdnos ir sunkios, kaip tremtinio dienos... Bet ne vien liūdesiu graudžiu ir neviltim stovim N. Metų angoje. Kol dar nevisų dienų mūs vakaras, kol dar nevisi keliai ir kryžkeliai užlūžę, kol dar nenusileido paskutinė uždanga, — tol dar nevisų mūsų siekimų ir troškimų užbaiga. Ne vien putojančią taurę kelkime, giesmių aidais ir maldų posmais kelkime širdis ir sielas, jungdami jas kilnion altoriaus atnašon..."

Melburno apylinkės

Atrodė, kad Australijos Lietuvių Dienos turėjo baigtis N. Metų sutikimu, bet sausio 2 d. turėjome dar nuotaikingą N. Linekvičiūtės ir B. Prapuolenio koncertą Lietuvių Namuose. Po to — priėmimas pas p.p. Lynikus, be to, norėjosi aplankyti eilę pažįstamų, pasižvalgyti po Melburną ir jo apylinkes, nes iki šiol nebuvo laiko. Važiuodami pas dr. Iz. Kauną, viename automobilyje susėdome su kun. P. Butkum ir kun. Pr. Vaseriu, su kuriais visados būdavo įdomu pasikalbėti. Pervažiavome beveik visą Melburno miestą, kuris taip vadinasi tik pačiame centre, o už kelių gatvių jau priemiesčiai, pavadinti įvairiausiais vardais. Taip čia sutvarkyti visi miestai. Tolėjant nuo centro, namai vis retesni, puošnesni ir labai primeną mūsų priemiesčiuose esančius naujesnės statybos namus, gražiai sutvarkyti, apsodinti medeliais ir gėlėmis bei žydinčiais krūmais. Privažiavome plačią alėją, kuri iš tolo mėlynavo tartum belapiais, tik mėlynų žiedų vainikais pasipuošusiais medžiais. "Ne snaigės šį šventąjį rytą nuklojo mūs kelią baltai, tai tik žakarandų puošnūs žiedai nubarstė jį mėlynai..." — pradėjo deklamuoti savo kūrybą kun. P. Butkus. "Matai kokios pas Kalėdos — be sniego, be eglučių. Bet pripratome ir atrodo, kad taip reikia. Juk ir Kristus gimė ne ant sniego kalnų, o dykumoje, panašioje į Australiją" — aiškino jis.

Būti kengūrų žemėje ir nematyti kengūrų? Tad atrandame laiko nuvažiuoti į "Wildlife Sanctuary", esantį netoliese miesto. Tai lyg zoologijos sodas, kuriame yra dauguma Australijoje esančių paukščių ir gyvuliukų. Jie gyvena čia, nors ir apkojo" grupės vadovas.

Pakeliui į Adelaidę

Pagaliau, autobusui pajudėjus ir išsiskyrimo širdgėlai aprimus, pirmą kartą galime tikrai stebėti Pietų Australijos gamtą. Tačiau tiems, kurie tikėjosi matyti ant kelių ar pievų šokinėjančias kengūras, medžiuose snaudžiančias koalas, teko nusivilti. Lygiai toks pat dviejų linijų plentas, kaip ir Kanadoje. Per visą dieną jis vingiavo Tasmanijos jūros pakraščiu Adelaidės link. Jūros, deja, nematėme, nes ji toliau nuo kelio, bet stebėjom pakelėse augančius skirtingus medžius. Atrodo, viši lapuočiai, vis eukaliptai — vieni vešlesni, besistiebią augštyn į dangų, kiti išsišakoję ir išsikeroję, apskurusiais, saulės nudegintais pilksvais lapais, trečių žievė lupasi ir ilgomis virvėmis driekiasi žemyn. Atrodo tartum šmėklos, iškėlusios skarotas rankas, stengiasi nuo pirštų nukratyti paskutinius skudurų likučius. Tai vadinami gumos medžiai. Tie, kurių liemenys jau pliki, primena mūsų baltuosius beržus. Matyti ir vienas kitas berželis, palmė ar reta, suvargusi eglutė.

Ant parudusios, saulės nudegintos žolės ganosi baltų, pilkų ir rudų avių kaimenės, ramiai vaikštinėja galvijai. Mintis nenoromis skrenda į anksčiau aplankytus kraštus... Pasigendu Brazilijos laukų žalumos, augštų, vešlių eukaliptų, vandeningų upių, kurias vis papildo kasdieninis lietutis, kartu palaistydamas žolę ir gėlynus, nuplaudamas nuo medžių dulkes. Prieš akis — dar taip neseniai matytas žydintis kraštas Kolumbija, kur žydi viskas: pievos, medžiai, laukai ir kalnai. Nesuspėji kreipti akių nuo vienos gėlės prie kitos, nežinai kas gražiau — šimtai orchidėjų ar rožių laukai... O čia, Australijoje, visa gamta tartum šaukte šaukia: vandens...

Kai tik privažiuojame upę, tartum viskas atgyja, sužaliuoja — krūmokšniai vešlesni, vienas kitas žydintis medis, besistiebianti palmė. Mūsų šoferis aiškina, kad per keletą valandų, pradėjus lyti, upės patvinsta, kloniai virsta ežerais, net medžius paskandina (vieną tokį pakeliui matėme su iš vandens kyšančiomis medžių viršūnėmis). Bet po kiek laiko ežerai vėl išgaruoja, pranyksta. Atrodo, kad vanduo bent čia, pietinėje Australijoje, yra didelė problema. Užtvenkiamos upės, padaromi vandens tvenkiniai, iš kurių vanduo pompuojamas į miestus. Kaikada, kai vandens pristinga, tenka naudoti nuo stogų nubėgusį į specialias statines vandenį net ir virimui.

Privažiuojame "degtukų miškelį". Tikrai, medžiai ploni, tiesūs, tankiai susodinti, su mažu lapų vainiku pačioje viršūnėje. Jau dabar atrodo kaip degtukai, susmaigstyti į žemę. Pasirodo, kad tikrai iš jų daro degtukus.

(Bus daugiau)

★ **60 METŲ SUKAKTIS NUO MARIJOS APSIREIŠKIMO FATIMOJE** buvo paminėta iškilmingomis apeigomis, kuriose dalyvavo apie 500.000 tikinčiųjų. Popiežiui atstovavo kard. Humberto Madeiros iš Bostono. Jis pareiškė remiąs nuoširdžias portugalų valdžios ir žmonių pastangas kurti teisingesnę, žmoniškesnę ir laisvesnę santvarką Portugalijoje. Pats kardinolas yra gimęs Azorų salose, priklausančiose Portugalijai, todėl puikiai supranta ir atjaučia savo tautiečius.

★ **30% LIETUVIŲ LIETUVOJE BEI SIBIRE** reguliariai klauso Vatikano radijo lietuviškųjų laidų. Sibire kaikurie klausosi tų laidų net atsiklaupę ant kelių tarsi maldai.

A. a. Marija Švilpienė

mirė 1970 m. birželio 29 dieną.

Tai buvo gražiausias mėnuo, paskendęs alyvų žieduose. Kai tu iškeliavai amžinybėn, palikusi mus, praėjo jau septyneri metai. Už jos vėlę šv. Mišios bus atnašaujamos birželio 29 dieną Sault Ste. Marie Blessed Sacrament šventovėje 7 valandą ryto. Gimines ir pažįstamus prašom pasimelsti už jos vėlę.

Nuliūdę — **vyras ir duktė Lietuvoje su šeima**

Padėka

Šių metų gegužės 22 d. staiga paliko šį pasaulį mūsų brangus vyras ir tėvas

a†a Kazys Gonta.

Palaidotas gegužės 25 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Missisaugoje.

Nuoširdžiai dėkojame: visiems kunigams, vargoninkui, karsto nešėjams, giminėms, draugams ir bičiuliams už visokeriopą pagalbą ir paguodą; visiems, užprašiusiems šv. Mišias; atsiuntusiems gėles ir pareiškusiems mums žodžiu ar raštu užuojautas; Lietuvių Namams už salę laidotuvių pusryčiams; šeimininkei ir visiems prisidėjusiems prie pusryčių paruošimo.

Nuoširdi padėka visiems, lankiusiems velionį laidotuvių namuose ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą, sugiedojusiems Lietuvos himną kapinėse bei pasakiusiems atsisveikinimo kalbas.

Jūsų visų nuoširdumas ir pagalba teikė mums didelę paguodą gilaus skausmo valandoje. Tegu atlygina Jums visiems Augščiausias.

Nuliūdę — žmona Angelė ir sūnus Algimantas

A†A
Aleksiukui Valavičiui

mirus, jo tėvelius JOANĄ ir JUOZĄ, senelius MAGDALENĄ ir PRANĄ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame —

Staynerio-Wasagos ir apylinkių lietuviai

A. a. Emai Šmitienei

amžinybėn iškeliavus, dukroms — LYDIJAI, VANDAI, HERTAI, sūnums — HERBERTUI ir LEONUI su šeimomis reiškiame nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime —

Viktoras ir Alfa Jokūbaičiai

Mūsų kredito unijos narei
a†a Valerijai Griganavičienei

mirus, jos dukrai ELENAI ir žentui JONUI VALIULIAMS bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

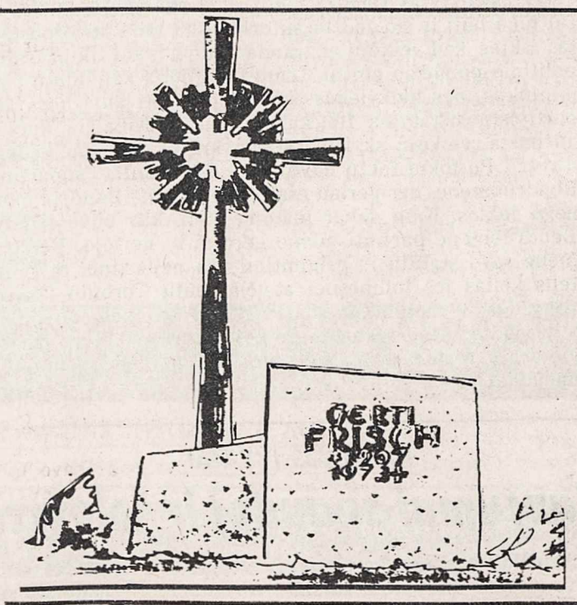

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Mohawk
Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas į namus.

★ Elektros reikmenys
★ Televizijos aparatai
★ Skalbimo mašinos
★ Vaikų baldai
★ Įvairūs kilimai
★ Šaldytuvai
★ Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
★ Siuvamos mašinos
★ Rašomos mašinėlės

KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Kanados gyvatarietės atlieka Sadutės šokį Melburne, Australijoje, kur kur lankėsi Kalėdų atostogų metu

Toronto Maironio mokyklos X skyrių baigusieji mokiniai dailininkų Tamošaičių sodyboje prie Kingstono, Ont. Iš kairės stovi Algis Vaičiūnas — X sk. auklėtojas, Stefa Bubelienė (sėdi) — X sk. auklėtoja, Jonas Andrulis — mokyklos vedėjas, dail. Antanas Tamošaitis, dail. Anastazija Tamošaitienė, Aldona Vaičiūnienė (sėdi) — mokyklos sekretorė, Ramona Vaičiūnaitė (kraštinė) — mokytoja

Nuotr. St. Dabkaus

Aplankėm žydų institucijas Toronte

ST. DARGIS

Gausūs seminaro dalyviai, įvairių tautybių, susipažinę su italų institucijomis, turėjo progos aplankyti ir žydų centrus. Susirinkome į "Adath Israel" sinagogą, 37 Southbourne Ave. (Bathurst-Wilson g-vių rajonas). Tai didžiulis pastatas, talpinąs sinagogą, sales, biblioteką, vaikų darželį, mokyklą ir kitokias patalpas. Sakyčiau, panašu į Toronto Prisikėlimo parapijos pastatų išdėstymą. Po sveikinimų sekė vietinio rabino Erwin Schild paskaita.

Sinagogos reikšmė

Sinagoga atlieka trejopą užduotį: yra maldos vieta, studijų centras ir bendruomeninės veiklos centras. Sinagogoje žydas gauna religinį švietimą. Per jį jis yra įvedamas į žydų kultūrą ir bendruomeninį gyvenimą. Toronte gyvena apie 125.000 žydų, tačiau tik pusė jų priklauso sinagogoms. Toronte yra apie 30 sinagogų, 15 jų — didesniųjų. Priklausantieji sinagogoms skirstosi į tris linkmes: ortodoksai, konservatoriai ir reformuotieji.

"Adath" sinagogai priklauso 1.100 šeimų. Ji įsteigta iš Rumunijos kilusių žydų. Ši sinagoga pastatyta ir nukreipta, kaip visos jų šventovės, į rytus — Jeruzalės pusę. Altoriaus vietoje laikomos penkios Mozės knygos — Tora, kuri skaitoma kiekvieną šeštadienį. Tora laikoma šventa, ir priešais dega raudona šviesa. Kita svarbi knyga — talmudas. Tai žydų išminties ir gyvenimo patirties knyga, apimanti ne tik religiją, bet ir teisę, istoriją, kalbą, literatūrą, papročius.

Apžiūrime patalpas

Visas kompleksas praktiškai ir skoningai suplanuotas. Ypač sinagogos vidus daro iškilų įspūdį. Didelė, talpinanti 500 asmenų. Kiekvienos dienos maldai ir studijoms yra maža koplytėlė. Dvi virtuvės: vienoje gaminami tik pieniški valgiai, kitoje — mėsiški. Į maistą žydai kreipia ypatingą dėmesį, apgaubia tam tikra simbolika: pienas reiškia gyvybę arba gyvenimo pradžią, mėsa — mirtį, gyvenimo pabaigą.

Belankant patalpas, atsirado ir pavėlavęs kantorius E. Kirshblum. Gana nelengva jam buvo įsiterpti ir paaiškinti, kokias pareigas jis sinagogoje atlieka. Jam faktinai pavesta tvarkyti liturginė dalis ir giedojimas. Šalia rabino, sinagogoje jis yra svarbiausias asmuo.

Sinagoga turi komiteto posėdžių kambarį, biblioteką, vaikų darželį. Kiekvieną trečiadienį ir ketvirtadienį jaunos motinos atveda vaikus į darželį ir kuriam laikui pačios pasilieka, kartu pabendrauja. Tai kitas reikšmingas žydiško gyvenimo bruožas.

Taip pat yra didžiulė salė, kur vyksta šokiai, vestuvės ir įvairūs bazarai, parengimai. Žydų parapijose socialinis ir kultūrinis gyvenimas yra labai gyvas. Jis vyksta ir paprastomis dienomis, ne vien savaitgaliais.

Muzikos-teatro salėje buvo parodytas istorinis filmas. Muzikas Ben Steinberg pademonstravo žydų muziką. Jos istorija nepaprastai įdomi. Gyvendami įvairiose tautose, žydai neišvengė ir tų kraštų muzikos įtakos. Lygiai ir žydų muzika yra turėjusi įtakos į pirmųjų krikščionių giedojimą. Sinagogose buvo įvesti vargonai, vėliau išimti, ir giedojimas paliktas kantoriui.

Pietų metu svečiai buvo pavaišinti daržovėmis ir "gefilte fish". Žydai ypač mielai valgo žuvį. Jie daug savo tradicijų, papročių ir įvairių gyvenimo nuovokos žinių yra parėmę studijomis.

Grįžtame į senamiestį

Lankytojams buvo parodyta viena seniausių sinagogų Toronte, būtent, Minsked sinagoga, 10-12 St. Andrew gatvėje, Bathurst-College g-vių rajone. Sinagoga Toronto miesto nutarimu paliekama kaip kultūrinis pastatas ir nebus griaunama. Vadovas autobuse papasakojo ir visą "kraustymosi" žydų istoriją iš senosios Toronto miesto dalies į naująją pagal Bathurst g-vės abi puses į šiaurę nuo Eglintono g-vės. Tai prasidėjo maždaug prieš 25 metus.

Po to lankėme naujai University g-vėje pastatytą "Mount Sinai" ligoninę. Nepaprastai moderniai įrengta ir turi brangią medicinos aparatūrą. Priimami ir nežydai pacientai. Ligoninė žydų lėšomis pastatyta ir žydų valdoma. Ji turi taip pat ir dvi minėto tipo virtuves. Parodytas buvo ir apipjaustymo kambarys, kur aštuntą dieną po gimimo vyriškos lyties kūdikis operuojamas. Tame pačiame kambaryje, pagal tradiciją, šeima, kuriai kūdikis gimė, valgo pusryčius. Įrengta ir nedidelė sinagoga — koplytėlė. Rabinas mielai vėl paaiškino apie Torą ir kitas žydų tradicijas.

Baycrest Centras yra 3560 Bathurst g-vėje arti 401 greitkelio. Tai senelių namai, ligoninė. Pastatas didžiulis, pritaikytas įvairiems reikalams. Vieni pensininkai pastoviai gyvena pastate, kiti atvežami iš ryto, jame praleidžia dieną ir vakare po darbo paimami į namus. Didžiulė koncertų salė. Rodos, ir lietuvių tautinių šokių grupės yra ten pasirodžiusios. Centras turi rankdarbių dirbtuvėlę. Įvairūs keramikos, siuvinėjimo ir juvelyriniai darbai pardavinėjami.

Žydai turi ir savo biblioteką (22 Glen Park Ave., prie pat Bathurst, į p. nuo Lawrence Ave. West). Daug ten knygų jidiš, hebrajų, anglų ir kitomis kalbomis.

Neviskas atskleista

Suprantama, laikas buvo pertrumpas duoti pilnesniam žydų kultūros vaizdui. Tiesa, muzikos demonstravimo metu buvo diskusijos, paliestas judaizmas, krikščionybės ryšys su žydų tauta ir pan., tačiau visi klausimai buvo paliesti tik prabėgomis ir nejieškota gilesnių atsakymų. Norėta tik parodyti žydų gyvenimo bei religijos reiškinius. Visa programa buvo pateikta be gilesnių klausimų bei problemų sprendimo.

Žydai tikrai turtingi ir vieningi. Savo lėšomis išlaiko pradžios mokyklą, bandė gauti valdžios paramą, bet sprendimas dar nepadarytas. Turi mokytojų seminariją Lawrence Ave. West, knygynus, "kosher" maisto krautuves, spaudą ir daug kitokių kultūrinių įstaigų. Vasaros metu savo vaikus veža į užmiesčio stovyklas.

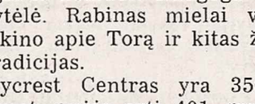

BALTIC MOVERS

Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4-1403

30 DEWSON St., Toronto, Ont.

Leidinyje kartojami visiems žinomi dalykai

K. BARONAS

Jono Muloko "Vilnius lenkų okupacijoje"

Negausi išeivijos literatūra Vilniaus ir Vilniaus krašto klausimu. Ją galima suskaityti ant vienos rankos pirštų: dr. A. Šapoka, prof. M. Biržiška, J. Cicėnas, P. Česnulis, Br. Zumeris. Šiuo atžvilgiu lenkai mus pralenkia, ypač leidiniais svetimom kalbom.

Daug vilčių dėjau į Jono Muloko knygą "Vilnius lenkų okupacijoj". Skambus pavadinimas, kieti viršeliai traukia skaitytojo akį. Deja, jau įvade autorius prisipažįsta: "Apie lenkų elgesį su lietuviais davinius surinkau iš įvairių šaltinių, dažniausiai juos paraidžiui pacituodamas, retai kur savo nuomonę tepridėdamas".

Minėtų šaltinių tarpe yra dr. P. Mačiulio "Trys ultimatumai". Autorius ima iš šio diplomato išleistos knygos žinomus po Suvalkų sutarties įvykius, Želigovskio smurtą, paliesdamas rūpimą lenkams Klaipėdos klausimą bei J. Pilsudskio pasakytus prof. A. Voldemarui žodžius — "karas ar taika".

Be reikalo J. Mulokas paliečia Aušros Vartų Stebuklingosios Motinos paveikslą ir jo karūnavimą, leidžiasi į polemiką su A. Abramovičiumi (iš Čikagos), parašiusiu laišką dienraščiui, kad Vilnius esąs lenkų miestas, kad jis savo dienas baigęs kaip pagoniškos Lietuvos sostinė 14-tame šimtmetyje. Tokių ir panašių į Abramovičių asmenų laiškų J. Mulokas gali rasti šimtais, tad leistis su kiekvienu į polemiką knygoje netinka. Tuo jis tik nuvertina leidinį.

Autorius paliečia ir Vilniaus krašto bažnytinės hierarchijos darytas skriaudas lietuviams, tačiau visus faktus autorius ima iš plačios apimties Br. Kviklio "Mūsų Lietuvos" I t., kartais cituodamas ištisus sakinius.

Jeigu jau autorius taip toli nuėjo, negalėjo praleisti tokių vietovių, kaip Strunaitis, Ignalina, Palūšė, Varanavas, Linkmenys, Benekaimiai ir t.t. Jeigu mini lietuvių kunigų, veikėjų, mokytojų, švietėjų vargus ir kalėjimus, autorius neturėjo praleisti knygnešio Aleksandro Telyčėno, kurio paveikslas, kaip vienintelio vilniečio knygnešio, buvo laikomas Karo Muzėjuje. Didele dalimi buvo jo nuopelnas, kad Tverečiaus apylinkės buvo 98% lietuviškos, o Tverečius — lietuvybės tvirtovė.

Kaikurie faktai yra labai silpni. Paimkime 42 psl. apie Nočią: "Po pirmo pasaulinio karo Nočia trumpą laiką priklausė atsikuriančiai Lietuvai. Buvo ten ir Lietuvos kariuomenės. 1920 m. Nočią užėmė lenkai. Vietos gyventojai sutiko labai šaltai, susirūpinusiais veidais, tik viena sulenkėjusi džiūgavusi: 'broliai, mes jūsų labai pasiilgome'. Lenkai už tai atsilygino, paskersdami paskutinį jos paršelį. Matydama, kad kareiviai skerdieną neša į savo gurguoles, moteriškė sušuko: 'kai Lietuvos kariuomenė čia stovėjo, tai dar mūsų bažnytkaimio žmones maitino, o jūs gi paskutinį žmonių kąsnį išplėšiate".

J. Mulokas rašo ir apie Suvalkų trikampį. Ir vėl labai ir labai gaila, kad autorius paėmė Br. Kviklio "Mūsų Lietuvos" III t. ir padarė Seinų, Punsko bei kelių bažnytkaimių įvykių santrauką. Juk čia autorius galėjo panaudoti pačias naujausias žinias, nes kova Suvalkų trikampyje vyksta ir dabar.

Kaip minėjau, nusivyliau šiuo leidiniu. Nors pavadintas "Vilnius l e n k ų okupacijoje", tačiau apie sostinėje gyvenusių lietuvių vargus lenkų okupacijoje nėra nė mažiausio skyrelio. Juk ir lenkų okupacijos metu Vilnius buvo lietuvių tautinio, kultūrinio, religinio ir ekonominio gyvenimu centru. Iš čia ėjo visi nurodymai, iš čia ėjo visi siūlai į Vilniaus krašto lietuvių gyvenimą.

Gal autorius šiuo leidiniu — santrauka norėjo parodyti buvusios nepriklausomos Lietuvos gyventojams Vilniaus krašto lietuvių vargus ir kančias lenkų okupacijoje — tai jau kitas reikalas. Tačiau leidinys be stiprių istorinių duomenų yra mažavertis.

Tiesa, knygos pabaigoje autorius stengiasi įžiūrėti ateitį. Jis rašo: "Jei sakoma, kad istorija kartojasi, tai gal ir tiesa, kad Versalles sutartis pati savyje davė užuomazgą vokiečių karo žygiui, kuris Hitleriui nepavyko. Bet anksčiau ar vėliau, jeigu ne geruoju, tai piktuoju, o vokiečiai nustums lenkus į rytus, tik nežinia kaip toli".

Autorius siūlo (pasiremdamas prof. Z. Ivinskio straipsniu "Liublino unija ir jos šešėliai") pokalbius su lenkais. Mat, a.a. prof. Z. Ivinskis randa kaikurių lenkų paslaugų lietuvių tautai ir siūlo išeiti iš kovingumo apkasų ir pradėti su lenkais tikros ir pastovios taikos dialogą. Sutinku ir aš su dialogu, tačiau kiek naudos jis atneš, tai jau vėl didelis klausimas. Kaip rašytojas Ign. Šeinius pasakė, eidamas į pasikalbėjimą su lenkais, statyk ir šautuvą į kampą — visuomet tiks betkokiems dialogams su lenkais.

Jonas Mulokas, VILNIUS LENKŲ OKUPACIJOJ. Melbourne, 1976 m. Spausdino "Tėviškės Aidų" spaustuvė, 18 Henry St., Kensington, Vic. 3031, Australia. Tiražas — 300 egz. Kaina nepažymėta.

ILGIAUSIŲ METŲ KANADAI

Kanada...110 metų stiprumo

Kanada...šalis su didele ateitimi

Kanada...didelė šalis mažame pasaulyje

Kanada, mūsų šalie, mes stovime tavo sargyboje

daugiakultūriškumas

vienybė įvairybėje

Hon. Joseph P. Guay
Minister of State
Multiculturalism

L'hon. Joseph P. Guay
Ministre d'État
Multiculturalisme

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KALVIŲ DIENA

Trečioji Lietuvos kalvių diena gegužės 22 buvo surengta Druskininkuose. Kalvių varžybos vyko turgavietės aikštėje, kuri neįstengė sutalpinti gausių žiūrovų. Šį kartą kalviu kalviu buvo išrinktas Antanas Dudinskas iš Lazdijų rajono "Ančios" kolchozo, jo pameistriais — Druskininkų meno dirbinių įmonės atstovas Zigmas Jurevičius ir vilnietis restauratorius Kęstutis Jukėnas. Kalvystės darbų parodoje didžiausio dėmesio susilaukė senieji jurbarkiečio P. Adomavičiaus įrankiai — bukšratis, ratlankmatis, stebulgrąžis, kanopų droštuvas. Šventės dalyvius linksmino etnografinis žiūrų ansamblis iš Varėnos rajono, VII-sios vidurinės mokyklos dūdoriai iš Vilniaus, kaimiškos kapelos ir atskiri muzikantai. Arklių kaustymo varžybas laimėjo jurbarkietis D. Jasaitis, grandinės mezgimo — merkinietis V. Raugala, kaplio gaminimo — Druskininkų atstovas A. Radauskas. Geriausiu karšto kalimo meistru tapo skuodiškis K. Krapauskas, šalto kalimo — gargždietis P. Raudys.

SVEČIAI IŠ PORTUGALIJOS

Portugalijos kultūros dienomis buvo pavadinta iš Maskvos Vilniun užsukusių kelių Portugalijos - Sovietų Sąjungos draugijos narių ir menininkų viešnagė. Pirmasis koncertas įvyko Vilniaus B. Dvariono muzikos mokykloje, antrasis — Pedagoginiame institute. Meninę grupę sudarė: politinės dainos atlikėjas A. D. di Oriveira, gitaristai K. Paradešas, P. Alvimas, lūpinėmis armonikėlėmis grojanti trijulė "Harmonia" — R. F. Mendešas, Ž. A. Korelja ir E. Fransiskas. Vilniečius labiausiai stebino virtuoziškai valdomos lūpinės armonikėlės. Portugalų delegacijai vadovavo rašytoja D. Rebelu. Augščiausiosios vilniškės tarybos prezidiumo pirmininko pavaduotojas E. Mieželaitis portugalams nušvietė sovietinamos Lietuvos laimėjimus, papasakojo, kaip Lietuvos gyventojai vykdo XXV-jo sovietinės kompartijos suvažiavimo nutarimus. Svečiai iš Portugalijos lankėsi Vilniaus ir Kauno įmonėse, IX-jame forte, Druskininkuose.

"MASKVA" VILNIUJE

Vilniuje pagal architekto G. Baravyko projektą pastatytas 17-tas šio miesto kino teatras "Maskva" savo išore įsijungia į senųjų Gorkio gatvės statinių architektūrą. Jis turi dvi sales, kuriose yra vietos 800 žiūrovų, aprūpintas plačiais ekranais. "Maskvos" atidaryme apie kino vaidmenį komunistiniam vilniečių auklėjimui kalbėjo valstybinio kinematografijos komiteto pirm. E. Juškys, vykdomojo Vilniaus komiteto pirm. A. Vileikis. Šia proga pabrėžiama, kad Vilniaus kino teatrai dabar kasdien susilaukia apie 20.000 žiūrovų.

DIRBA KAZACHIJOJE

Kazachijos respublikon išvyko 50 lietuvių veterinarijos specialistų kovoti su galvijų tuberkulioze ir brucelioze. Kokčetavo srities ūkiuose Lietuvos veterinarai dirba jau trečius metus. Pernai čia jie patikrino 190.000 galvijų, ištyrė 160.000 galvijų kraują, jieškodami bruceliozės. Lietuviai veterinarai taipgi dalijosi patirtimi su kazachijiečiais, atliko daug kitų profilaktikos bei gydymo darbų. Lietuvos specialistų grupei vadovauja respublikinės veterinarijos laboratorijos skyriaus vedėjas A. Pancekauskas.

PAMINKLŲ APSAUGA

Gegužės 26 d. Vilniuje įvyko konferencija "Kultūros paminklų apsauga ir nūdiena" įvairiems jų uždaviniams aptarti. Pranešimus skaitė: kultūros ministerio pavaduotojas A. Kiudulas, Paminklų Apsaugos ir Kraštotyros Draugijos centro tarybos pirmininko pavaduotojas K. Račkauskas, architektūrinio palikimo komisijos pirm. J. Glemža. Platesnę informaciją pateikia "Tiesos" 124 nr. paskelbtas pasikalbėjimas su J. Glemža: "Planingai tvarkomi senamiesčiai, rūpinamasi liaudies architektūros paminklų likimu. Pastaraisiais metais restauruota nemaža Neringos žvejų sodybų, pritaikant jas poilsiavimui, muziejams. Pagerėjo ir rajonuose esančių paminklų priežiūra. Štai Kretingoje baigiamas restauruoti renesanso ir klasicizmo architektūros pastatų kompleksas, tvarkomi Trakų Vokės dvaro rūmai, Žagarės dvaro ūkiniai pastatai. Visi jie pritaikomi nūdienos reikmėms. Konferencijoje buvo akcentuojama, kad kiekviename rajone ir mieste pirmiausia reikia tvarkyti tuos paminklus, kurie turi didelę reikšmę mūsų istorijai ir kultūrai..." Praktika betgi rodo, kad pagrindinis dėmesys ligšiol buvo skiriamas propagandiniams objektams, nieko bendro neturintiems su kultūra. J. Glemža džiaugiasi sutvarkytomis sovietinių partizanų žeminėmis, Dimitravo stovykla, kurioje buvo kalinami keli kompartijos veikėjai, restauruotu pirmojo kompartijos suvažiavimo nameliu. Spalio šešiasdešimtmečiui restauruojamas F. Dzeržinskio namas-muzėjus Vilniuje.

PREMIJOS UŽ BULVES

A. Vytaičio pranešimu "Valstiečių Laikraščio" 62 nr., žemės ūkio ministerija ir respublikinis žemdirbių profsąjungos komitetas paskelbė konkursą bulvių augintojams. Dalyvauti kviečiami tokie kolchozai bei sovchozai, kurie augina nemažiau kaip po 80 ha bulvių, įvykdo pardavimo valstybei normas, o taip pat ir sėklininkystės ūkiai, įgyvendinantys pardavimo kitiems ūkiams bei sėklos supylimo planus. Konkurso rezultatams bus panaudoti metinės apyskaitos duomenys 1978 m. sausio 1 d. Kiekvienoje ekonominėje Lietuvos rajonų grupėje bus paskirtos trys 500-300 rublių premijos. Keturi ūkiai, laimėję pirmąsias vietas ekonominėse rajonų grupėse, dar gaus ir pereinamuosius žemdirbių profsąjungos komiteto prizus. Konkurso paskelbimas įtaigoja, kad bulvių derlius Lietuvoje yra nepakankamas. Mat, jis ne tik turi patenkinti Lietuvos gyventojų poreikius, bet dar yra skiriamas ir maskviečiams, kurie kiekvieną rudenį už lietuviškas bulves atsilygina Vilniun atsiųstu padėkos raštu.

MĖGĖJIŠKA ŽUVININKYSTĖ

Medžiotojų ir žvejų draugijos tarybos pirmininko pavaduotojas Jonas Vyšniauskas "Valstiečių Laikraščio" 47 nr. paskelbtu pasikalbėjimu skaitytojus supažindina su naujomis mėgėjiškos žuvininkystės taisyklėmis: "Draugijai perduota pagal žūklės plotų nuomos sutartį maždaug 700 ežerų su bendru 30.100 ha plotu. Ežerai, kuriuose žvejų būreliai 1970-76 m. užsiėmė žuvivaisa, įsirengė prieplaukas, nerštavietes, kur tvarkoma aplinka, priskirti kultūrinių ežerų kategorijai. Juose įsipareigojome įgyvendinti žuvų atsargų didinimą, racionalaus jų naudojimo priemones, pavyzdžiui, dar labiau suintensyvinti žuvivaisą ir žuvisaugą..." Šiuose ežeruose iš kitų vietovių atvykusiems draugijos nariams vienadienė žūklė kainuos po 1 rb., o nenariams — po 2 rb. Kiti ežerai yra skirti sportinei žūklei. Žvejoti juose draugijos nariams leidimai išduodami nemokamai, nenariams vienkartinis leidimas kainuoja 0,5 rb., mėnesinis — 5 rb.

V. Kst.

Delhi - Tillsonburg, Ontario

DELHI IR APYLINKĖS LIETUVIAI birželio 12 d. giliu susikaupimu paminėjo sibirinius trėmimus. Minėjime organizuotai su vėliavomis dalyvavo DLK Gedimino Delhi šaulių kuopa, Canadian Royal Legion Delhi skyrius, Army, Navy and Air Force Simcoe skyriaus veteranai, Simcoe International Color Party su savo vadovybe.

Minėjimas pradėtas 10 v.r. pamaldomis Delhi Šv. Kazimiero šventovėje. Už žuvusius, nukankintus ir tremtinius Mišias atnašavo ir dienos rimčiai pamokslą pasakė kun. dr. J. Gutauskas. Mišių pabaigoje chorui ir visiems dalyviams sugiedojus Lietuvos himną, visuomenė ir minėtos organizacijos su vėliavomis bei vainikais išsirikiavo prie kankinių kryžiaus, kur kun. dr. J. Gutauskas paskaitė invokacinę maldą. Žuvusių atminimui Delhi apylinkės lietuviai ir Canadian Royal Legion prie kankinių kryžiaus padėjo vainikus. Čia dviejų minučių susikaupimu ir vėliavų palenkimu pagerbti lietuvių tautos kankiniai.

KLB Delhi apylinkės pirm. Agota Ratavičienė ir Delhi miesto burmistras Arnold M. Sayeau savo kalbose paminėjo tą baisią lietuvių tautos tragediją, kuri nuo Lietuvos okupacijos pradžios (1940 m. birželio 15) tęsiama iki šių dienų.

Po minėjimo visuomenė ir organizacijos susirinko par. salėje užkandžiams.

Stepas Jakubickas

Jaunosios stovyklautojos Dainavos stovyklavietėje prie Detroito žygiuoja į vėliavos pakėlimą — Nuotr. V. Bacevičiaus

Vyriausias skautų brolijos skautininkas Sigitas Miknaitis Detroite pakėlė į paskautininkes: Marytę Alkevičiūtę, Ramunę Rūkštelytę, Dalią Gvildienę, Eleną Zubrickienę — Nuotr. J. Urbono

HAMILTON, ONT

"AIDAS" KELIONEI Į P. AMERIKĄ sparčiai ruošiasi. Ne tik čia "Aidas" ruošiasi šiam didžiam žygiui, bet ir ten žmonės dirba. Brazilijos Lietuvių Bendruomenės pirm. Alg. Saldys rašo: "Mes čia dirbam išsijuosę. Ir tikimės, kad viskas gerai išeis, bus patenkinti tautiečiai, 'Aidas' perdaug nenusivils ir bus nemaža propagandos Lietuvai. Atrodo, kad bus gauta didelė salė ir jon sutelksim daug ir vietinės (tarptautinės) publikos; bus 'Aidui' galimybė pasirodyti gal net ir keliose vietose". Iš Urugvajaus Lietuvių Kultūros draugijos pirm. V. Josponis irgi rašo: "Jūsų atvykimas į Urugvajų bus kažkas nepaprasto. Tokio žavaus choro čia niekad nebuvo. Praėdam dairytis tinkamos salės ir kalbinti televizijos stotis". Vienintelis "Aido" prašymas lietuviškajai visuomenei — paremkite šią mūsų kelionę. Aukas prašome siųsti: "Aidas", 121 Rithsay Ave., Hamilton, Ont. L8M 3B3.

"Aido" kelionei į P. Ameriką aukojo $50: Alf. Skrebūnas, Toronto; $40: H. Rickienė, Mount Hope; $25: J. Adomaitis, Hamilton, J. Ribis, Hamilton, J. Vaškela, Toronto; $20: B. E. Vyšniauskai, Tillsonburg, J. Rasmukas, Čikaga, F. Urbaitis, Hamilton; $15: G. Martišius, Hamilton, T. Murauskienė, Hamilton, E. Galiauskienė, Toronto, A. Kantvydas, Weston, Ont.; $10: Lapp-Lapavičius, Stayner, L. Skripkutė, Hamilton, St. Pranskevičius, Cicero, A. Ramanauskas, Hamilton, S. A. Viskantas, Toronto, Stankūnas, Elizabeth, N.J., A. Algminas, Čikaga, dr. B. J. Baltrušaitis, North Bay; $5: Vaitkus, Rexdale, Ont., J. Aušrotas, London, A. Kačanauskas, Brooklyn, J. Pyragius, Hamilton, J. Cicėnas, Toronto, V. Kudirka, Čikaga, V. Anskis, Toronto, P. Eismantas, Hamilton, V. Leparskas, Hamilton, D. Norkaitis, West Spring, Ill., A. Zubrickienė, Cambridge, V. Januška, Hamilton, T. J. Andersonai. Calgary, kun. P. Ažubalis, Missisauga, V. Griggs, Calgary; $4: J. D. Branford. "Aidas" visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja. J. P.

TAUTYBIŲ FESTIVALIS. Birželio 25-26 d.d. Gage parke vyksta tautybių festivalis, kurį kiekvienais metais aplanko beveik 150.000 hamiltoniečių. Lietuviai savo paviljoną turės toje pačioje vietoje, kaip ir pernai. Prašoma kviesti kanadiečius, nes apyl. valdyba pasirūpins ir lietuviškų valgių pagaminimu. K. B.

Windsor, Ontario

MŪSŲ STUDENTAI. Šiais metais baigė studijas Guelph universitete (honours, biochemija) **Paulius Kuras**, kuris ten buvo vienas iš organizatorių lietuvių studentų klubo. Žada tęsti studijas ir toliau. — Taip pat baigė fizikos matematikos studijas (honours) **Diana Balaišytė** ir gavo stipendiją bei gubernatorės medalį tęsti studijas. — Studentė **Alma Kraniauskaitė**, kuri yra veikli bendruomenėje, baigė Windsoro universitetą bakalaurės laipsniu ir toliau tęs studijas tame pačiame universitete.

"CARROUSEL 77". Ir šiais metais mūsų mieste įvyko 24 tautų parodos, šokiai, dainos ir vaišės skirtingose miesto dalyse birželio 17, 18 ir 19 d.d. Lietuviams davė vietą "Teutonia" vokiečių klubas, kur kartu pasirodė suomiai ir vokiečiai.

Lietuvių paviljone buvo paroda rankdarbių, gintarų, medžio drožinių, liaudies dirbinių, A. ir A. Tamošaičių grafikos ir meno knygų iš dabartinės Lietuvos. Su šiais eksponatais bandėm parodyti Lietuvos kultūrą. Ši dalis parodos buvo tvarkoma Eugenijos Pakauskienės ir Danos Kozulytės.

Antrą dalį parodos sudarė p. Veselkos medžio drožinių ir p. Jasiūno audinių rodiniai pirmą kartą Windsore.

Dr. D. Naikauskienė atliko didelį darbą, organizuodama lietuviškų kepinių pardavimą, paruoštų talentingų mūsų šeimininkių, kurios nuoširdžiai pasistengia pagaminti maistą, kad ir mažai laiko turėdamos.

Visą darbą "Carrousel 77" rėmuose organizavo Marija Dumčiuvienė. Ji taip pat buvo koordinatorė "Folkloric Fashion Show", kuri įvyko birželio 15 d. Elmwood Casino. Tai buvo pirma tokia visų tautų tautinių drabužių paroda vienoje vietoje visoje Ontario provincijoje.

Windsoro tautinių šokių grupė, vadovaujama Eleonoros Stanevičiūtės-Holmes, kuri daug pastangų ir jėgų įdeda mokydama mūsų jaunimą liaudies meno, šoko ir "Carrousel" programoje. Šioje tautinių šokių grupėje turime net trečios kartos lietuvių. Tai pavyzdingas Aloyzo ir Enos Rudokų jaunimas ir dr. Vytauto Juodelio sūnus. Mūsų tautinių šokių grupė ne tik šoka, bet ir dalyvauja įvairiose išvykose. Tautinis šokis yra vienas geriausių būdų sutelkti lietuvišką jaunimą. Be Stanevičiūtės-Holmes neturėtume Windsore lietuviško jaunimo veiklos. Jai didelis ačiū už pastangas ir paaukotą laiką. Kor.

Worcester, Mass.

DAR VIENAS PAMINKLAS KOVOTOJAMS. Dr. Vinco Kudirkos kuopa, paskatinta Šv. Kazimiero parapijos klebono kun. A. Miciūno, imasi iniciatyvos šios šventovės šventoriuje, Worcesteryje, pastatyti paminklą Worcesterio lietuvių vardu, kuris bus dedikuotas visiems žuvusiems kovotojams už Lietuvos laisvę. Kovotojo vardas pavartotas plačia prasme, neapsiribojant vien šių laikų didvyriais — prisimename ir tuos, kurie už laisvę kovojo ir senojoj istorijoj. Kiek ten gražių pavyzdžių! Pilėnai ir dabar visus jaudina.

1863 m. sukilimo kovotojas T. Dolevskis, rusų sušaudytas Vilniuje, pasakė: "Mylėjau savo Tėvynę, kovojau ir man malonu už ją atiduoti savo gyvybę". Kiek žuvo ištremtų į Sibirą už maldaknygę, lietuvišką spausdintą ar gyvą žodį!

1918 m., kai Lietuva kėlėsi laisvam gyvenimui, savanoriai - kūrėjai pirmieji sudėjo didžiausią kraujo auką ant Tėvynės laisvės aukuro. Pirmasis iš jų buvo P. Lukšys. Kariai savo krauju užtikrino Lietuvai nepriklausomybę. Pirmoji karininkų auka už tautos laisvę — A. Juozapavičius.

Laisvoji Lietuva išaugino Šaulių Sąjungą. Šauliai žygiavo šalia kariuomenės. Jie buvo pirmieji kariuomenės padėjėjai pavojaus atveju.

1940 m. Kremliaus tankai sunaikino Lietuvos nepriklausomybę. Naujos kraujo aukos buvo sudėtos už Lietuvos laisvę ne tik raudonųjų, bet ir rudųjų okupacijų metais. 1944 m. vasarą viską naikinančios sovietų pajėgos antrą kartą grįžo į Lietuvą. Vėl daugelis (jais pasekė ir jaunimas) išėjo ginti Lietuvos nuo okupanto teroro ir gynė 10 metų, nors daugelio išniekinti kūnai gulėjo miestų aikštėse. Priešas įveikė partizanų pasipriešinimą, bet jų pralietas kraujas už laisvę ir šiandien ugdo gimtojoje žemėje naujus kovotojus — R. Kalantą, M. Tumonį ir tūkstančius kitų. Tarpe jų, kaip anais laikais, taip ir dabar rikiuojasi dvasiškija. 1947 m. buvo komunistų sušaudytas vysk. V. Borisevičius, 1953 m. Vladimiro kalėjime nukankintas arkivyskupas M. Reinys.

Jų visų garbei ir atminimui bus pastatytas šis paminklas. Jis primins laisvojo pasaulio lietuviams visus žuvusius kovotojus ir paskatins tęsti kovą už Lietuvos laisvės atgavimą. O pavergtiesiems mūsų broliams Tėvynėje bus naujos vilties žiburys.

Vieni mes be Jūsų laisvojo pasaulio lietuviai finansinės paramos neįstengsime paminklo pastatyti. Todėl kreipiamės į Jus, organizacijų vadai, ir asmeniškai į Tave broli, sese lietuvi, skirk auką šiam kilniam tikslui. Nė viena auka nebus permaža ar perdidelė. Visos aukos atskaitomos nuo federacinių mokesčių JA V-se. Siųskite:

Lithuanian Memorial Fund,
c/o St. Casimir's Church Rectory,
41 Providence Street,
Worcester, Mass. 01604, USA

Paminklui statyti komitetas

Hamiltonietė Emilija Mačienė (viduryje), sulaukusi 80 metų amžiaus, su savo vyru, broliu ir seserimis — Nuotr. K. Milerio

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai
Skanėstai kiekvieno skoniui
R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
• GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
įsikūręs nuosavuose namuose —
Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
830 Main Street East, telefonas 544-7125
"TALKA"

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $9,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaupas 7%
term. depozitus 1 m. 8¼%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas.. 11%
nekiln. turto pask... 9¾%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

ČIKAGOS ŠV. KRYŽIAUS LIGONINĖJE birželio 6 d. mirė a.a. gen. Kazys Musteikis, paskutinis nepriklausomos Lietuvos krašto apsaugos ministeris, sulaukęs 82 metų amžiaus. Velionis karo mokyklą buvo baigęs Rusijoje, dalyvavo Rusijos—Austro-Vengrijos kare ir buvo sužeistas. Lietuvos kariuomenėn savanoriu įsijungė 1918 m. gruodžio 1 d. Jam teko būti karo veiksmų dalyviu kovose su lenkais Seinų—Augustavo ruože. 1928 m. buvo paskirtas Lietuvos karo mokyklos inspektorium, o 1934 m., pagilinęs studijas karinėje Belgijos akademijoje, buvo pakeltas į generolus ir tapo karo mokyklos viršininku. 1939-1940 m. vadovavo krašto apsaugos ministerijai. Paskutiniame Lietuvos vyriausybės posėdyje 1940 m. birželio 14-15 d. jis pasisakė už Sovietų Sąjungos ultimatumo atmetimą ir netgi ginkluotą pasipriešinimą. Išeivijoje dalyvavo ramovėnų, šaulių veikloje, bendradarbiavo spaudoje, parašė atsiminimų knygą.

LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ Sąjungos suvažiavime Čikagoje perrinkta ta pati valdyba, vadovaujama pirm. Vlado Šoliūno. Po oficialių pranešimų bei sveikinimų buvo surengtas simpoziumas visuomeninėms mūsų negerovėms analizuoti. Jame kalbėjo Pr. Razgaitis, kun. dr. J. Prunskis ir St. Rauckinas. Sekančią dieną vysk. V. Brizgio, kan. P. Juknevičiaus ir kun. V. Bagdonavičiaus, MIC, koncelebruotomis Mišiomis buvo prisimintas 1963 m. sovietiniame Vladimiro kalėjime nukankintas arkiv. M. Reinys. Po pamaldų įvykusioje akademinėje dalyje suvažiavimo dalyviai ir čikagiečiai susipažino su LK Demokratų Sąjungos išleista knyga "Arkivyskupas Mečislovas Reinys", kurios autorius gyvena okupuotoje Lietuvoje.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS seimas, įvykęs Filadelfijoje, naujon valdybon išrinko Los Angeles narius: pirm. inž. A. Mažeiką, E. Balceri, V. Čekanauską, B. Dūdą ir A. Tumą. Pasiskirstymas pareigomis bus praneštas vėliau. "Vilties" draugijos valdybon pagal balsų dauguma išrinkti: inž. K. Pocius, inž. J. Jurkūnas, J. Kazlauskas, inž. P. J. Nasvytis, A. Laikūnas, V. Abraitis ir dr. V .Dargis.

AUKSINIS VYSK. V. BRIZGIO KUNIGYSTĖS jubilėjus birželio 6 d. paminėtas Čikagoje, Šv. Kazimiero seselių vienuolyno koplyčioje. Sukaktuvininkas Mišias koncelebravo su iš Romos atvykusiu marijonų vienuolijos vyr. vadovu kun. J. Sielskiu, lietuvių jėzuitų provincijolų kun. L. Zaremba, kun. F. Kelpšu, kun. J. Malinu, kan. P. Juknevičium ir kan. V. Zakarausku. Šiai progai skirtą pamokslą sakė vysk. A. Deksnys, o po Mišių sveikino kardinolas J. Cody, perdavęs ir popiežiaus Pauliaus VI sveikinimą. Per Čikagos arkivyskupiją iš jo buvo gautas laiškas sukaktuvininkui V. Brizgiui. Sukaktis užbaigta vaišėmis, kuriose dalyvavo apie 70 kunigų. Jų metu kalbėjo tik kard. J. Cody ir padėkos žodį tarė pats vysk. V. Brizgys. Visi dalyviai sukaktuvininkui sugiedojo lotyniškai ir lietuviškai "Ilgiausių metų".

LIETUVIŲ MASONŲ KLUBAS Čikagoje savo veiklos 25 metų sukaktį paminėjo puota Tautiniuose Lietuvių Namuose. Baliui vadovavo dr. Vytautas P. Dargis, čikagiečiams daugiau žinomas ne kaip masonų veikėjas, bet kaip reorganizuotos LB centro valdybos pirmininkas. "Dirvos" paskelbtame puotos aprašyme taipgi minimi broliais tituluojami masonai Vytautas Uznys, Motiejus Batutis, Algis Modestas.

GUBERNATORIUS THOMPSONAS pakvietė dr. K. Bobelį į Illinois valstijos medikų komisiją, kuri jam duoda patarimus visais šios valstijos sveikatos reikalais.

Argentina

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE, atsisakęs lig šiol praktikuoto atstovų suvažiavimo, visas problemas aptarė metiniame narių susirinkime Buenos Aires mieste. Tylos minute pagerbus mirusius narius, ataskaitinį pranešimą padarė centro valdybos pirm. J. Deveikis, skyrių pranešimus: I — V. Gavelis, II — J. Stalioraitis, III — J. Rudėnas, IV — A. Arlauskas, V — J. Miciulevičius, VI—M. Kalainytė ir VII — J. Misiūnas. SLA visuose savo skyriuose turi 495 narius, užsimokėjusius nustatytą mokestį. SLA rūmų pertvarkymą buvo sukliudžiusi sargų mirtis, bet dabar juos jau pakeitė nauji. Pirmiausia bus taisomas stogas. Rūmuose jau įrengta drabužinė, nupirktas plastikinis maudymosi baseinas vaikams. Ezeizos rajone esantį SLA nuosavybė buvo apvogta, nes jai prižiūrėti trūksta sargo. Joje būtų buvę galima įrengti poilsiavietę su baseinu, bet tokio projekto įgyvendinimas pareikalautų nemažų lėšų. Kadangi jaunimas poilsiaviete nesidomi, nutarta turimus sklypus parduoti ir pinigus panaudoti kitiems SLA reikalams. Sklypų pardavime valdybai talkins K. Kliauga, L. Stankevičius ir G. Baršauskas.

MINDAUGO DRAUGIJA Berisse naujon valdybon vienerių metų kadencijai išrinko: pirm. J. Šišlauską, vicepirm. Pr. Persico, I sekr. L. Mikelaitį, II sekr. A. Jocį, I ižd. A. Grišką, II ižd. B. Marcinkevičių, narius — J. Stočkūnienę, S. Šišlauskienę ir R. Petronį. Revizijos komisiją sudarė A. Pamparas, K. Pilka, A. Šeštakauskas.

Brazilija

LIETUVIŠKOS SODYBOS KOMISIJA Sao Paulo mieste paskelbė įsigytos stovyklavietės vardo konkursą. Pageidaujama tokio lietuviško vardo, kuris nesunkiai būtų ištariamas ir portugalų kalba. Konkurso dalyviai prie savo pasiūlymų turi pridėti 10 kruzeirų auką stovyklavietei. Vardą išrinks ir 500 kruzeirų premiją paskirs speciali komisija.

PREL. PIJUS RAGAŽINSKAS gegužės 4 d. šventė savo veiklos Brazilijoje keturiasdešimtmetį. Jam surengtame pagerbime dalyvavo beveik visos Sao Paulo lietuvių organizacijos. Jų eilėse buvo ir katalikų Šv. Juozapo bendruomenės choras, įsteigtas prel. P. Ragažinsko, atvykusio Brazilijon pavaduoti šventovės statytojo kun. B. Suginto. Sukaktuvininką sveikino ir Brazilijos Lietuvių Sąjunga, prieš keletą metų išrinkusi jį savo garbės nariu.

Australija

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ TARYBA gegužės 30 d. vakarą Melburno Lietuvių Namuose surengė susitikimą su rusų disidentu Viktoru Feinbergu. Jis penkerius metus buvo kankinamas sovietų psichiatrinėse ligoninėse dėl viešo protesto prieš Sovietų Sąjungos suorganizuotą invaziją Čekoslovakijon. Išleistas iš Sovietų Sąjungos 1974 m., V. Feinbergas kovą už žmogaus teises tęsia užsienyje. Jis tikisi, kad pasaulinė psichiatrų konferencija, įvyksianti šią vasarą Havajuose, pasmerks psichiatrijos piktnaudojimą Sovietų Sąjungoje. Įvadinį žodį susitikime su V. Feinbergu tarė ALB Melburno apylinkės pirm. A. Pocius. V. Feinbergo teigimu, sovietų psichiatrinėse ligoninėse tebėra keli tūkstančiai politinių kalinių. Jiem palaužti vartojami vaistai yra pagaminti JAV. Net ir žmonėms sekti naudojami slapti mikrofonai taip pat įsivežami iš JAV. Juose esąs aiškus įrašas "Made in USA".

KOVAI UŽ ŽMOGAUS TEISES Belgrado konferencijoje balandžio 13 d. Sydnėjuje buvo įsteigtas specialus komitetas "Australians for the Defence of Human Rights Betrayed at Helsinki". Steigiamajame susirinkime dalyvavo keli Australijos parlamentarai, grupė įvairių etninių grupių atstovų. Vykdomojo komiteto pirmininke išrinkta estaitė Kroll Simmul, o lietuviams jame atstovauja dr. R. Zakarevičius. Komitetas renka parašus peticijai, kuri bus įteikta Belgrado konferencijoje dalyvaujančių valstybių ambasadoriams. Birželio 1 d. Sydnėjaus dienraštyje "The Australian" buvo įdėtas atsišaukimas į Australijos visuomenę, supažindinantis ją su žmogaus teisių laužymu anapus geležinės uždangos. Birželio 4, šeštadienį, Sydnėjuje įvyko viešas mitingas, žmogaus teisių laužymą Sovietų Sąjungoje bei jos okupuotose šalyse atskleidęs inscenizuotame teisme atliktu liudininkų apklausinėjimu. Birželio 5, sekmadienį, visų religijų dvasininkai buvo paprašyti pamaldų metu savo šventovėse prisiminti sovietų pavergtas tautas.

Lenkija

VIKTORO GALVANAUSKO byla gegužės 11 d. pradėta Olštyno vaivadijos teisme. Jis yra kaltinamas dalyvavimu masinėse gyventojų žudynėse Paneriuose bei kitose Vilniaus krašto vietovėse kaip vokiečių ypatingos paskirties komandos narys. Informacijų apie šią bylą okupuotos Lietuvos spaudai pateikė sovietų TASSo agentūros korespondentas V. Kuznecovas. Jo teigimu, V. Galvanauskas II D. karo pabaigoje buvo pabėgęs Vokietijon, suvaidino priverstiniams darbams išvežtą lenką. Atvykęs Lenkijon, gyveno kita pavarde, kol buvo susektas ir suimtas. Konkrečiai V. Galvanauskas kaltinamas 300 žydų sušaudymu Paneriuose. Teigiama, kad jis prisipažino esąs kaltas, bet teisinosi: "Bijojau, kad pats galiu atsidurti jų vietoje, jeigu atsisakysiu šaudyti..." Kaltinamojo gynėjais paskirti du advokatai — Stefanas Gonserovskis ir Eva Grygel. Liudininkų esama net 26 — iš Lietuvos ir Lenkijos. Kaikurių liudijimai perduoti teismui raštu. Liudyti žodžiu pakviesti keli lenkai ir keletas lietuvių — kauniečiai Justas Martišius, Stasys Zelepūgas, vilnietė Otilija Miliauskienė ir Vladas Korsakas iš Skaistkalnės. Ruso V. Kuznecovo pranešimuose pabrėžiama, kad tokie nusikaltimai niekada nebus dovanoti ar užmiršti. Lazda betgi turi du galus: neturėtų būti užmiršti ir tie nusikaltimai, kuriuos yra padarę Stalino budeliai. Jų aukos Sibiro taigose skaičiuojamos dešimtimis milijonų, o lig šiol neiškelta nė viena byla. Negi viskas pasibaigė su Berijos sušaudymu? O kur jo bei kitų KGB vadų talkininkai? Nuo jų šūvių žuvo net ir keletas Sovietų Sąjungoje iškilusių lietuvių komunistų. Kaip su tais sovietiniais nusikaltėliais, kurie sovietų-nacių karo pradžioje žudė lietuvius kalinius Rainių miškelyje, šaudė Pravieniškėse ir prie Červenės?

Ką tik gauta okupuotos Lietuvos spauda praneša, kad V. Galvanausko byla jau pasibaigė. Teismas jam paskyrė 25 metus kalėjimo.

Jaunieji torontiškio ansamblio "Gintaras" šokėjai, išsirikiavę Anapilio salės scenoje metinio koncerto metu

Nuotrauka Omero Burzdžiaus

Pasaulio Lietuvių Dienų belaukiant

JURGIS JANUSAITIS

Spaudoje jau skardena džiugios žinios, kad 1978 m. birželio pabaigoje ir liepos mėn. pradžioje Toronte, Kanadoje, įvyks trys didieji, lietuviam reikšmingi renginiai: penktoji dainų šventė, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas ir pasaulio lietuvių sportinės žaidynės.

Šie trys įvykiai pareikalaus iš rengėjų ir dalyvių ypatingai daug darbo, sumanumo ir lėšų.

Daugelį metų tokie renginiai įvykdavo Čikagoje. Čikagiečiai turėdavo gerokai pasitempti juos ruošdami, o visą finansinę naštą dažniausiai nešdavo Čikagos lietuviai. Na, už tai turėdavome ir malonumą, galėdavome, niekur nevykdami, dalyvauti šventėse, gėrėtis jų sėkme, dalintis nesėkmėmis.

Bene Lietuvių Bendruomenės sumanymas — sekančius didelius renginius nukelti į labai gyvą, gerai susiorganizavusią, pavyzdingai veikiančią lietuvių koloniją Toronte, Kanadoje. Tegul bent kartą garbė, laurai ir atsakomybė atitenka ir Kanados lietuviams, kurie savo aukomis ir darbais stipriai judina lietuviškojo gyvenimo vandenis.

Be abejonės, tiem trim renginiam reikės ne tik sumanaus rengėjų komiteto, bet ir visos išeivijos lietuvių paramos. Juk tai neeiliniai įvykiai, rengiami pasaulio lietuvių mastu.

Nekartoti klaidų

Prisimenant praeityje ruoštas šventes, tenka žvilgterėti į ateitį, pamąstyti, kaip geriau pasiruošti tiem įvykiam, kad jie būtų gerai organizuoti, praeitų sėkmingai, paliktų gilesnius pėdsakus.

Dainų šventės, rengtos Čikagoje, būdavo gausios dalyviais ir choristais. Organizatoriai stengdavosi, kad šventės būtų ir meniniu požiūriu geros. Praktika parodė, kad dainų šventės turėdavo daug trūkumų. Pirmiausia, neturėdavome tinkamos salės, kurioje daina skambėtų gerai. Amfiteatras akustiniu atžvilgiu buvo blogas, todėl ir dainų skambėjimas būdavo gana nemalonus — toliau sėdintieji negalėdavo iš viso suprasti nei dainų žodžių, nei pačios melodijos.

Tiesa, šventėse užsiregistruodavo daug chorų, tačiau daugelis dainininkų ir chorų neišmokdavo repertuaro ir dainuodavo tik dalis jungtinio choro, gi kiti stovėdavo statistais. Tai sudarydavo didelį sunkumą atliekant dainas. Žinoma, čia kaltė chorų ir jų vadovų, kad neparuošdavo savo chorų. Gi chorų suvežimas, išlaidos sunkina rengėjų darbą. Kiti teigdavo, kad repertuaras sunkokas, kad chorai nepajėgūs išmokti. Gal ir tiesa. Tačiau tai neatpalaiduoja dalyvaujančio choro nuo bendros atsakomybės.

Ateinančios dainų šventės repertuaras jau paruoštas, atspausdintas ir chorams išsiuntinėtas. Repertuarą paruošė mūsų muzikai specialistai, žinoma, turėdami prieš akis ir chorų pajėgumą.

Tad būtinai įsidėmėtina, kad chorai, norintieji šventėje dalyvauti, jau dabar, nedelsdami, turi pradėti repertuarą mokytis, ir tai ištisai.

Prieš šventę reikia sudaryti sąlygas vyriausiam dainų šventės chorų dirigentui apkeliauti ir patikrinti visus šventėje dalyvaujančius chorus, jų pasiruošimą. Radus, kad choras neparuošė repertuaro, padaryti atitinkamus sprendimus, kurie nesunkintų rengėjų ir netrukdytų jungtiniam, visą repertuarą paruošusiam chorui. Tada tik šventė kilstelės ir meniniu lygiu ir džiugins klausytoją.

Salės problemas, manau, rengėjai tinkamai išspręs vietoje.

Neužtenka pasiginčyti

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas taip pat didelis įvykis. Jis kartojasi kas penkeri metai. PLB valdybai ir dabartiniam energingam jos pirmininkui inž. Broniui Nainiui ir seimo rengėjam prieš akis daug planų. Seimas šaukiamas tam, kad jo atstovai iš viso laisvojo pasaulio giliau pažvelgtų į lietuvybės išlaikymo, švietimo, kultūros ir Lietuvos laisvinimo problemas. Neužtenka tik pasiginčyti, išrinkti naują PLB pirmininką, na, pasiklausyti meninės programos ir išsiskirstyti. PLB seimas turėtų problemas svarstyti atidžiai, neskubėdamas, giliau įsijausti į šių dienų pasaulyje pasklidusių lietuvių gyvenimo problemas. Lietuvių Bendruomenei laisvajame pasaulyje tenka ypatingas uždavinys — išlaikyti lietuvybę, ugdyti jaunąsias kartas lietuviškoje dvasioje, puoselėti tautinę kultūrą, o taip pat gilią vagą varyti ir Lietuvos laisvinimo darbe. Čia ypatingai svarbu paruošti gerus veiklos planus, išmąstyti metodus ir kiekviename krašte, skirtingose sąlygose, aktyviai reikštis. Lietuvių Bendruomenė yra išeivijos lietuvių viltis, nešanti nemažesnę viltį ir pavergtos Tėvynės vaikams.

Reikia manyti, kad dabartiniai PLB vairuotojai ir seimo rengėjai į seimą ateis su išmąstytais planais, kurie būtini lietuviškajai išeivijai. Pasitaikančios nesantaikos tarp mūsų vadovaujančių veiksnių nieko gero nežada. PLB darbų priešakyje ir ateityje turi būti darbštūs, sumanūs, ryžtingi, pasiaukoją darbininkai. Ginčus palikime mėgstantiems šnekėti, o PLB darbininkai turi rūpintis konkrečiais darbais.

Sportinės žaidynės

Trečias renginys — pasaulio lietuvių sportinės žaidynės. Tai pirmas įvykis išeivijos gyvenime. Teko plačiau išsikalbėti sportiniais reikalais su JAV Vidurio Vakarų apygardos pirmininku Donatu Prapuoleniu, o taip pat gerą pluoštą vertingos medžiagos apie lietuvių sportinę veiklą pateikė Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos pirm. Pr. Berneckas iš Kanados.

Sportininkai, rengdami pasaulio lietuvių sportines žaidynes Toronte, siekia trijų tikslų: paminėti 60 metų nuo Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymo, 40 metų nuo pirmosios lietuvių tautinės olimpiados Kaune ir parodyti laisvajam pasauliui, kad lietuvių jaunimas išeivijoje yra gyvas, kovingas ir nenutolsta nuo savos tautos kamieno — Lietuvos. Sportuojantis jaunimas laisvajame pasaulyje sportine kalba prabils ir į pavergtos Lietuvos jaunimą, nešdamas ir jiems džiugią, laisvojo gyvenimo viltį.

Žaidynės būsiančios plačios apimties. Jose bus atstovaujama lengvoji atletika, lauko tenisas, stalo tenisas, krepšinis, tinklinis, plaukimas, golfas, šaudymas ir šachmatai.

Į šią šventę suvažiuos iš viso laisvojo pasaulio aktyvieji, galį dalyvauti varžybose, sportininkai. Turint galvoje, kad Kanada geba gerai organizuoti sportines varžybas (tai yra įrodžiusi praeitais metais), tikimasi, kad sąlygos dideliam skaičiui, gal 1.000 sportuojančio jaunimo, varžytis bus geros.

ŠALFASS tom žaidynėm skiria ypatingą dėmesį. Visuose sporto klubuose jaučiamas gyvas susidomėjimas, ruošiamasi didžiajam įvykiui. Minėtoji sporto sąjunga jungia 1.500 aktyvių sportininku, dirba gražų, naudingą jaunimo auklėjimo darbą.

Šie trys renginiai pareikalaus daug lėšų. Vien sportinėm varžybom numatoma sąmata siekia iki $53.000. Dainų šventė taip pat pareikalaus didelių sumų.

Lėšos iš visur

Paprastai finansinę naštą neša tos vietovės, kur renginiai vyksta. Taip buvo praeityje Čikagoje, kurios lietuviai sudėdavo didžiausias sumas, nors lėšas būdavo bandoma telkti ir kitose kolonijose. Tad ateinantiems trims didiesiems renginiams lėšų telkimo problema gerokai kvaršins galvas. Todėl jau dabar lėšų telkimo komitetas turėtų spausti visas lietuvių kolonijas laisvajame pasaulyje, kad būtų telkiamos lėšos sportininkams, dainininkams suvažiuoti. PLB kraštų valdybos su gausiomis apylinkėmis čia turi ateiti į talką ne tik PLB seimui, bet taip pat chorams ir sportininkams.

Reikia ir čia planingo darbo, gerų darbininkų. Darbas sunkus, nedėkingas, tačiau būtinas. Lėšos turi būti telkiamos visame laisvajame pasaulyje, nes ir pačios dienos yra skiriamos pasaulio lietuvių gyvastingumui ugdyti. Tai ne vien Toronto ar Kanados lietuvių, bet ir visame laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių reikalas.

Jeigu sukrusime laiku, planingai, sutartinai dirbsime, Pasaulio Lietuvių Dienos Kanadoje bus vienas iš didžiausių įvykių išeivijos lietuvių gyvenime.

Drauge neužmirština, kad ši proga yra būtina išnaudoti ir Lietuvos laisvės kovai išryškinti. Tuo, reikia manyti, pasirūpins rengėjai. O proga gera, retai pasitaikanti.

Lituanistinės Montrealio mokyklos mokytojai 1976-77 mokslo metais. Sėdi iš kairės: R. Otto, vedėja M. Jonynienė, E. Navikėnienė, M. Malciuvienė; stovi: L. Staškevičius, S. Ališauskienė, A. Knystautienė, S. Mikalajūnaitė, J. Baltuonienė, J. Adamonienė, J. Adamonytė, A. Baršauskienė, R. Lukoševičiūtė

Jie aukojo tautiečių šalpai

KLB Šalpos Fondo Hamiltono ir apylinkės skyriaus 1976 metų rudenį surengto vajaus aukotojai

$50: S. Pušinis; $30: E. Z. Didžbalis; $25: dr. V. Kvedaras, adv. E. Kronas; $20: B. Kronas, Vilimas, Lukoševičienė V., A. Pilypaitis, P. Bosas; $15: E. Apanavičius; $11: K. Gudinskas.

$10: dr. O. Valaitienė, J. Kšivickis, A. Jonikas, J. Jašimas, A. Jašimas, B. Orvidas, V. Jarušauskas, D. Stonkus, J. Vaičius, V. Kairys, J. Stonkus, A. Jankus, A. Kerutytė, A. Pauliukas, L. Ulbinas, J. Pleinys, J. Kaminskas, L. Stonkus, J. Liaugminas, S. Nasvytis, V. Leparskas, J. Naujokas, J. Romikaitis, V. Mingėla, M. Pikė, P. Kažemėkas, P. Labuckas, A. Tėvelis, K. Mileris, J. Astas, A. Bugailiškienė, P. Latauskas, A. Obcarskis, S. Šešelgis, J. Mažulaitis, G. Martišius, P. Vaitonis, J. Krištolaitis, J. Bieliukas, J. Adomauskas, A. Liaukus, P. Volungė, J. Kažemėkas.

$9: V. Stankevičius; $7: V. Butkus, J. Mikšys, K. Pilipavičius, S. Bubnys, V. Perkauskas; $6: A. Jankūnas.

$5: B. Grinius, V. Mikuckas, P. Daugėla, A. Šilgalis, Z. Vainauskienė, A. Paulius, V. Skvereckas, A. Kybartas, dr. H. Gailius, G. Vindašienė, V. Kežinaitis, J. Štaras, B. Grajauskas, L. Klevas, A. Juraitis, G. Lesevičienė, K. Kvedaras, J. Paukštys, G. Kairienė, V. Miškinis, Vidugiris, A. Garkūnas, A. Povilauskas, B. Vengris, J. Valevičius, Varanovas, V. Kybartas, Z. Pulianauskas, R. Giedraitis, J. Stanaitis, K. Juškevičius, E. Boguslauskas, adv. A. Judd, Z. Gedminas, K. Čerškus, B. Pakalniškis, P. Armonas, K. Norkus, P. Sakalas, S. Dalius, V. Beniušis, J. Tarvydas, J. Tirkšlevičius, A. Vinerskis, A. Kuras, J. Didžbalis, P. Būdvidis, A. Prialgauskas, V. Morkūnas, R. Matukaitis, B. Daugilis, S. Verbickas, P. Kižauskas, Aldesdie, A. Prunskus, Vasiliauskas, L. Paškauskas, V. Geležinis, V. Venckevičius, P. Kažemėkas, B. Milašius, P. Bulkė, P. Babinas, K. Simaitis, A. Žilvitis, A. Gutauskas, Šarūnienė, B. Jurevičius, D. Kochanka, J. Lekutis, S. Mureika, L. Pliūra, J. Bajoraitis, A. Patamsis, kun. L. Januška, Venslova, S. Aleksa, B. Steponavičius, A. Repčys, V. Pilkauskas, H. Rimkevičius, Bartkus, E. Dirsienė, J. Juozaitis, Butkevičius, K. Baronas, V. Januška, S. Burdinavičius, A. Juozapavičius, I. Jakimavičiūtė, A. Dirsė, A. Adomaitis, T. Zaranka, J. Stundžia, A. Gedrimas, J. Stankus, J. Būdnikas, A. Lukas, A. Šukaitis, J. Povilauskas, P. Pleinys, A. Stasevičius, B. Paulius, A. Būdininkas, L. Meškauskas, G. Melnykas, P. Kanopa, J. Kaminskas, K. Urbonavičius, M. Juodis, J. Klypas, P. Žulys, V. Kezys, A. Jankauskas, P. Šiūlys, A. Verbickas, F. Ciparis, M. Jonikas, J. Steiblys, Z. Didžbalis, K. Bungarda, S. Bikinas, S. Gudaitis, O. Savickienė, J. Gimžauskas, P. Masys, Vaitiekūnienė, J. Pranskevičius, S. Senkus, K. Butkevičius, Z. Stanaitis, L. Mačikūnas, Balsienė, J. Januškevičius, R. Bagdonas, A. Maksimavičius, E. Žilvitienė, F. Rimkus, M. Kelečius, Dūdonis, J. Stanius, J. Merkevičius, V. Sasnauskas, T. Murauskienė, J. Jurgutis.

$4: K. Deksnys, Eismantas, Rudaitis, A. Mikalauskas, J. Kareckas, J. Žemaitis, M. Repečka, P. Zabarauskas, V. Subatninkaitė, J. Stungevičius, V. Kvedaras.

$3: J. Deksnys, J. Sadauskas, V. Liškauskas, J. Petkūnas, M. Šniuolis, K. Butkus, A. Giriūnas, K. Milaševičius, P. Zubas, V. Adomonis, J. Kažukauskas, J. Visockis, P. Gužas, O. Mikšytė, J. Remesat, J. Zurlys, P. Kareckas, A. Sarpalius, A. Tumaitis, J. Breichmanas, Enskaitis, Repšys, K. Meškauskas, A. Meškauskas, Butkevičius, Z. Čečkauskas, V. Vitkevičius, V. Triponas, Petraška.

$2: A. Pinkevičius, P. Lukavičius, V. Stabingis, Enskaitis, D. Jonikas, Raguckas, V. Beniušis, Vizbaras, Bajoriūnas, O. Kudžmienė, J. Tolys, Blažaitis, A. Pusdešris, A. Pintulis, S. Karalėnas, Ed. Meškauskas, S. Žvirblys, V. Jakimavičius, J. Karaliūnas, K. Karaška, P. Brasas, I. Varnas, Kaneva, V. Saulis, M. Lazdutis, F. Pajarskas, A. Paulauskas, B. Petrauskas, V. Grikietis, Choromanskis, A. Pinkevičius, Godelis, K. Mikšys, O. Stasiulis, R. Svilas, Rusinavičius, Mačionienė, J. Sakalauskas, M. Borusienė, V. Bartininkas, P. Lukošius, A. Palčiauskas, E. Kudaba, O. Jusevičius, K. Giliauskas, P. Rimkus, S. Urbanavičius, A. Petkevičius, J. Dervaitis, V. Apanavičius, P. Pranskevičius, J. Blekaitis, J. Pipiras, A. Aušrotas, B. Juodelė, M. Biekša, V. Kazlauskas, A. Grajauskas, J. Banevičius, M. Trumpickas, D. Slavinskas, J. Dragaitis, V. Bilevičius, J. Pačepavičius, Girnius, A. Paréštis, A. Muliuolis, P. Seirys, J. Stonkus, B. Mačys, R. Tirilis, G. Banaitis, A. Renkys, E. Dambrauskienė, K. Rulys, M. Ragauskas, J. Paškevičienė, A. Kalmantavičius, P. Čečkauskas, J. Rūdys, B. Latauskienė, V. Norkevičius, J. Kažemėkas, O. Kutienė, V. Domeika.

$1.50: P. Kalvaitis; $1: S. Raupėnas, A. Ruzgys, J. Petrauskienė, A. Mikalauskas, Kriaučiūnas, J. Zubas, M. Tiškevičius, V. Venskaitis, J. Grigaitis, A. Elvikis, V. Jakubauskas.

Mielai ADELEI ŠIMKEVIČIENEI ir šeimai,

jos SESUTEI Amerikoje mirus,

reiškiame nuoširdžiausią užuojautą ir kartu dalinamės jos skausmu —

Juozas ir Jadvyga Mikalauskai — *Alfonsas ir Aldona Balčiūnai*

Winnipeg, Man.

PRISIDĖKIME PRIE KANKINIŲ PAGERBIMO

Gausiems mūsų tautos kankiniams prisiminti ir pagerbti Anapilio sodyboje prie Toronto, Kanadoje, statoma paminklinė šventovė (Lithuanian Martyrs' Church). Turėdami galvoje, kad kankinių pagerbimas toli išeina už Toronto ribų ir yra visos išeivijos reikalas, kviečiame visus tą projektą paremti lėšomis.

Aukas, užpildant žemiau spausdinamą atkarpą, siųsti šiuo adresu:

Lithuanian Martyrs' Church
494 Isabella Avenue
Mississauga, Ont. L5B 2G2
Canada

Stambesnieji aukotojai bus atžymėti paminklinėje lentoje šventovės sienoje.

Lietuvos kankinių paminklinės šventovės finansų vajaus komitetas

Pavardė vardas .....

Adresas .....

.....

(Pašto zona) .....

Auka $.....

Vyresniųjų piliečių savaitė birželio 19-25

Štai ką veikia vyresnieji Ontario piliečiai, norėdami mums visiems padėti ištisus metus

Vyresniųjų piliečių savaitės metu Ontario atkreipia visų dėmesį į mūsų provincijos senjorų įnašus ir poreikius.

Talentai niekuomet neišeina pensijon. Vyresnieji piliečiai turi sukaupę daug žinių bei patirties būsimoms kartoms. Jie praturtina kultūrinį provincijos gyvenimą, dalyvaudami visokioje meninėje provincijos veikloje. Jie yra sporto vadovai, mokytojai, jie nuveža kitus vyresniuosius piliečius į paskirtus pasimatymus, padeda jiems užpildyti pajamų mokesčių pareiškimus ir pagelbsti įvairiais kitais būdais.

Ontario padeda savo senjorams, dirbantiems sau, net ir tada, kai jie patarnauja kitiems.

Ontario provincijoje yra per 1000 vyresniųjų piliečių klubų ir 90 jų centrų.

Specialios stipendijos ir kitokia parama įgalina vyresnio amžiaus asmenis grįžti į mokyklą arba universitetą.

Sveikatos paslaugos, finansinė parama, mokesčių atskaitos ir specialaus pobūdžio butai yra taip pat prieinami senjorams.

Vyresniųjų piliečių privilegijų kortelė (Senior Citizens' Privilege Card) teikia jiems lengvatas daugelyje kultūrinių institucijų, turistinių vietų, verslo institucijų ir eismo srityje.

Dvi nemokamos brošiūros — "Ontario Benefits for Senior Citizens" ir "Where to Use Your Ontario Senior Citizens' Privilege Card" teikia informacijas kur ir kaip pasinaudoti programomis bei patarnavimais, skirtais vyresniesiems piliečiams.

Norintieji gauti šias nemokamas brošiūras kreipkitės į vietinę įstaigą socialinių reikalų ministerijos (Ministry of Community and Social Services) arba rašykite:

Senior Citizens' Bureau
Ministry of Community and Social Services
Hepburn Block, 4th Floor
Queen's Park, Toronto M7A 1S2

Keith Norton, Minister of Community and Social Services

William Davis, Premier

Province of Ontario

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos klebonas kun. Algimantas Žilinskas Toronte, drauge su kitais dalyviais, pasirašo Lietuvos Kankinių šventovės (katalikų) kertinio akmens pašventinimo aktą O. Burzdžius

Širdies ir minties dienos

Seminaras, kuris gvildeno evangelinio žodžio skleidimą

Gegužės 21-22 d.d. į Putnamą, Nekaltai Pr. M. Marijos seserų centrą, suvažiavo seserys iš visų skyrių studijuoti klausimo, kaip skleisti Kristų šių laikų žmonėms. Susirinko per 30. Į talką pasikvietė iš Čikagos kun. V. Bagdanavičių, MIC, ir vienuolyno kapelioną kun. St. Ylą. Studijų dienas organizavo ir vadovavo ses. Onutė Mikailaitė.

Studijom pasirinkti du svarbūs dokumentai: Pauliaus VI "Evangelii nuntiandi — Evangelijos skelbimas" (1975) ir vyskupų sinodo studijų raštas "Evangelizacija moderniajame pasaulyje". Lietuvių visuomenėje tie dokumentai nėra sulaukę pakankamo dėmesio.

Šeštadienio rytą visi seminaro dalyviai susirinko vienuolyno bibliotekoje. Ses. Onutė Mikailaitė trumpai aptarė seminaro uždavinį ir pristatė kun. V. Bagdanavičių paskaitai: "Apaštalavimas Pauliaus VI supratimu".

Apaštalavimas esąs Kristaus liudijimas. Šių dienų žmogui nebeužtenka iškalbingumo, jam reikia gyvo liudijimo. Kiekvienas krikščionis — Evangelijos skelbėjas turi būti patikimas ir ištikimas. Iš mūsų reikalaujama asmeninio liudijimo. Mūsų laikų mokslininkai išaugino daug pesimistų — atėmė betkokią viltį, įvedė į didžiausią tragediją daugelį žmonių, nes paneigė žmogaus santykį su asmeniniu Dievu.

Apaštalavimas esąs įsijungimas į ilgalaikę veiklą. Apaštalas dažnai savo darbo vaisiaus nemato, nes kaip šv. Paulius rašo (1 Kor. 3, 4-9) apaštalai yra tik Dievo pasiuntiniai — sodina, laisto, o Dievas augina.

Po paskaitos sekė ilgokas pasidalinimas mintimis.

Po pietų kun. V. Bagdanavičius gvildeno antrą temą iš vyskupų sinodo rašto, iškeldamas ypatingas mūsų civilizacijos apraiškas, kurios gali būti praviros durys Kristaus šviesai įeiti. Esą šio laiko žmonės siekia išsilaisvinimo iš visokios vergijos, ieško naujų gyvenimo stilių. Žmogus klausia, kokia jo gyvenimo prasmė. Nemažai žmonių išgyvena nusivylimą technika, kuri duoda patogumus, bet neteikia pasitenkinimo. Bažnyčia išeina iš susiliejimo su politinėmis srovėmis ir daugiau reiškiasi dvasiniu gyvybingumu. Jaučiamas pasipriešinimas sustingusioms formoms ir noras rasti naujų religinių išraiškų, kurios daugiau plauktų iš vidaus. Dygsta naujos bendruomenės, kurios rodo jaučiamą žmonių solidarumą. Pabunda asmeninė atsakomybė. Daug pamaldumo formų, kurios neturi tikrų religinių šaknų, yra atmetamos. Ieškoma gilaus religinio išgyvenimo. Įvairių religijų ir pažiūrų žmonės susitinka dažniau bendrai ieškoti pasaulio taikos ir teisingumo. Visiems tiems klausimams atsakymus duoda Kristus savo Evangelijoje, bet kas ją praskleis?

Po tokios išsamios paskaitos sekė ilgos diskusijos, kurios buvo tęsiamos ir po vakarienės.

Sekmadienį, gegužės 22 d. rytą, seminaro dalyvės jungėsi bendroje šv. Mišių aukoje, kurias koncelebravo kun. V. Bagdanavičius ir kun. St. Yla. Pamokslą pasakė kun. V. Bagdanavičius. Po šv. Mišių ir pusryčių susirinkome kun. St. Ylos paskaitai "Religinės lietuvių savybės". Kun. St. Yla pabrėžė, kad lietuvis labiau ieško tiesos ir prasmės, negu malonės. Jame vyrauja dvasia, o ne forma. Lietuvio santykis su Dievu labai asmeninis, apie kurį jis nėra linkęs kalbėti. Net šeimose dažnai visi meldžiasi viens nuo kito slėpdamiesi.

Po paskaitos sekė karštos diskusijos. Vienos labai sutiko su kun. St. Ylos iškeltomis savybėmis, o kitoms atrodė, jog ir kitų tautų žmonės panašiai daro. Visdėlto prieita išvada, kad lietuviai, kaip grupė, pasižymi tais bruožais.

Po pietų įvyko pačių seserų simpoziumas. Šv. Tėvo raštą "Evangelica testificatio" ir arkiv. Jurgio Matulaičio mintis apie apaštalavimą pateikė ses. Onutė Mikailaitė. Apie religinį vaikų švietimą bei auklėjimą anksčiau ir dabar kalbėjo ses. M. Margarita. Temą "Jaunimo tikėjimas ir ieškojimas" gvildeno ses. M. Ignė. Apie tai, kaip padėti žmonėms, ieškantiems gilesnio dvasinio gyvenimo, kalbėjo ses. M. Paulė. Vyresniosios kartos dvasinius poreikius aptarė ses. M. Aloyza.

Po visų pasisakymų išryškėjo vaizdas, kad N. Pr. M. Marijos seserys, nors skaičiumi negausios, yra plačiai ir giliai įleidusios šaknis į lietuvišką-krikščionišką dirvožemį. Tos studijų dienos buvo tartum naujas dirvožemio papurenimas, kuris, tikimės, padės Kristaus sėklai augti.

Baigdamos šias studijų dienos, galvojom, kas tokias studijas galėtų suruošti plačiai lietuviškai visuomenei? O jų reikėtų. **A. D.**

Išeivijos gydytojų žodis

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos XI suvažiavimas, įvykęs Klevelande, Ohio, 1977 m. gegužės 28-29 d.d., paminėjęs dr. Jono Basanavičiaus 50-ties metų mirties sukaktį, kviečia lietuvių visuomenę, organizacijas ir veiksnius laikytis tautinės vienybės, kaip kad jos laikėsi mūsų didieji tautinio atgimimo tėvai dr. Jonas Basanavičius, dr. Vincas Kudirka ir kiti mūsų tautos žadintojai, nes tėvynės meilė visiems yra viena, ir visi turime užmiršti asmeninius nesutarimus. Tuo reikalu dr. Vincas Kudirka yra šiaip įtaigojęs: "Kas bus, jeigu nelaimė užklups mus greičiau, nei spėsime susivienyti ir suprasti, kad reikalas tėvynės visiems yra vienas, kad jis yra augštesnis už atskirų partijų egoizmą, kad už tą tėvynės reikalą priešingiausios partijos turi stoti su alyvos šakele ir užmiršti asmeninius nesutikimus". Tai žodžiai, kurie ir šiandien turėtų pasiekti mūsų išeivijos veiksnius, jų vadovus ir mūsų visuomenę.

Rezoliucijų komisija:

dr. Gediminas Balukas
dr. Henrikas Brazaitis
dr. Antanas Pacevičius
dr. Kazys Pemkus
dr. Vaclovas Tumasonis

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 245-1617

Literatūrinės staigmenos

AL. GIMANTAS

Išeivijos literatūros netaip jau gausų mėgėjų būrį savotiškai nuteikė Lietuvių Rašytojų Draugijos premijos paskyrimas Izraely gyvenančiam prozininkui Icchokui Merui. Šis rašytojas, bene prieš penketą metų emigravęs iš Lietuvos, apsigyvenęs žydų valstybėje, savuoju literatūriniu įnašu lietuviškon dailiojo žodžio istorijon yra įnešęs tam tikro naujumo bei originalumo.

Vertintojų komisijos nuosprendis yra tartas, žinia viešai paskelbta. "Ateities" leidykla, neseniai išleidusi I. Mero "Striptizą", gali pelnytai didžiuotis geru pasirinkimu. Turime sutikti, kad ir mūsų tarpe premijuoti kūriniai itin patraukia skaitančių (kaikada ir visai neskaitančių) dėmesį, ir tokių leidinių išplatinama žymiai daugiau. Atrodo, čia išimties nebus ir naujai premijuotam leidiniui.

Įdomu, kad visuomenei belaukiant rašytojų premijos paskelbimo, gana plačiai buvo spėliojama, kas bus šiemetinės premijos laureatu. Iš tų nuotaikų sprendžiant, Mero iškėlimas daug kam buvo staigmena. Pasirodo, buvo nemažai manančių, kad premija teks vienam subrendusiam ir pripažintam poetui, išleidusiam gražią eilę savo lyrikos knygų. Sakoma, kad tuo buvo kaip ir tikri kaikurie minėto kūrėjo bičiuliai, viešai kėlę taures už naująjį laureatą. Atseit, būta perankstyvo džiaugsmo.

Visa tai rodo, kad grožinės literatūros mėgėjai yra pakankamai aktyvūs, gyvai reaguoja į premijas, vertintojų komisijos sprendimus ir turi savąsias nuomones, kandidatus, patinkamas knygas. Tai džiugus reiškinys.

Kita vertus, nors ir nelabai ryškiai, tačiau pasigirsta vienas kitas kritiškas, gal kiek ir piktokas teigimas, esą premijos paskyrimas buvo daugiau politinis reiškinys. Atseit, nebuvo vien tik literatūriniais kriterijais vadovautasi skiriant premiją. Kaikam atrodo, jog premijos paskyrimas, nors ir lietuviškai rašančiam, bet kitos tautybės rašytojui yra politika ta prasme, kad tokį lyg ir norima "suminkštinti", daugiau pririšti ir įpareigoti lietuviškam žodžiui. Esą norima lyg ir įsiteikti izraelitų visuomenės dalиai, kuri lietuvių tautai neįstengia rasti bent kiek daugiau šilimos ir supratimo po II D. karo nelemtų įvykių, sudrumsčiusių lietuvių - žydų santykius.

Visos tos prielaidos tegu ir toliau lieka tik prielaidomis. Nes sunku būtų patikėti vertintojų komisijos narių tariamu ar tikru šališkumu. Visi tos komisijos nariai yra gana plačiai žinomi lietuviškoje raštijoje ir mūsų kultūriniame - visuomeniniame gyvenime. Jų balsų dauguma padarytas sprendimas vargu ar turėjo kitų šalutinių niuansų.

Tiek patiems kūrėjams, tiek ir skaitytojams LRD premija yra reikšminga, turinti pakankamai svorio. Yra duomenų spręsti, kad ir nelietuviškoje aplinkoje, bent literatų sluogsniuose, LRD yra žinoma, tad ir jos premija turi tam tikrą gal net pusiau tarptautinį prestižą.

Sveikinant naująjį mūsų išeiviškosios literatūros laureatą, norėtųsi linkėti, kad jis ir toliau neliktų svetimas lietuviškoje raštijoje ir savuoju talentu pridėtų prie mūsų kultūros lobių turtinimo bei gilinimo. Gerinant tarpusavio santykius, literatūrinis žodis gali būti ir gilesnis, ir svarbesnis už politinių nusiteikimų kaikada itin painią ir vylingą akrobatiką.

Tautinių drabužių knygos išleidimo vajus

Dailininkai Antanas ir Anastazija Tamošaičiai prieš keletą metų gavo iš Kanados valdžios (per Lietuvių Bendruomenę) piniginę paramą parengti knygai apie tautinius lietuvių drabužius.

Pernai knygos rankraštis buvo užbaigtas ir įteiktas valdžios atstovams, dalyvaujant ir Lietuvių Bendruomenės valdybos nariams. Valdžios atstovai buvo susižavėję sukaupta gausia istorine bei informacine medžiaga ir pareiškė, kad yra galimybių gauti dalinę valdžios paramą tos knygos išleidimui, bet reikia pirmiausia sutelkt ir savo lėšų.

Naujai įsteigtas Lietuvių Tautodailės Institutas, be kitų tautodailės rėmimo ir puoselėjimo tikslų, vienu iš savo uždavinių laiko ir šios knygos išleidimą. Kadangi Instituto valdyba dabar ruošia įstatus ir organizuoja įvairius skyrius kituose miestuose, šios knygos leidimo vajui sudarytas atskiras komitetas iš tų pačių Instituto narių. To komiteto pirmininkė yra Irena Šernaitė-Meiklejohn, ižd. Felicija Urbonienė, prenumeratorių kartotekos vedėja Marija Vasiliauskienė, sekr. Birutė Mažeikienė.

Toronto Prisikėlimo parapijos bankelyje atidaryta "Lithuanian National Costume" knygos sąskaita nr. 5037. Knyga bus leidžiama anglų kalba.

Vienas būdas sutelkti lėšų yra iš anksto užsimokėti knygos prenumeratą — $25. Aukotojai po $100 ar daugiau bus įrašyti knygoje kaip garbės prenumeratoriai. Prašome su čekiais pridėti savo aiškiai parašytą pavardę ir pilną adresą. Čekius galima siųsti iždininkei F. Urbonienei, 71 Frederick St., Brampton, Ont. L6Y 1G9, arba M. Vasiliauskienei, 51 Smithfield Dr., Toronto, Ont. M8Y 3M1.

Vajaus reikalais galima kreiptis pas pirm. Ireną Meiklejohn tel. 499-1092 arba sekretorę B. Mažeikienę tel. 274-4322.

"Lithuanian National Costume" knygai išleisti vajaus komitetas

Tipiška lietuvaitė (lėlė)
Nuotr. Rūtos Vertalkaitės

MEDUS --
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: **30 Dewson St., Toronto 4, Ont.**
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Rengiamas filmas apie Simo Kudirkos odisėją. Iš kairės — filmų b-vės atstovas Alan Arkin, S. Kudirka Nuotr. D. Kezienės LTS

"Nemuno" tautinių šokių grupė Sao Paulo mieste, Brazilijoje, Lietuvos nepriklausomybės šventėje. Ji atliko trijų savaičių kelionę į Montevideo, Buenos Aires ir Berissą, kur koncertavo vietos lietuviams. Grupės įsteigėjas ir vadovas yra Jonas Lukoševičius Nuotr. A. Saulaičio

PORTUGALIJĄ APLANKIUS

Nebematyti raudonų vėliavų

ALGIRDAS GUSTAITIS

Skrendant iš Los Angeles į Niujorką, reikia pridėti tris valandas. Niujorke tenka vykti į kitą aerodromą. Autobusai perpildyti. Dviese paimame taksį. Vyro būta Portugalijoje — pasakoja kur turėčiau vykti, norėdamas pažinti kraštą. Jis skrenda į Islandiją.

Taksio vairuotojas portugalas ne perdaug šviesiai aptaria savo kraštą. Taip, esą gerų ir teisingų žmonių tenai, bet nedaug. "Aha, vykstate į Portugaliją! Turite pažįstamų, mokate kalbą?"

Pavažiavo trejetą minučių ir iš Islandijon vykstančio paėmė tris dolerius.

Portugalija gal ir neblogas kraštas, bet čia esą geriau. Moko būtiniausių sakinių portugališkai. Per porą minučių ne ką išmokau. Iš manęs vėl prašo trijų dolerių. "Ar ne perdaug?" Jis turįs už taksį metams mokėti $4500 mokesčių. Patariu grįžti į jo kraštą.

Kelios valandos naujų formalumų, laukimo. Muitininkai perspėja nepalikti neišaiškintų filmų, peršvietimo aparatai gali sugadinti. Vienas vyras pakelia triukšmą, juos išvadina moderniais Amerikos plėšikais, naikinančiais net filmus. Girdi, jie tik ginklų ieško. Net didesni raktai turi būti išimami.

Portugalų lėktuvas "TAP" — amerikiečių gamybos. Daugiausia aptarnauja vyrai, merginos nešioja atliekančias lėkštes bei kitką.

* * *

Leidžiantis Lisabonoje, saulė tekėjo. Laikrodį reikėjo pasukti dar penkias valandas priekin. Aerodrome muitininkai nieko netikrino. Pastatas naujas, bet tamsus, mažai elektros, žemas, niūrus. Čia pat galima išsikeisti dolerius į eskudus. Turėklai skiria minią žiūrovų. Atvykusieji išsiskiria geresniais, šviesesniais drabužiais.

Ankstyvas gegužės pirmosios (sekmadienio) rytas. Gatvėse judėjimas dar menkas. Taksiai lekia 100 ir daugiau kilometrų greičiu. Klausiu, ar tiek leidžiama. Ne, bet jie vistiek važiuoja.

Mieste vos poroje vietų raudonos vėliavos. Klausinėjau keletą žmonių — jie visi sakė nesą komunistai. Trys vyrai bandę padaryti Portugaliją komunistine, bet nepavyko ir daugiau pas juos raudonieji nevaldys. Tą dieną niekur raudonųjų nemačiau, negirdėjau.

Lisabonoje yra gražių paminklų, parkų, namų, naujų pastatų. Miestas nėra iš gražiųjų, suspaustas, daug siaurų gatvių. Daugybė taksių. Visi automobiliai maži, kur-ne-kur didesnis. Vairuotojai važinėja mažai tepaisydami taisyklių. Pilna išklerusių automobilių, kurie smardina orą.

Viešbučiuose, bankuose, didžiosiose parduotuvėse, valdinėse įstaigose yra kalbančių angliškai. Kitur — kalbėk portugališkai ar graibykis pirštais.

Matyti nieko neveikiančių jaunų žmonių. Juntama menkoko išsimokslinimo pasekmė. Baisiai reikia didelių pakeitimų visame krašte, daugiau darbų, fabrikų. Ta linkme vyriausybė dirba, projektuoja naujus geležinkelius, fabrikus, kelius, taiso miestus

Uoste matyti daug prekinių laivų, atgabenančių ar išgabenančių prekes. Tai gyvybinės valstybės gyslos. Miestas išsidėstęs ant kalniukų — nuo dangoraižio pasižiūrėjus, nematyti pabaigos.

Archeologinis muzėjus remonmontuojamas. Senovė, senovė. Daug apdulkėjusių knygų.

Po Lisaboną vaikščiojau iki kojų pakirtimo. Yra labai įdomių, senų, malonių gatvių, puikių vartų, kiemų. Matyti atvežusių pardavinėti vaisius motociklų. Mieste moterėlės senovinėmis svarstyklėmis pardavinėja žuvis, vaisius. Didžiulė maurų pastatyta pilis, su puikiu vaizdu nuo kalno į jūrą, uostą. Aplinkui netvarka, namai sugriuvę. Gatvelėse girdėtis čiulbančių paukščių, uždarytų narveliuose. Katinai snaudžia languose. Baltiniai pakabinami ant virvelių siaurose gatvėse.

Ieškojau senų antikinių knygų, senų žemėlapių, brėžinių apie Lietuvą, bet neradau.

Lisabona turi didžiulį, naują tiltą, labai panašų į San Francisco išgarsintą "Golden Gate". Ir šis labai ilgas, puikus, tik apie jį . . . kas bežino? Štai, kas yra propaganda.

Naujas, mielas pažįstamas nuvežė prie pajūrio valgyti žuvų. Atrodo kaip Kalifornijos pajūrys. Naujas, puikus priemiestis. Vienos šeimos restoranas. Už stiklinio lango šaldytuve išdėstytos šviežios žuvys, krabai, vėžiai, daržovės. Išrinko geriausias dvi žuvis. Stalai suspausti. Baltos staldengtės nelygintos. Švaru. Prie salotų vynas, prie žuvų — kitos rūšies vynas. Geras, gausus, sveikas maistas.

Kitą vakarą su turistų grupe — į naktinį restoraną. Portugališki šokiai, dainos, geros solistės, puikus maistas, vynas. Nėra atsarginio išėjimo, jei kiltų gaisras, būtų baisu.

Už 30 km yra kazinas. Puikus kelias, prie jūros. Gražu. Programa imituoja Las Vegas, bet nė iš tolo neprilygstanti. Turi dešimt šokėjų, irgi ilgakojų, pagal Las Vegas stilių perdaug apsirėdžiusių. Publikos šokių salė aplinkui besisukanti. Yra ruletės ir kitos lošimo mašinos. Įeinant reikia pirkti bilietą, parodyti pasą. Prie ruletės pastovėjęs pastebėjau, kad rutuliukas sustojo ties numeriu, ant kurio niekas nebuvo uždėjęs pinigą. Ar tik jie koja nepaspaudžia mygtuko? Uždėjau po keisto garso ir aš ant numerio, kur nieko nebuvo. Laimėjau vienintelis iš viso stalo. Ar taip būtų ilgiau? Krūvas pinigų susišlavė šeimininkai. Laikas važiuoti atgal į viešbučius. Autobusas puikus, aiškina trim kalbom.

* * *

Mano bičiulis klausia, ar noriu važiuoti į grynai portugališką restoraną. Kaip gi! Jin įeinant, matyti už šaldomų langų išdėstytos puikiausios šviežios mėsos, daržovės, vaisiai. Pilna žmonių. Atrodo, vien portugalai. Valgo labai gerai, daug. Mes paėmėme pilnus pietus: salotas, žuvį, mėsą, sriubą, saldžiąją kavą. Tarpuose vynas, su kava — portugališkas konjakas. Gal perpus pigiau nei Amerikoje. Išeidamas durininkui daviau penkias eskudas (keliolika amer. centų). Tas atidarinėjo, uždarinėjo mūsų automobilio duris, nusiėmęs kepurę bėginėjo aplinkui, gatvėje tvarkė judėjimą, kvietė vėl atvykti.

Taksiai sudaro daugumą autovežimių. Jie visi stengiasi vienas kitą pralenkti. Į pėsčiuosius niekas nekreipia dėmesio. Visi automobilius stato kur patinka, bet dažniausiai ant šaligatvių, mažuose parkuose.

Prisiskambinti telefonu reiška būti laimingu. Lengviau paėmus taksį nuvykti. Portugalai sutinka — jų telefonų sistemą reikia pakeisti, bet prieš tai turi daug svarbesnių darbų.

Eilės batų valytojų. Kiti belaukdami užsnūsta. Moteriai batus valė paėmę į ranką. Matyt nemandagu moteriai batus valyti ant kojos.

Portugalija spalvinga ir gerokai skirtinga nuo JAV-ių. Tokia ji buvo 1977 m. gegužės 1-4 d.d.

Lisabonos centre: greta naujų, modernių namų automobiliai sustatyti šaligatviuose. Taip daroma visur Nuotr. Alg. Gustaičio

TORONTO MIESTAS

ATMATŲ IŠVEŽIMO TVARKARAŠTIS

Kanados Dieną (Dominion Day), penktadienį, 1977 m. liepos 1 d. atmatos nebus išvežamos.

Reguliarus išvežimas bus atliktas sekančią savaitę.

Normalus stambių daiktų ir laikraščių išvežimas bus atliktas trečiadieniais — birželio 29 ir liepos 6 dienomis.

R. M. Bremner
Toronto miesto viešųjų darbų viršininkas

Dukart matytas "Palikimas" Toronto scenoje

Los angeliečiai ketvirtajame teatrų festivalyje Toronte, sušvitę savo vaidyba

A. KALNIUS

"Mes skridome per kalnus, per ežerus ir upes..." Tai Los Angeles Lietuvių Dramos Sambūrio režisorės D. Mackialienės-Majauskaitės pasakyti žodžiai, užbaigus antrąjį spektaklį IV teatro festivalyje Toronte. Žinoma, jos vaizdingas žodis reiškė ne tai, kad jai ir vaidiloms rūpėjo išvysti gražiuosius kalnus ir blizgančių ežerų bei upių vandenis, o tai, kad skraidino festivaliui savo kūrybinio darbo vaisių, kuriuo galėtų pavaišinti Toronto ir apylinkių tautiečius. Tai kartu reiškė ir jų meilę scenos meno idealams, kuriuos laiko kirminai kėsinasi pakąsti.

Jų apie 6000 mylių skrydis į Torontą ir atgal, regis, nebus buvęs veltui. Jų atvežtąsias dovanas torontiečiai priėmė entuziastingai ir pagarbiai. Ir tik paklausykite, argi gali svečiui būti kas nors malonesnio, kaip jo nuoširdus priėmimas ir įvertinimas. Ir iš tikrųjų torontiečiai šių svečių laukė ir juos priėmė nuoširdžiai. Juk ne iš tokios jau gausios lietuvių kolonijos į abu jų spektaklius sugužėjo apie 800 teatro entuziastų (įskaitant tam tikrą dalį ir hamiltoniečių), tai juk reiškia ne šiaip sau dėmesį.

* * *

B. Pūkelevičiūtės premijuotos dramos "Palikimas" tema, galimas daiktas, bus kilusi iš vienos mūsų gyvenimo svarbesniųjų aktualijų — pomirtinio testamento sudarymo. Bet, žinoma, autorei ne teisinė turto problema čia rūpėjo, o psichologinė šeimos narių trauka į tėvo užgyvento lobio paveldėjimą. Ši trauka iš vienos pusės ir tėvo neapsisprendimas, kaip teisingiau pasielgti, iš kitos ir sudaro šio veikalo ašį. Jeigu tokia autorės intencija iš tikrųjų ir buvo, tai jau galima dirstelti ir į jos darbo sėkmę.

Žiūrovui didžiausiu veikalo kriterijum tampa režisorius ir vaidilos. Jeigu jie teisingai perpranta autoriaus mintį ir ją nemeluotai atidengia scenoje, tada ir žiūrovas atsiduria jų dvasiniu pergyvenimų plotmėje ir gali pagal savo išsilavinimą pareikšti nuomonę ir apie veikalą. Taigi pasekime gyvenimą scenoje.

* * *

Pagaliau prasivėrė uždanga, ir sceną, nors už langų šniokštė lietus, užtvindė virpanti vasaros tyla. Po minutėlės su staleliu rankose įėjo jauna mergina. Ji tylutėliai išdėliojo pusryčių patiekalus, apsidairė, patikrino, ar viskas tvarkoje... Ir žinote, ši tyla ir nebylus momentas buvo įspūdingas. Gal tiktai man, nes mėgdavau žiūrėti nebylių filmų, kuriuose tiek daug nemeluotos gyvybės judesyje, akyse ir veido pynėse.

Šitokia pradžia, gal kaikam ir nereikšminga, buvo perspėjimas, kad veikalas ir vaidyba žiūrovo neapvils. Taip ir atsitiko.

Na, bet dar grįžkime prie anos merginos Vaivos, Martyno Vaičiaus slaugės (Rasa Zelenytė), nes ji pirmoji įžengė į sceną ir buvo ta geroji pradžia. Jos vaidmuo nelengvas. Ji, viena šituose namuose svetima, turi patirti jai neįprastą palūžusios šeimos problemą ir meilės bei pavydo grėsmę ir net lyg ir atsidurti tarp Scilės ir Charibdės. Ją myli Vaičio sūnus Eugenijus (Saulius Matas) ir vilioja jo žentas Bruno Grigaitis (Rimantas Žukas). Pastarasis savo vilionėms nuskaidrinti žada jai aukso kalnus, o anasai, "vėjo botagėlis", jai gieda ditirambus apie savo idealus. Ir dabar pasirink, mergele, vieną iš jų... Ką daryt, ką daryt?...

O visdėlto Vaiva savo uždavinį šioj aplamai nedėkingoj situacijoj išsprendė gana įtikinančiai, nugalėdama net ir tuos atvejus, kai jai scenoje tekdavo ilgokai patylėti.

Ar galėjo autorė Vaivos vaidmenį kaip nors sutirštinti? Gal ir ne. Mat, jai netiko įsivelti į svetimos šeimos problemas, kurios sudarė veikalo svorį.

* * *

Pasikinkęs jauną vėją,
Vėtrą šaunią apkabinęs,
Leidžiuos per padangių plynes
Su pavasariu lenktynių.

Gulbės — kelią!
Gervės — kelią!
Debesų keliu didžiuoju
aš važiuoju.

Tarytum K. Binkis būtų sueiliavęs šiuos posmus būsimo Eugenijaus charakteriui pavaizduoti. Kaikam galėjo taip ir atrodyti. Tai kas, kad jis į sceną įslinko lyg iš šiaudų kūgio išlindęs "bytnykas", basas, atlapais baltiniais, pasišiaušusiais plaukais. Bet ne, jis ne "bytnykas". Net ir nublukę "džinsai" bei parpiantis motociklas jo "bytnyku" dar nepadaro. Jis ir ne Binkio vėjavaikis. Jis — jaunas idealistas, kuriam nė gulbės su gervėm negali pastoti kelio.

Aš nežinau, ar autorė tokį Eugenijų turėjo galvoje, kai kūrė jo paveikslą. Bet argi taip jau svarbu, jei žiūrovas kartais jį vaizduojasi kitaip? Gal svarbiau yra tai, kokį Eugenijaus charakterį kūrė režisorė ir kaip jį scenoje atvaizdavo aktorius. Man atrodo, kad šis aktorius idealisto augštumoj išsilaikė scenoje iki galo ir gulbių bei gervių keliais jis važiuos net ir paveldėjęs tėvo palikimą ir laimėjęs Vaivos širdį.

Tiesa, Eugenijus, jei neklystu, kartais pasiekdavo lyg ir ekstazės įkarščio, ypač šiek tiek ilgesniuose monologuose. Manding, ekstazė nėra gera priemonė savo jausmams reikšti. Ji kartais aktorių gali nuvesti į aistringą entuziazmą ir nupiginti vaidybinį rimtumą, vadinasi, pavirsti į prakalbą. O, be to, manau, kad apyilgiai monologai dramos veikale dažnai gali pristabdyti veiksmo eigą ir vaidinimą padaryti nuobodoką.

* * *

Sekantis scenoje pasirodė Bruno, Vaičio žentas. Jis atėjo pusryčių, kuriuos jam neseniai atnešė Vaiva, dar gerokai apkvaišinta jo meilės vilionių. Tuojau pat tarp jų prasideda aštrus pokalbis, iš kurio tuojau pat aiškėja Bruno tipiškumas. Jis iš tikrųjų atrodo veikiau tipas ir gal net avantiūristas, o ne charakteris. Jis, tiesa, turi užmanymų ir net tikslų — paveldėti uošvio ūkį, pasiglemžti Vaivą, na, ir lengvai pagyventi. Betgi niekur jam nesiseka, jokių kliūčių neįveikia: uošvis paveda ūkį sūnui, Vaiva susižavi Eugenijaus idealais, o jo žmona šaiposi kaip iš nevykėlio, kuris gali tik iš jos darbo gyventi. Vienu žodžiu, Bruno pateko po dangaus griuvėsiais. Bet jis vistiek liko nepėsčias — visą laiką sąmojingas, kandus, manieringas ir pataikūniškai mandagus. Vadinasi, vaidmenį, kokį jam autorė nupiešė, jis sąžininkai scenoje ištesėjo iki galo.

* * *

Įdomus vaidmuo atiteko Irenai Grigaitienei, Vaičio dukrai, Bruno žmonai (Inga Tumienė). Kuo? Šiek tiek reikia grįžtelti atgal. Mes Lietuvoje dažnai būdavome pratę sakyti, jog ta ar kita mergina yra negraži, bet simpatinga. Net fiziškai nuskriaustos moterys dažniausiai būdavo laikomos simpatingomis. Gi Irenai, kurios viena koja yra truputį trumpesnė, autorė sukūrė nesimpatingą charakterį. Ji nemyli savo vyro, nors jį pakenčia ir su juo gyvena. Jos labai abejinga meilė savo tėvui ir broliui, o pasikėsinimas į tėvo ūkį yra grubiai apgaulus, nors, kaip gydytoja, yra piniginga. Pamanytum, kad autorė lyg ir būtų prasilenkusi su lietuviškos buities tradicine tiesa. Betgi taip nėra. Ji tokį Irenos charakterį grindė ne savuoju sentimentu, o pačios Irenos ambicija. Jeigu imtumėm ambicijos motyvą neigti, tai autorė dar galėtų pasiteisinti: "Vyručiai, dabar mes gyvename moterizacijos amžiuje, kuriame tokių moterų yra nemažai ir lietuvių tarpe." Na, ir ką jai į tai atsakyti?

Jeigu nevisai tokios, tai betgi panašios moters charakterį Bruno žmona suvaidino gerai, nors, tiesą pasakius, jos kojos, vaikščiojant po sceną kartais imdavo ir susilygindavo.

* * *

Martynas Vaitys, buvęs docentas, dabar stambaus ūkio savininkas (Vincas Dovydaitis) daugiau pasireiškia tėvo ir svajotojo vaidmenyje nei turtingo ūkininko. Ir ko jam pagaliau savo valdomis besirūpinti? Jos yra jau sutvarkytos, ir jam beliko tik nuspręsti, kam jas pavesti. O tai reikia padaryti greitai, nes jis yra ligonis ir laukia veikios mirties, nors iš jo veido matyti, kad mirties angelas savo dalgio dar nė nepradėjęs galąsti.

Palikimo problema išsisprendžia netikėtai greitai. Jis perpranta savo sūnaus idealus, kurie, pasirodo, yra artimi ir jo širdžiai. Taigi, ūkis nelauktai atitenka Eugenijui.

Čia kažkas truputį išėjo lyg ir netaip. Toks simpatingas tėvas, o savo dukrai neužrašė nė truputėlio žemės bent mažam "katidžiukui" pasistatyti, idant ji turėtų kur praleisti savo atostogas. O gal ir užrašė, mes tik testamento turinio nežinome.

Šiaip ar taip, bet iš Vaičio vaidmens žiūrovas lyg lauktų kažko daugiau. Betgi čia ne jo kaltė, nes jis yra ligonis. Jam nieko daugiau neliko, kaip tik pasirašyti testamentą, pagyventi praeities įvaizdžiais, paaimanuoti ir Dievui "dūšią" atiduoti. Tuo aš norėčiau pasakyti, kad ligonio vaidmuo aktoriui retai kada yra dėkingas, išskyrus aštrias situacijas, kuriose vyksta svarbūs gyvenimo lūžiai arba sprendžiamos labai gilios problemos. Man rodos, kad Vaičys šitų dalykų savo vaidmenyje ir pasigedo. O lėkštesniame vaidmenyje ir aktorius tampa lėkštesnis. Mano supratimu, nebūtina buvo apsargdinti Vaitį. Jis galėjo numirti ir be ligos.

* * *

Betgi Vaitys kūrė savo Beržorą nevienas. Mirus jo žmonai, savo vaikams auginti jis susirado šeimininkę Rozaliją Bauženę (Viltis Jatulienė). O ji tapo ne tik aukle, bet ir didžiąja jo padėjėja, visų planų rėmėja bei puoselėtoja. Tik su jos pagalba jis galėjo praturtėti ir gražiai sutvarkyti savo valdas. Rozalija savo vaidmenį perprato, į jį įsigilino ir simpatingai žiūrovui perteikė.

* * *

Aplamai, tiek veikalas, tiek jo pastatymas išėjo iš gerų rankų. "Palikimo" autorę torontiečiai pažįsta iš seniau, ypač nuo pirmojo jos premijuoto romano "Aštuoni lapai", kuriam pirmąją vietą nulėmė Toronte sudarytoji konkurso komisija. Dalila Mackialienė su savo teatro grupe Torontan atvyko bene pirmą kartą. Tai labai retas paukštis, kurią torontiečiai norėtų atsiskraidinti dar nevieną kartą.

Kas yra D. Mackialienė? Pirmiausia ji yra marijampolietė. Mes turime nemažai marijampoliečių ir Toronte, tačiau jų tarpe neišaugo nė vienas iškilus režisorius.

Matyt, Dievulis jau iš anksto buvo numatęs, kad mums tremtyje trūks režisorių. Turbūt dėlto Jisai ir Dalilą, baigusią Rygiškių Jono gimnaziją, nukreipė į Kauno konservatorijos dainavimo klasę, vėliau į Vilniaus muzikos mokyklą ir pagaliau į Vilniaus teatro dramos studiją. Įgijusi praktikos Vilniaus filharmoharmonijoj, operos chore ir pagaliau Čiurlionio ansamblyje, ji buvo jau gerai pasiruošusi ir režisūros darbui.

Turbūt nesuklysiu dar pridėjęs, kad režisorės padėjėja Ema Dovydaitienė taip pat turi būti gilios teatrinės erudicijos, nes jai patikėta pareiga yra labai atsakinga. O dail. A. Žaliūnas jų abiejų ir visų vaidilų darbui suteikė pasigėrėtino vaizdinio iškilumo.

Balzeko Lietuvių Kultūros Muzėjuje Čikagoje šį pavasarį buvo surengta Augštesniosios Marijos Mokyklos meno klasės mokinių darbų paroda. Viduryje — meno klasės mokytoja Rosana

"N Y Times" apie Kaukaitę

Š. m. birželio 6 d. laidoje "New York Times" atspausdino Vilniaus operos solistės Giedrės Kaukaitės koncerto, įvykusio Carnegie Recital Hall (koncertų salėje), Niujorke, recenziją su antrašte "Lietuvaitė Giedrė Kaukaitė dainuoja liaudies dainas ir arijas". Jos autorius Peter G. Davis rašo: "Giedrė Kaukaitė, vadovaujantis lyrinis sopranas Vilniaus operoje, Lietuvoje, šeštadienio popietėj turėjo Carnegie Recital Hall debiutą, atlikdama operinių arijų ir lietuviškų liaudies dainų programą. Savo plačios skalės ir ryškiai tvirto balso dainavimu, taip pat savo išskirtiniu fiziniu patrauklumu panelė Kaukaitė neabejotinai sukūrė įspūdingą pasirodymą operinėje scenoje.

Jos atlikimas įžymiųjų populiarių arijų — Haendelio, Verdi, Gounod ir Puccini — išryškino pajėgumą valdyti stilistinę balso išraišką ir sugebėjimą greit išlyginti dramines situacijas. Panelės Kaukaitės sopranas yra įrėmintas į spalvingai, išlygintai plaukiantį skambėjimą ir tendenciją toną sustiprinti artėjant į augštumas. Tai sudaro tam tikrą balso lyg ir monotoniškumą su kaikuriuo frazavimo nukrypimu, kuris tačiau netrukdo interpretacijoms jos šiltai plaukiančio balso.

Lietuviškoje šio koncerto programos dalyje panelė Kaukaitė net dar su didesniu pasisekimu perdavė margaspalvį ritmingumą XIII š. liaudies dainų, kurių ji padainavo devynias, nesinaudodama akompanimentu. Šiose senose, o taip pat ir vėlesnėse Žigaičio, Bajoro ir Brunzaitės kompozicijose dainininkė gyvai ir spalvingai pademonstravo dar platesnėj skalėj įspūdingus savo balso efektus nei anksčiau padainuotose labiau formalaus pobūdžio arijose.

Albinas Marius Prižgintas uoliai atliko akompanimentą".

Mokomės dainos meno Dainavos stovyklavietėje prie Detroito

Canadian Art Memorials Ltd.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Atsiųsta paminėti

M. M. Mykolaitytė-Slavėnienė, PUTINAS MANO ATSIMINIMUOSE. Nidos Knygų Klubo 1977 m. 450 psl. leidinys nr. 99. Autorė, gyvenanti Australijoje, yra V. Mykolaičio-Putino sesuo. Leidinio kaina: nariams — $6 arba 3.50 svaro, nenariams — $8 arba 4 svarai; kietais viršeliais — $1 arba 0.50 svaro brangiau. Leidyklos adresas: Nida Press, 2 Ladbroke Gardens, London, W11 2PT, Britain.

Joseph Boley, FLAMES FOR FREEDOM. Romo Kalantos gyvybės aukai skirta 16 psl. brošiūra, 8.000 egz. tiražu išleista Tautos Fondo, 29 West 57 St., New York, N.Y. 10019, USA.

ŠVIETIMO GAIRĖS nr. 1 (15) 1977 m. kovas. Leidėjas — JAV LB švietimo taryba. Redaguoja naujoji red. Danutė Bindokienė, 6634 S. Richmond St., Chicago, Ill. 60629, USA. Žurnalas gaunamas pas administratorių J. Bagdoną, 6449 S. Troy St. Chicago, Ill. 60629, USA.

AIDAI nr. 4, 1977 m. balandis. Mėnesinis kultūros žurnalas, leidžiamas Tėvų pranciškonų Brooklyne, N.Y. Administracijos adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA.

LIETUVIŲ DIENOS nr. 3, 4 ir 5, 1977 m. kovas, balandis, gegužė. Mėnesinis žurnalas lietuvių ir anglų kalba, leidžiamas A. F. Skiriaus, 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Cal. 90029, USA.

FILATELISTŲ DRAUGIJOS "LIETUVA" BIULETENIS nr. 2, 1977 m. balandis-birželis, gaunamas pas adm. K. Rožanską, 3450 W. 62nd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

KOVA nr. 1, Detroitas, 1977 m. kovo 31 d. Politinis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos aplinkraštis. Galima gauti pas politinį PLJS koordinatorių Viktorą Naką, 1668 Bowers Ave., Birminham, MI 48008, USA.

J. Burkus, DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI. Šioje 444 psl. knygoje autorius nagrinėja dvasinių būtybių buvimą, gerųjų ir blogųjų angelų veiklą istorinių įvykių raidoje bei išganymo istorijoje. Išleido 1977 m. "Sūduva", 809 Ramble St., Hot Springs, Ark. 71901, USA. Kaina — $8.50.

Migelis de Unamuno, VIENOS AISTROS ISTORIJA. Romanas, išverstas Povilo Gaučio. Viršelis Vytauto Virkau. Kalbą taisė Pranas Razminas. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Čikagoje. "Rūtos" 1977 m. leidinys.

Jonas Mulokas, VILNIUS LENKŲ OKUPACIJOJ. Tiražas 300 egz., 114 psl. Išleista 1976 m. Melburne, Australijoje. Spaudė "Tėviškės Aidų" spaustuvė, 18 Henry St., Kensington, Vic. 3031, Australia.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

TAUTINIUOSE LOS ANGELES LIETUVIŲ NAMUOSE jaunosios dail. Rasos Arbaitės 38 kūrinių parodą surengė Los Angeles Dramos Sambūris gegužės 7-8 d.d. Parodą po B. Pūkelevičiūtės "Palikimo" premjeros atidarė poetas Bernardas Brazdžionis. R. Arbaitė piešti pradėjo jau 4 metų amžiaus, o pirmąją savo parodą turėjo jaunimo šventėje, būdama 8 metų. Šiuo metu ji artėja prie studijų pabaigos Long Beach meno akademijoje. Pirmuosiuose R. Arbaitės bandymuose vyravo vaikiška fantazija, pasakų karalystė. Šiai parodai ji sutelkė pastarųjų trejų metų savo kūrinius — grafikos, litografijos, tapybos ir akvarelės darbus. Juose vis dar yra vaikystės vizijų, bet žvilgsnis krypsta į realų žmogų, pasaulėjautos nuotaikas, atsispindinčias "Kaukolių marše", "Bėgikuose", "Iliuzijose". Premijų R. Arbaitė yra laimėjusi Redondo Beach, St. Monica bei kitose parodose.

KULTŪRINIAME BOSTONO SUBATVAKARYJE viešėjo fotografas inž. Kazys Daugėla su pluoštu skaidrių "Mes išvietintųjų stovyklose". Daugiausia jų buvo iš Kempteno pokarinės stovyklos, kurioje jam teko gyventi ir mokytojauti gimnazijoje. Gilion praeitin subatvakario dalyvius nukėlė gimnazijos barakas, didžiulį rąstą malkų darbo prievolėje tempiantis a.a. prof. S. Kolupaila, rašto darbus taisantys mokytojai, gausūs kultūrinių renginių programų atlikėjai — solistai, aktoriai, rašytojai.

FILADELFIJOS LIETUVIŲ NAMUOSE gegužės 7 d. įvyko Niujorko vyrų choro "Perkūnas" ir soprano Genės Ugianskienės koncertas, kuriame skambėjo lietuvių ir svetimtaučių kompozitorių dainos. Bene didžiausio dėmesio susilaukė koncertine forma atlikta amerikiečio S. Rombergo operetė "Auksinės dienos" apie Heidelbergo studentų gyvenimą. Originalus jos pavadinimas — "The Student Prince". Teksto vertimą paruošė buvusi Kauno operos sol. J. Augaitytė ir sol. G. Ugianskienė. Pastatymo patarėju buvo aktorius H. Kačinskas, chormeisteriu — kompoz. J. Stankūnas, dirigentu — V. Ralys, akompaniatore — D. Sakaitė. Solo operetėje dainavo sol. G. Ugianskienė, "Perkūno" vadovas Vytautas Daugirdas ir Mečys Ilgūnas. Šia proga buvo surengta ir vietinių fotografų nuotraukų paroda, kurioje dalyvavo K. Čikotas, G. Kreivėnaitė, A. Čepulis, S. Ramanauskienė.

KAZYS ŠKIRPA PRANEŠA, kad jo knyga "Sukilimas" jau suredaguota vokiečių kalba ir paruošta išleisti V. Vokietijoje, kur ji padės surasti rėmėjų Lietuvos laisvės kovai. Šiam sumanymui įgyvendinti autorius prašo lietuvių visuomenę aukų. Jo adresas: 2024 36th St., SE Washington, D.C. 20020, USA. Jis taipgi ragina įsigyti dar likusius lietuviškosios "Sukilimo" laidos egzempliorius, kad būtų atgauti į leidimą investuoti pinigai, kurių dabar reikia vokiškai laidai. Antroji lietuviška "Sukilimo" laida nėra numatyta.

MARIJOS PEČKAUSKAITĖS — Šatrijos Raganos 100 metų gimimo sukakties minėjimą Newarke, Švč. Trejybės parapijos salėje, surengė Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Jersey klubas, vadovaujamas pirm. A. Rygelienės. Paskaitą apie M. Pečkauskaitės gyvenimą bei kūrybą skaitė poetė K. Grigaitytė-Graudienė, ištraukas ir "Senojo dvaro" — aktorė I. Veblaitienė, "Živilę" —. A. Kražaitė, V. Audėnas, B. Balčiūnas, A. Liobys. Programą J. Stankūno, A. Kačanausko, F. Schuberto, S. Barberio dainomis ir G. Puccinio "Bohemos", "Madame Butterfly" arijomis praturtino kylanti sol. Angelė Kiaušaitis (Kiaušaitytė ar Kiaušaitienė?) su pianisto J. Marano palyda. Santvaras, o aktorius Henrikas Kačinskas, talkinamas T. Alinsko, atskleidė tris rinktinius to palikimo pavyzdžius gyvu žodžiu. Klubui vadovauja pirm. J. Rūtenis. Sezonas bus užbaigtas Prano Naujokaičio keturių "Lietuvių literatūros istorijos" tomų apžvalga, kurią atliks filadelfietis rašytojas Vytautas Volertas.

KOMPOZ. VLADAS JAKUBĖNAS prieš mirtį buvo paruošęs veikalą anglų kalba "Lithuanian and Music". Jame atskleidžiama lietuviškos muzikos vystymosi raida, jos pobūdis, muzikinė iščeivijos veikla, atskirų kompozitorių įnašas. Velionies našlė Olga Jakubėnienė dėl veikalo išleidimo susitarė su Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla Čikagoje, angliškai žinoma kaip Lithuanian Library Press. Puošniai išleista ir iliustruota knyga įtraukiama į "Etninės lietuvių enciklopedijos" seriją.

SOL. ARNOLDAS VOKETAITIS Honolulu mieste, Havajų operos teatre, atliko Don Basilio vaidmenį G. Rossinio operoje "Sevilijos kirpėjas". Buvo numatyti tik trys spektakliai, bet teko pridėti ir ketvirtąjį. Havajiečių susidomėjimą šia opera padidino puikūs recenzentų atsiliepimai apie talentingą Don Basilio vaidmens atlikėją.

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJĄ papildė du nauji Kalifornijoje gyvenantys nariai — poetai Tomas Venclova ir Pranas Visvydas.

KOMPOZ. JONAS DAMBRAUSKAS gegužės 23 d. sulaukė 85 m. amžiaus. Jis yra baigęs Varšuvos konservatorijos vargonų klasę, vadovavęs kauniečių chorams, dirbęs Kauno operos teatre chormeisteriu. 1946-50 vadovavo Kauno universiteto studentų chorui. J. Dambrauskas suredagavo ir suinstrumentavo M. Petrausko operą "Eglė žalčių karalienė", pastatytą 1939 m. Svajojo sukurti savo operą, jieškojo tinkamų libretų, tarėsi su poetais. Švenčiant 80 metų amžiaus sukaktį, buvo rašoma, kad J. Dambrauskas kuria operą pagal V. Mykolaičio-Putino "Valdovą", o dabar Klemensas Griauzdė rašo, kad "Valdovo" opera dingo karo metu. Iš tikrųjų II D. karo laikotarpyje J. Dambrauskas apie šią operą nieko nekalbėjo ir, atrodo, jos nebuvo sukūręs, nes kaip tik tada jis dar jieškojo libretų. Sckaktuvininkas yra pasižymėjęs kaip talentingas solo ir chorinių dainų kūrėjas, įkvėpimo jieškojęs liaudies kūryboje.

VILNIAUS OPEROS TENORAS V. NOREIKA kiekvieną pavasarį surengia tradicinį dainų ir operų arijų rečitalį filharmonijos salėje. Šį kartą pirmoji rečitalio dalis buvo skirta A. Bražinsko, J. Karoso, J. Indros, J. Gruodžio dainoms, S. Rachmaninovo, A. Rubinšteino, N. Kaševarovo, A. Dargomyžskio romansams. Dainavimo pedagogas prof. Z. Paulauskas džiaugiasi lyrinių V. Noreikos talentu, kurį ryškiausiai atskleidė A. Bražinsko "Ugnelė", J. Indros "Saulė leidžias", N. Kaševarovo "Tyluma", A. Rubinšteino "Naktis". Antrojoje dalyje skambėjo kompozitorių J. Massenet, G. Puccini, G. Bizet, R. Leoncavallo operų arijos, italų neapolietiškos dainos. Šiltai sutiktas koncerto dalyvių, V. Noreika virš programos padainavo net šešis kūrinius. Akompanavo Ž. Noreikienė.

"POEZIJOS PAVASARIS — 77" šiemet jau tryliktą kartą buvo pradėtas Kaune prie Salomėjos Nėries kapo jos eilėraščiais. Po to visi dalyviai susirinko Palemone, Lakštingalų krantinėje, kur tradicinį "Poezijos pavasario" aukurą uždegė šiemetinis laureatas V. Reimeris, laimėjęs S. Nėries prizą už poezijos rinkinį "Vėjo vynas". Vilkaviškio rajono S. Nėries kolchozo atstovai literatūrinę premiją įteikė M. Karčiauskui už jo "Žvirgždės poemą". Koncertinę programą atliko Kauno žemės ūkio projektavimo instituto ansamblis "Rasa". Iš Kauno poetų grupės iškeliavo į kitas Lietuvos vietoves, pasiekdamos ežeringą Zarasų kraštą, gintarinę Baltijos pakrantę. "Pozezijos pavasario — 77" užbaiga įvyko Vilniuje, prie K. Donelaičio paminklo universiteto kiemelyje. Savo kūrinius skaitė šios tradicinės šventės laureatai M. Martinaitis, A. Žukauskas, V. Reimeris, M. Karčiauskas, poetai V. Palčinskaitė, J. Graičiūnas, A. Miškinis, S. Anglickis, A. Churginas, E. Matuzevičius bei jaunosios kartos atstovai. Šventėje dalyvavo trys lietuvių poezijos bičiuliai — estas M. Trakas, leningradiečiai S. Botvinikas ir V. Toropyginas. Poeziją dainomis ir šokiais papildė Vilniaus universiteto ir inžinerinio statybos instituto saviveikliininkai. Baigminį žodį tarė Lietuvos Rašytojų Sąjungos valdybos pirm. poetas A. Maldonis.

DAILĖS SALONE vilniečiai turėjo progą susipažinti su dail. Alfonso Čepausko knygženkliais, kuriem jis vartoja įvairias išraiškos priemones bei medžiagas. Pirmąjį knygženklį dail. A. Čepauskas yra sukūręs prieš 10 metų.

LIETUVOS RAŠYTOJŲ SĄJUNGOS valdybos posėdyje gegužės 24 d. naujais nariais priimti: poetas H. Čigriejus, prozininkas E. Uldukis, vertėja D. Epšteinaitė-Kyjv, literatūros kritikai A. Guščius ir A. Zalatorius.

JUOZO BULOTOS feljetoną "Už ką prilupo juokdarį", išverstą V. Viškovskos, paskelbė satyros žurnalas "Szpilki" Lenkijoje.

GERIAUSI LIETUVOS TEATRŲ spektakliai vaikams kiekvieną pavasarį įvertinami kultūros ministerijos premijomis. Šio sezono premijos paskirtos: Vilniaus dramo teatro rež. I. Bučienei už Dž. Berio pjesę "Piteris Penas", aktoriams R. Kirklionytei ir S. Račiui už geriausius vaidmenis; režisorei N. Ogaj už J. Švarco "Pelenę" Vilniaus jaunimo teatre, aktorei N. Gelžinytei už pagrindinį Pelenės vaidmenį; vyr. rež. A. Ragauskaitei už V. Palčinskaitės pasaką "Septynios snieguolės ir nykštukas-77" Šiaulių dramos teatre, aktorei O. Dautartaitei už Nykštuko vaidmenį. Kazio Sajos pasaka "Ei, slėpkitės!" Vilniaus rusų dramos teatre premijas laimėjo rež. L. Vladimirovui, dail. S. Ziuskevičiui ir aktorei Ž. Špakovai.

KLAIPĖDOJE SURENGTAS KONKURSAS išryškino geriausius augštesniųjų bei vidurinių muzikos mokyklų atlikėjus. Kanklininkų varžybas laimėjo vilnietė Jūratė Miškinytė, birbynininkų — klaipėdietis Vytautas Maulius, akordeonistų — kaunietis Gintautas Smolskas, dainininkų — klaipėdietė Jadvyga Dimaitė.

V. Kst.

GO WEST REALTY LTD.
2273 DUNDAS ST. WEST
TORONTO, ONT. M6R 1X6
(prie Bloor St. W., priešais "Towers" aikštę)

INDIAN RD. — GEOFFREY, 10 didelių kambarių, atskiras mūrinis namas; 4 kambariai pirmame augšte, 3 prausyklos, 3 virtuvės. Parduodamas su visais baldais. Įmokėti apie $10-15.000 ir viena atvira skola išsimokėjimui.
BLOOR — JANE, naujai atremontuotas namas, 7 kambariai per du augštus, 2 modernios virtuvės, 2 prausyklos, ekstra kambarys rūsyje. Garažas ir šoninis pravažiavimas. Įmokėti apie $15-20.000.
PEARSON AVE. — RONCESVALLES, gražus 9 didelių kambarių namas. Visas iš pagrindų atremontuota — naujas namas iš vidaus. Privatus platus šoninis įvažiavimas, garažas. Įmokėti $10-15.000 ir vienas mortgičius išsimokėjimui.
RONCESVALLES — WESTMINSTER, atskiras, mūrinis namas, 8 kambariai, didelis sklypas. Arti susisiekimo ir krautuvių. $10.000 įmokėti, vienas atviras 10-čiai metų išmokėjimas.
BLOOR — INDIAN GROVE, gražus 4 butų namas, 5 kambarių butas pirmame augšte. Didelis sklypas, privatus privažiavimas. Įmokėti $25.000.
HIGH PARK BLVD. — INDIAN RD., 11 kambarių, atskiras mūrinis namas, 4 kambariai pirmame augšte. Įmokėti $15.000. Namas be skolų.
WRIGHT AVE. — INDIAN RD., gražus 11 kambarių namas; 4 kambariai pirmame augšte su atskiru įėjimu ir prausykla. Garažas ir platus šoninis privažiavimas. Įmokėti $15.000.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

ST. JOKUBAITIS — (bendradarbis)
Toronto Real Estate Board narys
Tel. 534-3511 — namų 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas
999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400

AKTYVAI — virš 12 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	8¼%
Antradieniais	10 - 3	pensijų ir namų s-tas	9%
Trečiadieniais	uždaryta	taupomąsias s-tas	7%
Ketvirtadieniais	10 - 8	depozitų-čekių s-tas	6%
Penktadieniais	10 - 8	DUODA PASKOLAS:	
Šeštadieniais	9 - 1	asmenines	9½%
Sekmadieniais	9.30 - 1	nekiln. turto	9¼%
		investacines	10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Autorite Sales and SERVICE
Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir **Bloor Autorite Garage,** 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)
- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, **Michelin, B. F. Goodrich, Radial** ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?
KLAUSKITE MANE APIE • pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSP — registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybių draudą • šeimos apsaugą • studentų draudos fondus mokslui eiti
2 Carlton Street, suite 714
Namai: 766-5857 • Raštinė: 363-7881
Juozas Eimis Ramas, District Manager of Canadian Premier Life

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Tarptautinėse "Rygos taurės" lengvosios atletikos varžybose dvi pirmąsias vietas laimėjo Lietuvos sportininkai: klaipėdietė J. Putinienė, numetusi jietį 54 m 72 cm, ir vilnietis J. Grigas, 3000 m su kliūtimis nubėgęs per 8 min. 42,8 sek. Neblogų rezultatų pasiekė ir antrųjų vietų laimėtojai. Šiaulietė N. Kvietkauskaitė 100 m su kliūtimis įveikė per 13,9 sek., kaunietis L. Rukšėnas į tolį nušoko 7 m 60 cm, šiaulietis E. Skapas nustūmė rutulį 18 m 91 cm. Pastarasis šį kartą nugalėjo kaunietį R. Plungę, kurio pasiektas 18 m 69 cm rezultatas tebuvo vertas III vietos. R. Plungė ilgus metus yra buvęs rutulio stūmimo čempijonu, dalyvavęs lengvosios atletikos varžybose užsienyje. Trečiąsias vietas išsikovojo: šuolininkė į tolį O. Jonikienė—6 m 21 cm, kaunietis jieties metikas E. Tatariūnas — 77 m 78 cm, kaunietis S. Paulauskas 400 m barjeriniame bėgime — 52,5 sek. Be Sovietų Sąjungos sportininkų, varžybose dalyvavo Kubos, R. Vokietijos, Alžerijos, Vengrijos, Bulgarijos ir Rumunijos atletai.

Didžiojoje Maskvos regatoje jėgas išbandė Sovietų Sąjungos ir devynių užsienio šalių irkluotojai. Jų tarpe buvo ir lietuvių. Vienviečių valčių lenktynes laimėjo E. Kaminskaitė 1000 m įveikusi per 3 min. 45,2 sek. Ji yra parsivežusi bronzos medalį iš Montrealio olimpiados. Kaunietis V. Butkus, sidabro medalio laimėtojas Montrealyje, irklavo porinėje keturvietėje valtyje, laimėjusioje I vietą. Pergalę pasiekusioje vyrų aštuonvietėje buvo olimpietis A. Čikotas iš Kauno. Aštuonviečių valčių lenktynėse buvo ir Lietuvos rinktinė, sudaryta iš "Dinamo" bei "Žalgirio" irkluotojų, užėmusi III vietą. Sekančią dieną, varžantis dėl pereinamųjų "Sportloto" prizų, II vietą laimėjo dvivietė valtis su kauniete E. Kaminskaite ir vilniete G. Ramoškiene. Jas pralenkė tik R. Vokietijos irkluotojos. Akademinio Lietuvos irklavimo vyr. treneris J. Jagelavičius džiaugiasi neblogais lietuvių irkluotojų rezultatais ir tikisi dar geresnių pasekmių "Gintarinių irklų" regatoje, kuri įvyks birželio 25-26 d.d. Trakuose.

"Nemuno" draugija gegužės 27-29 d.d. surengė sunkiosios atletikos varžybas Šilutėje. Laimėjo šilutiškiai, nugalėję šiose varžybose visada pirmaujančias Trakų ir Panevėžio komandas. Šilutiškius treniruoja B. Mačernis. Sporto meistro normą varžybose pasiekė šilutiškis B. Bagočius su 305 kg. Prizai buvo įteikti jauniausiam varžybų dalyviui telšiečiui S. Rubinui ir vyriausiam dalyviui E. Žvirbliui. Panevėžio komandos treneriui.

GOLFAS

Toronto Lietuvių Golfo Klubas dviejų savaičių laikotarpyje turėjo du turnyrus: birželio 4 d. ir birželio 12 d. Golf Haven turnyro laimėtojais tapo visi jaunieji golfininkai: I v. laimėjo Ant. Siminkevičius 81, II — P. Paukštys 82, III — Ant. Stauskas 84. Su išlyginamaisiais smūgiais I v. laimėjo J. Tamulionis 67 (97), II — Leonas Baziliauskas 67 (89), III — H. Paukštys 71 (98).

Moterys dalyvavo tik dvi: G. Kuchalskienė 74 (109) ir J. Paukštienė 120 (165). 8-tą skylę arčiausia prie vėliavos vienu smūgiu primetė Vyt. Astrauskas ir 11-tą vienu smūgiu — E. Kuchalskis.

Šie žaidėjai, nors ir netapo laimėtojais, tačiau verti paminėjimo: R. Strimaitis 86, M. Ignatavičius 87, Alg. Banelis 87, V. Astrauskas 88, E. Kuchalskis 87, L. Baziliauskas 89, P. Stauskas 89, E. Šmitas 89, Al. Kuolas 89, V. Paukštys 90.

Hornby Towers turnyro žaidėjų pasekmės buvo geresnės: I, II ir III v. pasidalino V. Ubeika, Ed. Šmitas ir Ant. Siminkevičius, sužaidę po 78. Su išlyginamaisiais sm. laimėtoju buvo dr. Sig. Kazlauskas 59 (79), II v. Edis Slapšys 63 (98), III v. pasidalino Alg. Žaliauskas 64 (91) ir Vikt. Šimkus 64 (93).

Moterų klasėje geriausiai žaidė E. Kėkštienė 93. Su išlyginamaisiais sm. I v. laimėjo V. Balsienė 64 (95).

Arčiausiai vienu smūgiu prie vėliavos (II skylę) primetė Aug. Simanavičius, 7-tąją vienu sm. R. Tamulionis, 18-tą antruoju smūgiu — Ant. Siminkevičius; 17-tą skylę sužaidė žemiau nustatytos normos Ant. Klimas, Eug. Kuchalsiks ir gavo klubo dovanas.

Dar visa eilė žaidėjų taip išsirikiavo: Alg. Simanavičius 79, R. Šimkus 82, A. Kuolas 82, R. Barakauskas 82, V. Astrauskas 83, E. Kuchalskis 83, S. Kėkštas 84, Aug. Simanavičius 84, J. Danaitis 84, P. Stauskas 84, M. Ignatavičius 85, Ant. Stauskas 87, L. Radzevičius 89, Alg. Smolskis 89.

Sekantis turnyras įvyks liepos 10 d., 12.30 v.p.p., Boltono aikštyne. Šiam turnyrui ir kitiems ketveriukės iš anksto nebus sudaromos, nes tai sudaro perdaug nepatogumų skambinant. Jeigu kas norėtų pradėti žaisti anksčiau ar turėtų kitų pageidavimų, prašome prieš turnyrą paskambinti valdybos pirm. Sig. Krašauskui tel. 766-5367 arba P. Stauskui tel 251-3467. Vietoje sudarant ketveriukes, bus atsižvelgta į visus pageidavimus. **Al. K.**

LAUKO TENISAS

Vitas Gerulaitis Romoje laimėjo atviras Italijos lauko teniso varžybas. Su meisterio vardu jam atiteko ir $21.000 čekis. Vitas pusbaigmyje nugalėjo Brian Gottfried pasekme: 6-2, 7-6, 4-6 ir 7-5. Baigmėje jis susitiko su italu Antonio Zugarelli, kuris jam pralaimėjo 6-2, 7-6, 3-6 ir 7-6 pasekme. Vito Gerulaičio pergalės iškėlė jį į pirmaujančius pasaulyje.

Wimbledone birželio 20 d. prasidėjo 100-tosios teniso varžybos, kurios sutraukia stipriausius pasaulio tenisininkus. Vitas Gerulaitis šiame pasaulio tenisininkų susitikime yra žaidimo lentelėje įrašytas aštuntuoju. **J. B.**

VYČIO ŽINIOS

Lauko tenisui labai išpopuliarėjus, Toronto mieste sunkoka gauti aikšteles treniruotėms. Tokiu būdu vasaros veiklą, bent laikinai, numatoma perkleti į Wasagą ir jos apylinkes. Gerojo Ganytojo stovyklavietės aikštelės aptvarkytos ir numatomos aptverti tvora. Taip pat numatomos išvykos į artimiausius miestelius, kur bus įmanoma gauti aikšteles. Sekcijai vadovauja J. Žukauskas 255-6909, jam talkins Taida Supronaitė - Hunter.

Stalo teniso sezonas užbaigtas individualinėmis žaidėjų varžybomis. Jų pasekmės: berniukai — 1. P. Tutlys 15-0, 2. J. Karpis 8-7, 3. Alg. Slapšys 6-5; mergaitės — 1. L. Janušauskaitė 11-4, 2. A. Sinkevičiūtė 7-8, 3. L. Žukauskaitė 5-4. Stalo teniso treniruočių iki rugsėjo mėn. daugiau nebebus. Primename, kad stalo tenisas bus žaidžiamas ir vasaros stovykloje rugpjūčio pabaigoje.

A. S.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

da neprilygs profesinio teatro studijai.

CBC televizija nustebino žiūrovus dviejų dalių programa apie organizuotų nusikaltėlių gaujas Toronte, Montrealyje, Vankuveryje. Dokumentinis filmas buvo ruošiamas net trejus metus. Jame pateikiamos pavardės ne tik tokių gaujų narių, bet ir su jais ryšius turėjusių kaikurių politikų. Torontas šiandien yra tapęs pasauline cheminių narkotikų sostine, kurią tvarko keturios italų Mafia organizacijos "šeimos", turinčios po keliolika narių. Mafia taipgi viešpatauja Montrealyje ir Vankuveryje. Pranešime minimi ir keturi kiniečių "slibinai" — buvusieji policijos seržantai Hong Konge, korupcijos dėka susikrovę pinigų ir po to imigravę Kanadon, kur dabar nešvariais darbeliais daugiausia verčiasi Britų Kolumbijoje. Opozicija federaciniame parlamente pareikalavo, kad būtų sudaryta speciali komisija organizuotiems nusikaltimams tirti, bet su šiuo pasiūlymu nesutinka teisingumo min. R. Basfordas. Jis nori, kad būtų sumažinti suvaržymai, ribojantys įtariamų nusikaltėlių telefoninių pokalbių sekimą. Policijai tokie nusikaltėliai yra gerai žinomi, bet trūksta įrodymų jų byloms. Jų galėtų parūpinti į magnetofono juosteles įrašyti telefoniniai pokalbiai. CBC bendrovę patraukė teisman konservatorių atstovas federaciniame parlamente J. Reynolds dėl apšmeižimo. Pranešime buvo teigiama, kad jis Vankuveryje turėjo ryšių su Mafia žmonėmis. Torontietis liberalų atstovas Ch. Caccia taip pat yra patekęs į karštą vandenį, nes pakartotinai mėgino gauti bausmės dovanojimą Domenicui Racco, kalėjime atsidūrusiam už vieno jaunuolio peršovimą. Racco šeimą CBC pranešimas įrikiuoja į Mafia grupę.

Iš Ontario NDP socialistų vado pareigų nutarė pasitraukti S. Lewis, pastaruosiuose rinkimuose su savo partija iš antros vietos vėl atsidūręs trečioje. Jo pasitraukimas yra didelis smūgis socialistams, nes S. Lewis turėjo didelį autoritetą opozicijoje, buvo gerbiamas ne tik liberalų, bet ir konservatorių. S. Lewis žada pasilikti eiliniu parlamento nariu ir ateityje siekti kitos karjeros. Šį sprendimą jam, matyt, padiktavo logiška išvada, kad NDP socialistai neturi beveik jokios galimybės laimėti provincinio parlamento rinkimus, nes Ontario gyventojai yra patenkinti dabartine sistema, atnešusia jiems augštą gyvenimo lygį. Socializmas su bent dalies įmonių suvalstybinimu jų nevilioja.

Studiją prancūzų mažumų klausimu angliškose Kanados provincijose paruoš specialus premjero P. E. Trudeau vyriausybės sudarytas komitetas. Šią žinią P. E. Trudeau paskelbė, susitikęs su prancūzus už Kvebeko ribų jungiančios organizacijos atstovais. Pastarieji teigia, kad tokių prancūzų yra vienas milijonas ir kad jiems gresia asimiliacijos pavojus. Pasak P. E. Trudeau, yra būtina apsaugoti prancūzų teises už Kvebeko ribų, nes priešingu atveju Kvebeke bus kalbama tik prancūziškai, o kitose provincijose tik angliškai.

Dienraštis "Vancouver Sun", tyręs kaikurių bendrovių bei vadovaujančio personalo atlyginimų didinimą, nustatė, kad yra daug atvejų, kai jis prašoka Antiinfliacinės Tarybos nustatytą metinę $2.400 ribą. Pavyzdžių tarpe yra "Kaiser Resources Ltd." bendrovės vyriausias direktorius E. Kaiser, kurio alga per metus buvo padidinta net $60.368. Kai šis klausimas iškilo federaciniame parlamente, atsakymą davė finansų min. D. Macdonaldas. Pasak jo, antiinfliacinės kontrolės įstatymas nebuvo pažeistas, nes bendrovių vadovaujantis personalas traktuojamas kaip bendras vienetas. Reikalaujama tik, kad bendroji jų algų pakėlimo suma, padalinta iš jį gavusių asmenų skaičiaus, neprašoktų $2.400. Kitais žodžiais tariant, didieji direktoriai gali gauti dešimtis tūkstančius dolerių, jeigu mažesnieji susilaukia metinio algų padidinimo tik keliais šimtais dolerių. "Vancouver Sun" pranešimu, tyriman įtrauktos 21-nos bendrovės sąraše augščiausią atlyginimą 1976 m. gavo Toronto "Massey-Ferguson" bendrovės vyr. direktorius A. Thornborough. Jo alga su metiniu $20.000 padidinimu tada buvo $373.833. Pavaduotojas J. E. Mitchell, susilaukęs $15.000 pakėlimo, gavo $230.301. Trečiojo pagal rangą direktoriaus J. G. Staiger pakėlimas buvo $6.000, o alga — $192.836. Šioje bendrovėje, gaminančioje įvairias žemės ūkio mašinas, dirba daug lietuvių, gaunančių Kanados mastu neblogą atlyginimą, kuris galėtų būti dar geresnis, jeigu pasakiškos sumos nebūtų švaistomos direktoriams.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Ateitininkų žinios

Devintojo ateitininkų kongreso, kuris įvyks Darbo dienos savaitgalyje Klevelande, pagrindiniai tikslai yra šie:

1. Patikrinti ateitininkų ideologijos principų taikymą dabartyje. Ateitininkiška dvasia turi mus lydėti nuo jaunystės aušros ligi senatvės saulėlydžio. Turime būti ta evangeliška druska, kuri išlaiko sveiką ir tobulina mūsų religinį bei tautinį gyvenimą. Tai turime visų pirma pradėti nuo savęs.

2. Atviru žvilgsniu matyti persekiojamą ir kenčiančią savo tautą. Jai užčiaupta burna, uždraustas laisvas žodis, ji geležine uždanga atskirta nuo laisvojo pasaulio tautų. Tad jieškosim sėkmingiausių būdų bei priemonių savo sesių ir brolių kančioms mažinti, ištvermei stiprinti, vilčiai palaikyti. Tikėsim, kaip kad tikėjo Kristus Jeruzalės likimu: "Žmonės kris nuo kalavijo ašmenų ir bus išvaryti nelaisvėn į įvairius kraštus. Jeruzalę mindžios pagonys, kol baigsis pagoniškųjų tautų laikai" (Lk. 21, 24).

3. Domėtis tautine kultūra ir jos likimu išeivijoje. Priimdamas, ką gero sukuria kitos tautos, ateitininkas siekia likti taip pat kūrybiškai gyvas ir ugdo savo kultūros atžalas, palaiko kultūrines tradicijas. Jungdamas praeitį su ateitimi, jis siekia, kad kultūra, besiremianti tautine dvasia, gaivintų kiekvieno tiek asmeninį gyvenimą, tiek visuomeninę veiklą. (Iš Federacijos valdybos atsišaukimo).

Skautų veikla

• Birželio 14 d. sibirinių trėmimų minėjime Šv. Mykolo katedroj dalyvavo "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų vėliavos su palyda ir nemažas būrys uniformuotų skautų-čių.

• Birželio 28, antradienį, 7.30 v.v., skautų būkle šaukiamas skaučių vadovių pasitarimas XV-tosios Romuvos stovyklos reikalu.

• Akademikai skautai-tės iškylavo dail. T. Valiaus ūkyje Akmenėje gegužės 11 d. Dalyviai išklausė įdomių šeimininko pasakojimų apie lietuvių tautodailę grafikoj. Po to įvyko pakėlimai. Priimti nauji nariai: t.n. Ž. Šilininkaitė, t.n. V. Šetikaitė ir senj. R. Ledas. Fil. dr. A. Dailydei po 5 metų darbo pasitraukus iš korp! Vytis tėvūno pareigų, jas perėmė fil. G. Kurpis. ASS Toronto skyrius sveikina naujus narius ir dėkoja dail. T. Valiui už pašnekesį bei malonų priėmimą.

• Mindaugo dr-vės metinė šventė Romuvoje šį savaitgalį, birželio 25-26 d.d. Skiltys renkasi stovyklavietėj šeštadienį 11 v.r. Kviečiami dalyvauti visi tėvai bei rėmėjai. **Č. S.**

AL GARBENS
REAL ESTATE LTD.
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

BLOOR — DUNDAS, atskiras tributis, 14 kambarių; vandeniu šildomas; arti Bloor gatvės ir Lietuvių Namų; 2 garažai; įmokėti apie $25.000.

JANE — ANNETTE — VIENAAUGŠTIS, 5 kambarių, pilnai užbaigtas rūsys, nepersenas; elektrinis šildymas, platus, privatus įvažiavimas, garažas. Savininkė ima atgal vieną atvirą mortgičių su $8.000 įmokėjimu.

RUNNYMEDE — ANNETTE, atskiras, 10 kambarių, plytų namas. Dvi prausyklos, virtuvės, gerame stovyje. Kaina sumažinta — $56.500. Įmokėti tik $6.000.

EVANS — COLBECK, atskiras plytų namas, 8 kambariai per 2 augštu, pilnai užbaigtas rūsys (3 kambariai), 2 prausyklos, nauji elektros laidai, variniai vamzdžiai; namas geroje vietoje ir gerame stovyje; garažas; įmokėti tik $10.000.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

TRIBUTIS — PACIFIC — BLOOR, 17 kambarių; 2 butai po tris miegamuosius, 1 — vieno miegamojo. Tik 15 metų senumo. Vandeniu - alyva šildomas. Du garažai. Geroj vietoj ir gerame stovyje. Prašoma kaina — $119.000.

OSSINGTON — DUNDAS, 9 kambarių, trijų augštų, atskiras, vandeniu - alyva šildomas; pravažiavimas ir garažas. Prašo $65.900.

ST. JOHN — RUNNYMEDE RD., geras pradedantiem kurtis namas, 6 kambarių, dviejų augštų, pusiau atskiras; 142 pėdų gilumo sklypas, sumodernintas viduje; tik $8.000 įmokėti. Prašo $53.500.

DOVERCOURT — COLLEGE, netoli Prisikėlimo parapijos, atskiras gražus namas, 10 kambarių; vandeniu šildomas; 3 virtuvės, 2 prausyklos, didelis kiemas, 2 garažai; savininkas ima vieną atvirą mortgičių.

BURNHAMPTHORPE RD., 4 metu senumo "townhome"; 4 miegamieji, 3 prausyklos, kilimai, indų ir skalbinių plovimo mašinos, džiovinimo mašina, užbaigtas rūsys. Tikrai prabangus namas. Savininkas išsikelia. Prašo tik $64.500. $10.000 įmokėti.

Reikalingi pinigai mortgičiams (pirmieji ir antrieji) geros palūkanos.

VAKARAIS SKAMBINKITE Į NAMUS
489-1543

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA:	IMA:
8¼% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
9% už pensijų ir namų planą	9¼% už mortgičius
7½% už spec. taupymo sąsk.	
7% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 16 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

ED. KONDRATAS, siuvėjas
Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)
1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario
Tel. 533-5454
Lietuviams daroma NUOLAIDA

A & B ELECTRIC CO.
įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus
ALBINAS ARTIČKONIS — Miesto leidimas E-1079, Nemokamas įkainojimas
GINTAS ARTIČKONIS — Skambinti (collect)
Tel. 1-936-4612

CHOLKAN
R. Cholkan & Co. Ltd.
Realtor
REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

RATHBURN — ISLINGTON, gražus 6 kambarių vienaaugštis, užbaigtas rūsys su atviru židiniu, ramioje gatvėje prieš golfo aikštyną, netoli požeminio. Prašoma kaina — $95.900.

ROYAL YORK — BLOOR, 6 kambarių vienaaugštis, puikiai užbaigtas rūsys su baru, garažas su privačiu įvažiavimu, gražus didžiulis kiemas su tekančiu upeliu gale, rami vieta.

PRINCE EDWARD — BLOOR, atskiras vos keliolikos metų senumo originalus tributis; du butai po 3 miegamuosius, privatus įvažiavimas — garažas, graži vieta.

JANE — BLOOR, atskiras, rupių plytų, 7 kambarių namas, 2 prausyklos, užbaigtas rūsys, naujas vandens-alyvos šildymas, garažas; apie $20.000 įmokėti; namas be skolų, netoli Bloor gatvės.

INDIAN RD. — HIGH PARK, 11 kambarių atskiras namas, 3 prausyklos, 3 virtuvės, garažas su plačiu įvažiavimu; apie $30.000 įmokėti, viena skola.

VAKARUOSE, modernus, apynaujis, apie 15 metų senumo 10 butų apartamentas su balkonais; apie $33.000 metinių pajamų; apie $70.000 įmokėti; privatus įvažiavimas su garažais.

P. KERBERIS,
2336 BLOOR STREET WEST
tel. 763-5555 **namų 535-1584**

PRANEŠIMAS IŠ V. VOKIETIJOS

Galima atsisakyti karinės prievolės

J. KAIRYS

Pagal dabartinę opoziciją, atrodo, jog šitaip jau ir yra. Tai eina iš pastarosios pareiškimų parlamente, kai buvo svarstomas įstatymo projektas, liečiantis naujokų atsisakymo teisę nuo karinės prievolės. Ši teisė yra nustatyta konstitucijoje, bet jos vykdymas reguliuojamas atskirais įstatymais.

V. Vokietijos kariuomenė įsteigta pačiai respublikai tapus suverenia valstybe. Ji nėra didelė. Jos augimą stabdo ir minėta teisė atsisakyti nuo karinės prievolės.

Iki šiol buvo nustatyta, jog pašauktasis atlikti karinės prievolės, norėdamas nuo jos atsisakyti, turi vietos šaukimo komisijai išdėstyti savo atsisakymo motyvus. Ta komisija ir nustatydavo, ar atsisakymas pamatuotas. Atleistasis nuo karinės prievolės turėjo atlikti civilinę tarnybą. Pagal dabar priimtą įstatymą, atsisakymo motyvavimas nėra reikalingas — užtenka vien paprasto pranešimo naujokų ėmimo komisijai. Tokį pranešimą galima pasiųsti ir paštu.

Šis įstatymas duoda teisę atsisakyti nuo karinės prievolės ir ją šiuo metu atliekantiems. Pastarieji betgi turės dar motyvuoti savo atsisakymą.

Civilinės tarnybos prievolė palikta ir dabar. Ji atliekama ligoninėse, prieglaudose ir kitur. Ši tarnyba negali būti trumpesnė už karinę.

Pagal seną tvarką, į metus nuo karinės prievolės atsisakydavo po keliasdešimt tūkstančių pašauktų naujokų. Palengvinus atsisakymo procedūrą, reikia manyti, kad atsisakančių skaičius dar padidės, nes dėl pokarinio auklėjimo ir augšto gyvenimo lygio didelė V. Vokietijos jaunimo dauguma nesisieloja tėvynės bei tautos reikalais. Be to, juo toliau, juo daugiau jis patenka į komunistų bei jų talkininkų įtaką. Ypač į komunistų įtaką patenka universitetų bei augštųjų mokyklų studentai.

Maskva darė ir tebedaro visa, kad sužlugytų Vakarus ne vien ūkiškai, bet ir kariškai, nors pastarųjų dėka išsigelbsti nuo bado ir iki ausų ginkluojasi. Todėl nenuostabu, jei opozicija laikė minėtą įstatymą priemone panaikinti visuotinei karinei prievolei, pavojinga krašto saugumui, ir balsavo prieš jį.

V. Vokietija yra bene pirmoji valstybė pasaulyje, kur naujokas gali atsisakyti nuo karinės prievolės, jeigu ši nesiderina su jo sąžine. Turint galvoje, kad dabar nereikės įrodinėti ir šios prievolės nesiderinamumo su pašauktojo sąžine, tenka sutikti su opozicija, jog tai tikrai ves V. Vokietiją į karinį silpnėjimą.

Vieni iš pirmųjų po II D. karo atvykę Kanadon 1947 m. miškų darbams. Ši nuotrauka daryta Valoroje 1947 m.

PASAULIO ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Net ir Stalino laikais būdavo pasitenkinama užsieniečių žurnalistų ištrėmimu be KGB tardymo.

Rinkimai Ispanijoje

Po keturiasdešimt vienerių metų Ispanija vėl turėjo demokratinius parlamento rinkimus. Galutiniai rezultatai paaiškės tik šią savaitę, bet laimėtojai jau dabar yra pakankamai ryškūs. Pirmoje vietoje atsidūrė premjero A. Suarezo vadovaujama koalicinė grupė Demokratinio Centro Sąjunga, už kurią pasisakė 34,59% rinkėjų. Kitos partijos rikiuojasi šia tvarka: socialistai — 26,26%, dešiniojo sparno Populiarioji Sąjunga — 8,18%, komunistai — 7,51%. Spėjama, kad 350 vietų parlamente Demokratinio Centro Sąjunga turės apie 170 atstovų, socialistai — apie 115. Iki pilnos daugumos premjerui A. Suarezui trūks keleto atstovų. Paramos jam, atrodo, teks ieškoti socialistų eilėse. Mažesnę įtaką krašto valdymui turinčiame senate premjeras A. Suarezas užsitikrino nedidelę daugumą. Pagrindinį dėmesį žada skirti ekonominei krašto krizei, ypač kovai su infliacija, kuri siekia 20%, tikėdamasis susilaukti ir kitų partijų paramos.

Erdvių pijonierius

Amerikoje vėžiu mirė pasaulinio garso susilaukęs raketų specialistas Wernher von Braun, kadaise vadovavęs Trečiojo Reicho raketų centrui Peenemundėje. Britanijai nemažos žalos padarė jo "V-1" ir "V-2" raketos, bet jau ir tais laikais Braunas svajojo apie žygį į erdves žmonijos vardu. Pokaryje jis net 27 savo amžiaus metus atidavė Amerikai. Kai 1957 m. Sovietų Sąjunga iššovė į erdves pirmąjį žemės satelitą "Sputnik-1", o vėliau pradėjo ir kosmonautų skrydžius, daug kam atrodė, kad JAV yra beviltiškai atsilikusios. W. von Brauno pastangų dėka satelitams buvo sukurta raketa "Jupiter-C", erdvėlaiviams — "Saturn-5". Sėkmingi pastarosios skrydžiai jau 1969 m. įgalino amerikiečius laimingai nusileisti mėnulyje, kuriame dar ir dabar nėra sovietų kosmonautų pėdsakų. W. von Braunas talentingai išsprendė pagrindinio erdvėlaivio įstatymą mėnulio orbiton, astronautų nusileidimą mažesniu erdvėlaiviu ir jų grįžimą į pagrindinį kelionei žemėn.

Nuteisė šnipą

Karinis Šveicarijos tribunolas paskyrė 18 metų kalėjimo atsargon išėjusiam brigados generolui J. L. Jeanmaire. Nuteistasis, turintis jau 67 metus amžiaus, 1969 - 75 m. vadovavo priešlėktuvinei apsaugai ir 12 metų išdavinėjo karines paslaptis Sovietų Sąjungai. Iš jo atimtas turėtas karinis laipsnis, jam įsakyta padengti visas teismo išlaidas. Teisme buvo įrodyta, kad J. L. Jeanmaire karines paslaptis perduodavo Sovietų Sąjungos ambasados patarėjams, kurie visi buvo karinės žvalgybos agentai.

St. Catharines, Ont.

DIDINGAI PRAĖJO SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ MINĖJIMAS. Prisirinko pilna šventovė žmonių iš įvairių vietovių. Pamaldose dalyvavo organizacijų vėliavos. Kun. J. Liauba, OFM, pasakė jautrų pamokslą. Po pamaldų padėta gėlių vienuolyno sodelyje ant Laisvės paminklo. Minėjime dalyvavo ir Sibiro kalinė-partizanė, knygos "Pėdos mirties zonoje" autorė Elena Juciūtė. Jos paskaita buvo labai įdomi. Ji dar buvo gyva, beveik ranka paliečiama, sukėlusi sunkios tų trėmimų dienų tragedijos jausmus, taip gyvus dar mūsų atmintyse. Meninę programą paruošė Stasė Zubrickienė. Ją gerai atliko "Nemuno" ansamblio jaunimas.

Po programos įvyko svečių pobūvis — užkandžiai, paruošti mūsų moterų. Dalis lietuvių 3 v.p.p. susirinko pietų viename miesto restorane. Čia viešnia turėjo progos kiek arčiau susipažinti su vietos lietuviais, pasidalinti įspūdžiais.

JONINĖS. Kadaise vilniečių Joninės sutraukdavo didelius būrius žmonių. Retas žymiausias meninis vienetas iš Kanados ir Amerikos neturėjo progos duoti programos tose Joninėse. Paskui Jonines perėmė skautų rėmėjai irgi geru pasisekimu. Kartą turėjo pelno per $600, o bendra apyskaita siekė arti $2000. Skautai sustiprėjo finansiškai, stipriai prisidėjo prie bendros stovyklavietės statybos. Bet ... laikai keičiasi. Kai vieni nusiima, kiti stoja jų vieton. Jau kelinti metai Jonines rengia Niagaros pusiasalio Povilo Lukšio šaulių kuopa. Ji stipriai pagyvino šio krašto lietuvių veiklą, įsitraukė ir moterys. Tos kuopos pirm. Adolfas Šetikas vertas ypatingo dėmesio. Jis yra šaulių kuopos pirmininkas, ramovėnų pirmininkas ir bendruomenės pirmininkas! Jo visa šeima — lietuvybės darbo fronte: jis, žmona, sūnus ir dvi dukros. Tad Joninės šiemet irgi turi būti sėkmingos. Kiekvienas paremkime mūsų šaulių darbą! Teatgyja senojo masto Joninės šiame žavingame Niagaros krašte.

Apie šių metų Joninių programos centrą — Toronto "Gintaro" ansamblį nebetenka nieko pridėti, nes visi išeivijos lietuviai gerai žino šio ansamblio sugebėjimus.

Joninių vieta — po Hommer tiltu, kuris neša QE greitkelį į visas puses. Po tuo tiltu yra Bunting Rd. ir tik reikia čia pat susirasti UAW unijos salę — 124 numerį, naują ir gerai vėsinamą patalpą. Nors pradžia 6 v.v., bet gaivus bufetas lauks svečių anksčiau. Taigi, birželio 25, šeštadienį, laukiama St. Catharines miestą užplūstant visų vietovių, tolimų ir artimų svečių lietuvių! Ypač laukiami vilniečiai, nes jie pirmieji tradicines Jonines iškėlė į augštą, sėkmingą lygį.

KLAIDŲ ATITAISYMAS. Rašant apie tautybių festivalį, buvo klaidingai parašyta, kad K. Bogušio tėvas jam atsiuntė instrumentą-cimbolus iš "vietovės netoli Toronto". Turėjo būti "iš vietovės netoli Turmonto", kuri yra rytinėj Lietuvoj, buvo lenkų okupuota, kaip ir visa Vilnija. Kita kažkaip įsibrovusi klaida buvo ta, kad Marijos Paukštienės pavardė buvo atspausdinta Marija Paukštaitienė. Ją korespondentas laiko vilniete, nors ji yra kilusi iš Suvalkų trikampio. Tebūna atleista. **Kor.**

Speciali eilutė

Žmona krausto vyro drabužinę. Radusi seną švarką, sako:

— Aš manau, kad turėtum šį švarką išmesti.

— Ne, jis labai reikalingas, kai einu pasiaiškinti dėl mokesčių į mokesčių įstaigą, — atsakė vyras.

TORONTO

TELEFONU IŠ NIUJORKO: nakti iš birželio 18 į 19 d. mirė **a.a. Pranas Vainauskas;** palaidotas birželio 22 d. Velionis buvo ilgos patirties politinis veikėjas, VLIKo ir Laisvės Komiteto narys, krikščionių demokratų sąjungos narys, aktyvus visuomenininkas. Laidotuvėse iš Toronto dalyvavo Br. Pabedinskienė, E. Matulionienė ir J. Čuplinskienė su sūnumi Vytautu.

Tautos Fondo atstovybė Kanadoje, kuriai pirmininkauja J. Vaičeliūnas, šaukia specialų posėdį birželio 25, šeštadienį, L. Namuose. Jame dalyvaus TF veikėjai, VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas ir TF tarybos pirm. J. Valaitis.

KLB krašto valdyba, ryšium su Belgrado konferencija, prašo tautiečius rašyti laiškus Kanados parlamento nariams, prašant stipriau ginti žmogaus teises Lietuvoje ir kituose Sov. Sąjungos okupuotuose kraštuose. Tokiems raštams yra paruošti ir tekstai. Jie gaunami šiuo adresu: Lithuanian Canadian Community, 1011 College St., Toronto, Ont.

Leidinys "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania", Report for 1976" KLB krašto valdybos buvo išsiuntinėtas Kanados parlamento nariams (260) ir svarbesnių dienraščių bendradarbiams. Šiuo leidiniu ypač susidomėjo Kanados užsienio reikalų ministerija ir paprašė atsiųsti papildomų egzempliorių bei ankstyvesnių metų leidinių. Atsiliepė ir kiti parlamento nariai padėkos laiškais. Tokių iki šiol buvo 16.

Kanados užsienio reikalų ministerijos pareigūnai birželio 8 d. buvo atvykę į Torontą, kur susitiko su septynių sovietų pavergtų tautų atstovais — estų, latvių, lietuvių, ukrainiečių, lenkų, vengrų, bulgarų. Kiekvienos tautybės atstovai turėjo progos pateikti svarstytinus atvejus ryšium su Belgrado konferencija. Iš lietuvių pusės buvo pateiktas Nijolės Sadūnaitės atvejis, kuris rodo žmogaus teisių laužymą Sov. Sąjungoje ir jos okupuotoje Lietuvoje.

"The Catholic Register", gana plačiai skaitomas savaitraštis, birželio 18 d. laidoje, pirmame puslapyje, įdėjo nuotrauką vyskupo T. B. Fultono, pasirašančio Lietuvos Kankinių šventovės kertinio akmens pašventinimo aktą. Trečiame puslapyje išspausdinta ilgesnė informacija apie naująją lietuvių šventovę "Lithuanian Martyrs Church".

Ryersono Politechnikos Instituto teatro skyrius rengia vakarinius seminarus dainininkams, aktoriams, dainavimo mokytojams, grimuotojams, filmo bei televizijos mėgėjams. Mokestis už 5 valandas — $8. Tokie seminarai yra gana gausiai lankomi. Platesnės informacijos teirautis raštu: Theatre Department, Ryerson Polytechnical Institute, 50 Gould St., Toronto, Ont. M5B 1E8. Informacijas teikia Brenda Rooney 595-5088.

Senatorius P. Yuzyk birželio 15 d. surengė vakarienę Kanados parlamento rūmuose Otavoje baltiečių atstovams, kurių tarpe buvo prel. J. Balkūnas, KLB pirm. J. R. Simanavičius. Tą pačią dieną įvyko ir sibirinių trėmimų minėjimas Otavoj.

Dail. Dagio eilėraščių, baladžių bei ištraukų iš pasakėčios - poemos, epo ir dramos rinkinys vardu "Dagys dejuoja ir dainuoja" jau atiduotas "Litho-Art" spaustuvei. Knyga bus 10"x7" aydžio, 152 puslapių. Tiražas — 1.000 egz. Šalia žodinės kūrybos, joje bus 30 autoriaus skulptūrų nuotraukų. Manoma, ji pasirodys rugsėjo mėn. Ši knyga nebus pardavinėjama, bet dovanojama, kas norės ją turėti. Čikagiškis ev. reformatų žurnalas "Mūsų Sparnai" ją siuntinės savo skaitytojams.

"The Toronto Star" birželio 15 d. išspausdino ilgą rašinį apie krepšinio žaidėją Leoną Rautinšą, žaidusi Kanados rinktinėje prieš Jugoslaviją Winnipege. Tame žaidime jis pasirodė kaip sėkmingiausias žaidėjas, įmetęs daugiausia krepšių. Jo dėka Kanados rinktinė laimėjo 68:52. L. Rautinšas yra Šv. Mykolo gimnazijos studentas, 17 metų amžiaus. Po vienerių metų jis jau galės žaisti profesionalų komandose.

Marija ir Alfonsas Gačioniai artimųjų tarpe atšventė 60 m. vedybinę sukaktį. Ta proga iš Šv. Tėvo gavo specialų pasveikinimą.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visoms mieloms rengėjoms už suruoštą man tokį gražų mergvakarį ir už tokias gražias bei vertingas dovanas. Taip pat nuoširdi padėka visoms viešnioms, kurios nepagailėjo laiko ir atvyko praleisti kelių valandų su manim šioj mieloj popietėj. Ačiū ir toms, kurios prisidėjo, bet negalėjo dalyvauti. Aš ir Arvydas visada būsime dėkingi už mums sudėtą tokį puikų kraitį, o ši graži pavasario popietė liks visada man gražus prisiminimas.

Su nuoširdžiu dėkingumu —

Vida Bubelytė - Smailienė

● **Lietuviškoji šeima yra mažoji Lietuva, kurioje auga ateities tauta**

Sudbury, Ontario

GEGUŽINĖ. KLB Sudburio apylinkės valdyba š.m. liepos mėn. 17, sekmadienį, 12 v.p.p., Povilo Jutelio vasarvietėje "Baravykas" rengia gegužinę ir kviečia visus tautiečius — jaunimą ir svečius gausiai dalyvauti. Gegužinė rengiama a.a. Petro Jutelio trečiųjų mirties metinių proga. Pelnas bus paskirtas Kanados Lietuvių Fondui ir spaudai. Lauksime įnašų a.a. Petro Jutelio prisiminimui ir papildymui jo įdėtų į L. Fondą lėšų. **Apylinkės valdyba**

LŠST MAIRONIO KUOPA liepos 30, šeštadienį, š. Valio Bružo vasarvietėje (Kvebeko prov.) rengia įdomią išvyką — gegužinę ir kviečia visus šaulius, Sudburio lietuvius, jaunimą, svečius gausiai dalyvauti. Į gegužinę vyksime visi kartu — autobusu, kuris lauks prie Kristaus Karaliaus šventovės liepos 30, šeštadienį, 12 v., punktualiai. Iš gegužinės į namus autobusas išvyks šeštadienį, 10 v.v. Kelionė ten ir atgal — $5 asmeniui, $2 studentams, nemakamai vaikams.

Kadangi vietų skaičius autobuse ribotas (56), visus norinčius išvykoje dalyvauti kviečiame užsiregistruoti ir sumokėti už kelionę anksčiau. Tuo reikalu kreiptis į Maironio kuopos valdybą ir šaulius. Smulkesnių infirmacijų teirautis: J. Staškus, tel. 673-7644, J. Labuckienė 897-6431.

Kuopos valdyba

TORONTO MIESTAS
1977 nejudomo turto mokesčiai

Pagal savivaldybių ir turto įkainojimo įstatymą bei Toronto miesto taisykles 300-77 ir 301-77 nuosavybių mokesčiai 1977 metams yra jau nustatyti. Išskyrus sumą, kuriai sąskaitos jau anksčiau pasiųstos, mokesčio likutis paskirstomas:

	ketvirtas mokėjimas birželio 29	penktas mokėjimas rugpjūčio 31	šeštas mokėjimas spalio 19
VISAME MIESTE:			

Nuosavybių mokesčių sąskaitos visam miestui išsiųstos prieš ar birželio 15 dieną.

Mokesčių mokėtojai, negavę sąskaitų iki minėtos datos, prašomi kreiptis informacijų skyriun pagrindiniame augšte miesto rotušėje asmeniškai arba telefonu 367-7115. Kreipiantis raštu, adresuoti: Tax Collector, City Hall, Toronto.

MOKESČIŲ MOKĖJIMAI: mokesčiai gali būti sumokami nustatytomis sumomis kiekviename banko skyriuje visame metropoliniame Toronte tik iki paskutinės mokėjimo datos. (Bankai gali paimti mažą patarnavimo mokestį).

Čekiai ar perlaidos — gali būti išrašomi City Treasurer vardu ir pasiunčiami į City Hall.

Įstaigos darbo valandos: 8.30 v. r. iki 4.30 v. p. p. nuo pirmadienio iki penktadienio.

W. A. WILFORD,
City Treasurer.

HOUSE OF DENMARK
FIRMOS UŽDARYMO
išpardavimas
Fantastiškos nuolaidos
Visos skandinaviškų baldų atsargos turi būti išparduotos
Šimtai valgomųjų, miegamųjų ir salonų kambarių baldų, lempų, sieninių lentynų, lentynų sistemų, rašomųjų stalų, kilimų, žvakių, stiklų, sieninių kabiklių, abažūrų, žurnalams lentynėlių, pūkinių antklodžių, uždangalų ir kitų.
Mokama grynais, certifikuotais čekiais, kredito kortelėmis (master charge — visa/chargex)
Paskutinis išpardavimas
HOUSE OF DENMARK 787-5767
1942 Avenue Road Toronto, Atidaryta kasdien nuo 10 v.r. - 9 v.v. Šeštadieniais nuo 10 v.r. - 6 v.v.

Simons TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.
Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo" aparatus, įrengiam gaisro apsaugą (smoke detector)

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

BALTIC EXPORTING CO.
SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRAŠTUS IR SOV. SĄJUNGĄ
● Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
● Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
Darbo valandos: 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 Telefonas 531-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
2224 DUNDAS STREET WEST,
TORONTO, ONTARIO M6R 1X3
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

HETHERINGTON
KELIONIŲ AGENTŪROJE visus kelionių reikalus į betkurią šalį sutvarkys
Marius Rusinas (9 v.r. — 5.30 v.v.) Tel. 531-4674
1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO ONTARIO

FRANK BARAUSKAS LIMITED, REALTOR
3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8
Įstaigos telefonas: 233-3323
● namai
● ūkiai
● investacijos
● mortgičiai
PRANAS BARAUSKAS, namų tel. 743-0100
FELIKSAS SENKUS 535-2625
ARVYDAS ZAKAREVIČIUS 245-0077

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir
W. G. DRESHER REAL ESTATE • REALTOR
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v,v,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

Okulistas
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTO ONT

Anapilio žinios

Tel. 277-1270

— Wasagoje, Gerojo Ganytojo stovyklavietės patalpose, pamaldos šį sekmadienį — 11 v.r. Pamaldos ten įvyko ir praėjusį sekmadienį. Jose buvo susirinkę daug dalyvių.

— Šventovės statyboje baigiamas dėti stogui plienas, mūrijamos vidinės salės ir šventovės pertvaros. Šventovės statybai aukojo $1.000: A. Morkvėnas; $600: dr. N.N.; po $200: J. Budreika, B. Kišonas; po $100: K. Konkolevičius, V. P. Gudaičiai, O. Evaškienė; po $50: E. V. Vasiliauskai (Čikagoje), J. Zakaras; $20: P. Armolavičienė. Geradariams nuoširdi padėka.

— Praėjusią savaitę palaidota a.a. Marija Masokienė, 71 m., ir a.a. Ona Klugienė, 81 m. Velionių artimiesiems nuoširdi užuojauta.

— Sveikinimai Elenai ir Vincui Vasiliauskams, atšventusiems auksinę vedybų sukaktį dukros, sūnų ir artimųjų tarpe.

— Dėkojame kun. S. Kulbiui, SJ, praėjusį sekmadienį talkinusiam pamaldose ir pasakiusiam pamokslus.

— Mirus asmeniui, neturinčiam testamento ir nepalikusiam artimų giminių, turtas pereina "Public Trust" (valdžios globai). Tokių atvejų keletas yra ir lietuvių tarpe. Buvo teirautasi minėtoje įstaigoje ar galima gauti pinigų minėtų asmenų paminklo pastatymui lietuvių kapinėse. Gautas atsakas, kad toji įstaiga lėšų skiria tik laidituvėms, o paminklo pastatymui teduodama maža suma išimties keliu, prašant mirusiojo draugams.

— Pamaldos: šį sekmadienį, 10 v. r., už a.a. Marija Masiokienę, 11 v. už a.a. Salomėją Jasinevičienę ir a.a. ga lėšų skiria tik laidotuvėms, o pa-Juozą Katelę (metinės). Wasagoje 11 v. už a.a. Vincą Lenkaitį ir a.a. Vladą Jaškų.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Parapijos moterų dr-jos rengiama išvyka bus birželio 26, sekmadienį, Hendersono parke. Pradžia 11 v.r. pamaldomis. Paruošta įdomi programa visiems. Neturintieji transportacijos prašomi kreiptis į kleboną tel. 277-2148.

— Hendersono parkas yra Oakville - Lower Base Line, t.y. Eglintono gatvės tęsinys į vakarus, į šiaurę nuo Bronte Rd., į pietus nuo 25 kelio, į vakarus nuo Trafalgar Rd. Lengviausias kelias yra važiuoti į vakarus QE Hwy. iki Trafalgar Rd., toliau Trafalgar Rd. į šiaurę, pervažiuoti 5 Hw. ir pasiekus Lower Base Line, sukti į kairę bei važiuoti į vakarus iki parko.

— Birželio bendraraštyje rasite žalią lapą su trimis klausimais. Malonėkite į juos atsakyti (lietuviškoje pusėje) ir grąžinti klebonui.

— Pamaldos liepos 3, sekmadienį, bus 9.30 v.r. Tai bus paskutinės pamaldos prieš klebono atostogas.

— A.a. Algirdui Tarailai mirus, U. Bleizgienė ir Žilinskai įteikė auką parapijai vietoje gėlių.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju savo sužadėtinio Vytauto Bačėno tetoms — p.p. F. Urbonienei, V. Stukienei ir M. Žižienei už man surengtą tokį gražų mergvakarį š.m. birželio 5 d. Bramptone. Labai ačiū R. Urbonaitei už pobūvio pravedimą ir už jos pačios sukurtą taip gražų humoristinį eilėraštį. Taip pat dėkoju visoms viešnioms už atsilankymą, nuoširdumą ir priėmimą manęs į savo tarpą. Esu dėkinga ir toms viešnioms, kurios prisidėjo dovanomis, bet negalėjo dalyvauti.

Žinau, kad Jūsų linkėjimai ir dovanos labai padės man ir Vytautui pradedant naują vedybinį gyvenimą.

Nuoširdžiai dėkoju —
Cynthia Soucie

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju už surengtą tokią gražią popietę mano būsimo naujagimio proga. Ypatingai dėkoju rengėjoms I. Pečiulienei, B. Prakapienei ir S. Zimnickienei už didelį darbą ir rūpestį šią popietę organizuojant. Ačiū visoms už dalyvavimą, didelę dovaną, gražias gėles ir tokias puikias vaišes. Ačiū ir toms, kurios prisidėjo, bet negalėjo dalyvauti.

Jūsų nuoširdumo ir šios gražios popietės aš niekados nepamiršiu.

Visoms labai dėkinga —
Stasė Radzevičienė

COLLEGE — RUSHOLME RD. RAJONE išnuomojami su baldais du kambariai ir virtuvė. Tel. 534-5483 Toronte.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydui tel. 537-3684.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

BLOOR - JANE RAJONE (Toronte) išnuomojamas priekinis kambarys ir virtuvė vienam asmeniui. Skambinti po 6 v.v. tel. 763-1289.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Parapijos choras pradėjo vasaros poilsį. Vasaros metu kviečiame visus prisidėti prie bendro giedojimo.

— Šį sekmadienį per 10 v. Mišias giedos LN moterų dainos būrelis.

— Sveikiname: Eleną ir Vincą Vasiliauskus, atšventusius savo 50 metų vedybinę sukaktį; Kazį ir Birutę Čepaičius, paminėjusius savo 25 metų vedybų sukaktį.

— Santuokai ruošiasi Vytautas J. Tamulaitis su Nijole M. Bočkute.

— Giliai užjaučiame R. Kralikauskienę, Lietuvoje mirus jos seseriai Bronei Skerstonienei.

— Pradedant liepos 3 d. sekmadieniu vakarinės Mišios bus laikomos 8.30 v.v. (vietoj 7 v.) per visą vasarą. Rugsėjo mėn. vėl grįšime prie 7 v.v.

— Mūsų stovyklavietės N. Wasagoje adresas: Franciscan Fathers Camp, New Wasaga, Elmvale, Ontario. Tel. 1-705-429-2788.

— Tėvų pranciškonų vasarvietės adresas: Franciscan Fathers, Kennebunkport, Maine 04046, USA. Tel. 1-207-967-2011. Vasarvietės vedėjas — T. Leonardas Andriekus, OFM.

— Registruoti vaikus į Aušros ir ateitininkų stovyklas galima klebonijoje. Aušros stovykla prasideda liepos 3 d. Mokestis vienam vaikui už vieną savaitę $45, dviem savaitėm $80; už du vaikus vienai savaitei $80, dviem savaitėm $140; trims vaikams vienai savaitei $110, dviem savaitėm $180. Ateitininkų stovykla prasidės liepos 17 d. Wasagos stovyklavietėje pradedant liepos 3 d. sekmadieniais Mišios bus laikomos 11 v.

— Parapijos biblioteka vasaros metu neveikia. Dėkojame vedėjai S. Miniotienei ir jos padėjėjui P. Jurėnui bei retkarčiais padėjusioms D. Zakarevičienei ir M. Šenferienei už darbą. Bibliotekoj yra per 4.000 knygų.

— Karavanas prasidėjo mūsų salėje birželio 17 d. ir truks iki birželio 25 d. Neilsono autoaikštė Karavano metu atdara kiekvieną vakarą nuo 6 v. Įvažiavimas iš Gladstone gatvės; į salę vartai atidari iš Rusholme Pk. Cres. pusės.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Sibire mirusius, užpr. M. Skrinskienė, 8.30 už Juozą Martinaitį, užpr. S. Martinaitienė, 9 v. už Stasį Černiauską, užpr. J. Černiauskienė, 9.20 už Oną Ališauskienę, užpr. J. Ališauskas; sekmadienį 8 v. už Praną Valaitį, užpr. M. Bložienė, 9 v. už Elzbietą Šimkienę, užpr. St. Bubelienė, 10 v. už Zenoną Ašoklį, užpr. E. Krivienė, 11.30 už parapiją, 7 v.v. už Barborą ir Sofiją Augaitienę, užpr. K. Augaitis.

Lietuvių Namų žinios

— Praėjusį sekmadienį popietėje dalyvavo 180 svečių. Knygoje pasirašė: J. Čeplienė iš Punsko, M. Sapijanskas iš Prancūzijos, J. Venckus iš Vankuverio, J. Karklienė, J. Mikutaitienė, A. Mikutaitytė, A. Ramanauskienė, R. Ramanauskaitė, A. ir G. Literskiai bei jų šeima iš Čikagos, A. Tamulevičiūtė-Tamul, P. Ancevičienė iš Otavos, V. V. Staškūnai iš Peterboro, Ont.

— Labai geri LN nariai E. ir R. Villen-Vilenbrektai iš Woodstocko L. Namams padovanojo beveik naują mėsai malti elektrinę mašinėlę ir maisto maišytuvą. Nuoširdžiai dėkojame.

— Lietuvių kooperatinių butų pastatu netoli LN susidomėjimas didėja. Per tris savaites yra gauti 129 pareiškimai, pritariantys tokio pastato organizavimui. Tokie pareiškimai naudingi turėti prašant perzonavimo. Rašyti: Lietuvių Namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont., M6P 1A6, arba skambinti telefonu 533-9030. Pranešti vardą, pavardę, adresą ir telefono numerį.

— LN nario įnašus įmokėjo Rima Bumbulytė ir Silvija Zenkevičiūtė po $20, jūrų šaulių "Baltijos" kuopa $100, Kristina Dambaras $55.

— V. Genčiaus vadovaujami šachmatininkai įsigijo 2 naujus šachmatų laikrodžius, 13 naujų lentelių ir 7 rinkinius naujų figūrų. Kviečia visus lietuvius šachmatų mėgėjus ateiti žaisti kiekvieną ketvirtadienį, 7 v.v., į LN biblioteką.

— Birželio 18 d. LN Vyrai talkino T. Pranciškonų stovyklavietėje, Wasagoje. Dirbo 7 vyrai, daugiausia dažymo darbus.

— LN administracija praneša, kad yra dar neišnuomotų salių gruodžio, sausio, vasario ir kovo mėnesiams. Lietuvių organizacijos, norinčios pasinaudoti tame laikotarpyje LN patalpomis, prašomos kreiptis į LN administraciją iš anksto. Lietuviams duodama didelė nuolaida.

ATEITININKŲ STOVYKLAI Wasagoje reikia šeimininkių. Suinteresuotos dėl sąlygų skambinkite p. Poškienei telefonu 533-5464 Toronte.

SPRINGHURST BEACH, 51 gatvėje (Lindale Ave.), arti Gerojo Ganytojo stovyklavietės, išnuomojami kambariai su atskiru įėjimu, tinkami 2, 3 ar 4 žmonėm. Galima virtis. Teirautis vietoje pas E. Kulienę.

"VENUS FLORISTS". Gėlės visokiom progom. 231 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Telefonai: 534-4645 arba vakarais 533-4037. Savininkė A. Putninš kalba lietuviškai.

Baltiečių dvasiškiai vadovauja ekumeniniėm pamaldom sibirinių trėmimų minėjime birželio 14 d. Toronto katalikų Šv. Mykolo katedroje. Iš kairės: estų ev. liuteronų vysk. K. Raudsepp, latvių ev. liuteronų arkiv. A. Lūsis, lietuvių prelatas Jonas Balkūnas, kuris tarė ir atitinkamą žodį.

Baltiečiai netilpo katedroje

Sibirinių trėmimų minėjimas Toronte birželio 14 d. vakarą šiemet buvo ypatingas — dalyviai buvo tiek gausūs, kad netilpo katalikų Šv. Mykolo katedroje. Manoma, kad jų buvo arti 2.000. Tai bene pirmą kartą baltiečiai taip gausiai dalyvavo. Paklautsas estų veikėjas, kodėl taip buvo, atsakė: "mes daug dirbom". Mat, šiemet sibirinių trėmimų minėjimą rengė estai. Jie mobilizavo savo skautus, chorą, orkestrą ir naujai paskirtą liuteronų vyskupą K. Raudsepp. Dėlto jų dalyviai buvo žymiai gausesni nei pernai. Be to, prisidėjo ir latviai su savo choru ir skautais. Pastarųjų eilėje buvo ir lietuviai. Aplamai, skautų, šaulių ir tautinės vėliavos, dalyvavusios procesijoje, sudarė iškilmingą nuotaiką.

Visa programa užtruko pusantros valandos. Maldas ir Šv. Rašto tekstus skaitė abu liuteronų vyskupai — estas K. Raudsepps ir latvis A. Lūsis. Estų vyskupas pasakė ir pamokslą. Svečiui prel. J. Balkūnui buvo skirta memorialinė kalba. Čia jis pasirodė kaip įtaigingiausias kalbėtojas, puikiai nušvietęs Estijos, Latvijos ir Lietuvos būklę, jų kančias ir jų kovas už žmogaus teises.

Iš lietuvių šiais metais giedojime dalyvavo tik sol. R. Strimaitis, kurio tenoras stipriai skambėjo erdvioje katedroje. Giedojimą atliko estų ir latvių chorai. Dvi giesmes giedojo visi dalyviai savo kalbomis, bet ta pačia melodija ("Dieve, Tėve, danguje" ir "Viešpatį garbink visatos Valdovą galingą").

Užbaigus religinę dalį, Baltiečių Federacijos pirm. L. Leivat pranešė, kad slaptais keliais gautas velionies prezidento Paets raštas, skirtas Jungtinėm Tautom, kalbąs apie žmogaus teises, bet anuomet JT nepasiekęs. Šis raštas buvo staigmena.

Iš pasauliečių kalbėjo Kanados parlamento narys, buvęs ministeris, primindamas Kanados vyriausybės nusistatymą žmogaus teisių klausimu.

Moterų baltiečių vardu žodį tarė jų tarybos pirm. estė H. Aruja, kreipdamasi į Kanados vyriausybę ir kviesdama stipriau veikti žmogaus teisių įgyvendinimo srityje ir neužmiršti pavergtų Baltijos kraštų.

Iškilmė baigta visų trijų tautų himnais, giedamais dalyvių ir grojamais orkestro. **B.**

Kanados Diena bus liepos 1. Ta proga bus didelės iškilmės Otavoje. Jos bus transliuojamos per CBC televiziją. Programoje dalyvaus ir lietuviai. Jiems atstovaus Toronto "Gintaras", pakviestas KLB Otavos apylinkės valdybos. Pasirodys vyriausia gintariečių grupė, vadovaujama Reginos Krasauskaitės, orkestras, globojamas Žibutės Silininkaitės, ir oktetas, vadovaujamas Giedrės Paulionienės. Torontiškėje programoje liepos 1 d., 3 v.p.p. — 9 v.v. Toronto miesto rotušės aikštėje dalyvaus vidurinė gintariečių grupė, vadovaujama Nijolės Čižikaitės.

CHIN radio stoties tarptautinėje gegužinėje (piknike), kuri įvyks liepos 1, 2, 3 d.d. Toronto salose, "Gintaras" yra pakviestas dalyvauti tautinių šokių konkurse. "Molson" bendrovė skiria premijas. Šoks vyriausia grupė liepos 3 d., grojant Algio Kaminsko akordeonams.

Toronto lietuvių ansamblis "Gintaras" dėkoja visoms lietuvių institucijoms už kasmetinę finansinę paramą, Toronto Lietuvių Namams, Prisikėlimo parapijai ir Anapiliui už patalpas repeticijoms, "TŽ" už informaciją.

Nauja jaunimo sąjungos taryba

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos centro valdybai susitarus su KLB krašto valdyba, kad jos tarybos narių rinkimai būtų daromi tuo pačiu laiku kaip ir KLB X-tosios krašto tarybos ir tų pačių rinkimų komisijų, tuo būdu jos tarybos rinkimai ir buvo vykdomi. KLJS centro valdybai nustačius, kiek kuriose vietovėse jos tarybos narių leistina išrinkti, KLB X krašto tarybos vyr. rinkimų komisija savo 1977 m. balandžio 18 d. ir gegužės 26 d. posėdžiuose nutarė laikyti išrinktais į KLJS tarybą šiuos asmenis: **Toronte** — Giedrė-Elena Čepaitytė, Dainora Juozapavičiūtė, Virkutė Rukaitė, Silvija Šarkutė, Raimundas Sungaila, Ramona Vaičiūnaitė, Rūta Vaškevičiūtė, Viktorija Vingelytė; **Montrealyje** — Audronė Jonelytė, Rasa Lukoševičiūtė, Paulius Mališka, Algis Ptašinskas; **Hamiltone** — Marijus Gudinskas, Raimundas Butkevičius, Dalia Pajarskaitė, Ina Vainauskaitė; **Londone** — Zita Berzėnaitė, Rūta Dragūnevičiūtė, Lydija Dragūnienė; **Kalgary** — Antanas Vyšniauskas; **Edmontone** — Edvardas Baleiša; **Delhi** — Laima Beržinytė; **St. Catharines** — Daiva Šetikaitė; **Sudbury** — Giedra Poderytė; **Winnipege** — Marius Timmermanas. Visose vietovėse KLJ S-gos tarybos nariai laikomi išrinktais aklamacijos būdu, išskyrus Hamiltoną. Hamiltone, kadangi buvo 6 kandidatai, buvo gegužės 15 d. vykdomi rinkimai.

Dėkojame rinkimų komisijoms ir asmenims, pagelbėjusiems šios tarybos rinkimuose, o naujai KLJS tarybai linkime geriausios sėkmės.

Vyr. KLB Rinkimų Komisija

"Aušros" stovykla

Tėvų pranciškonų vasarvietėje N. Wasagoje š.m. liepos 3-16 d.d.

- **Priimami vaikai** nuo 7 iki 16 metų amžiaus
- **Registracijos blankai** gaunami Prisikėlimo parapijos raštinėje (1011 College St., Toronto, Ont.)
- **Tel. 416-533-0621**

Rengia — Prisikėlimo parapijos jaunimo sekcija

Lietuvių paviljonas "Vilnius" tautybių savaitės proga yra įrengtas Prisikėlimo par. salėse. Jis šiemet apylinkės valdybos rūpesčiu buvo gerai suorganizuotas. Jame kitataučiai sužino apie lietuvius bei jų kraštą Lietuvą, pamato jų tautinius šokius, pasiklauso jų dainų, pasigėri parodėle, pasivaišina lietuviškais valgiais. Paviljone gana jaukiai jaučiasi ir atsilankę lietuviai, jausdami tautinę atmosferą. Gerai savo pareigas atlieka iškilioji lietuvaitė "Miss Vilnius" — Lilija Zenkevičiūtė, kuri aiškina lankytojams apie lietuvių kultūrą. Vilniaus burmistro pareigas ir šiemet eina M. Rusinas, jau turįs patyrimo šioje srityje.

Tautybių savaitė — Karavanas šiemet sulaukė nemažo angliškosios spaudos, televizijos ir radijo dėmesio. Dėlto ir lankytojų skaičius visuose paviljonuose padidėjo. Ryšium su Karavanu atkreiptas dėmesys ir tautinių grupių šventoves, nes daug kur tautybių paviljonai įrengti parapijų salėse. "The Toronto Star" birželio 18 d. išspausdino ilgą reportažą apie etnines šventoves, kuriame gražiai paminėtas ir "Vilniaus" paviljonas, įrengtas Prisikėlimo par. salėse. Esą Prisikėlimo šventovėje lietuvių bendruomenė savo pamaldose gražiai atlieka ir paprastus dalykus. Pačiame "Vilniaus" paviljone dvelkianti šilima bei ramus efektingumas.

MOKSLEIVIŲ ir JAUNUČIŲ
STOVYKLA
Tėvų pranciškonų stovyklavietėje N. Wasagoje
prasidės liepos 17, sekmadienį, baigsis liepos 30, šeštadienį.
Registracijos blankai gaunami Prisikėlimo parapijos raštinėje.

Stovyklos mokestis:

1 vaikui	1 savaitei	$ 50
2 vaikam	1 savaitei	$ 95
3 vaikam ir daugiau (iš tos pat šeimos)	1 savaitei	$130

Kviečiame visus berniukus ir mergaites atvykti į šią ateitininkų organizacijos rengiamą stovyklą nes čia:

- ★ graži gamta
- ★ sveikas oras ir švarus vanduo
- ★ geras maistas
- ★ lietuviška nuotaika
- ★ įdomios programos ir užsiėmimai

Ateitininkų tėvų komitetas

800 pėdų ant upės kranto!!!

Parduodamas labai gražioje vietoje prie Saugeen upės, tarp kalnų, 4 miegamųjų mūrinis namas "Canadiana" stiliaus: šviesus valgomasis ir salonas, didelė 17 x 19 pėdų virtuvė, modernūs patogumai.

Didžiulė išcementuota daržinė (barn), gera žemė daržams, obuolių medžiai ir vaiskrūmiai. Prie 4 greitkelio, Priceville miestelyje.

Prašau skambinti: R. Stasiulis tel. 745-3555 arba 245-1297 Toronte.

W. J. Tames Real Estate Ltd., Realtor

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijos žinios

— AV par. choras, pradėdamas atostogas, birželio 11 d. turėjo išvyką į Brome Lake — J. A. Kukenių ūkį. Choras čia viešėjo antrą kartą. Nežiūrint gan vėsaus oro, plačiose šeimininkų patalpose vietos užteko. Šeimininkai visus nuoširdžiai vaišino. Ta proga atsisveikinta su ilgesnį laiką chore dalyvavusiomis choristėmis: D. Blauzdžiūnaite, kuri išteka už torontiškio R. Sondos, ir G. Zannella. Jos abi išsikelia gyventi į Torontą. Prisiminimui choras joms įteikė gražius paveikslus. Atsisveikindamas su vaišingais šeimininkais, choras sugiedojo "Ilgiausių metų". Birželio 12, sekmadienį, choras giedojo Mišių metu. Taip pat giedojo ir sol. G. Čapkauskienė. Jos pasirinktų giesmių tarpe buvo kun. St. Ylos parašyta, muz. St. Gailevičiaus komponuota "O Kristau". Tai nauja giesmė, pirmą kartą Montrealyje girdėta.

Po pamaldų buvo pagerbtas vardinių proga choro vadovas sol. Antanas Keblys. Kun. J. Kubilius prašė chorą dar giedoti birželio 19 d.

Choras yra pakviestas atlikti programą Londone, Ont., 23-je Kanados Lietuvių Dienoje. Choras ten dalyvaus koncerte ir giedos per pamaldas.

Sibirinių trėmimų minėjimas buvo birželio 14 d. Dominion skvere. Prie paminklo susirinko per 600 žmonių. su gedulu perrištomis tautinėmis vėliavomis susirinko estai, latviai ir lietuviai. Prie jų prisidėjo ir vengrai. (Buvo Kanados ir Kvebeko vėliavos). Prie paminklo buvo padėtas gėlių vainikas. Vienos minutės susikaupimu buvo prisiminti bei pagerbti birželio 14 d. ir vėlesniu laikų tremtiniai. Latvių b-nės atstovai tarė atitinkamą žodį. Iš aikštės procesija žygiavo į katedrą, kurioje įvyko maldos susikaupimas ir religinis koncertas. Baltiečių dvasiškiai, kiekvienas savo gimtąja kalba, atliko maldas, po kurių buvo giedami tautiniai himnai. Lietuviams atstovavo AV klebonas kun. J. Kubilius. Religinį koncertą atliko latvių bei estų muzikiniai vienetai ir mūsų sol. G. Čapkauskienė. Didelėje katedroje sol. Ginos Čapkauskienės giesmės giliai smigo į širdis. Minėjime dalyvavo ukrainiečių, lenkų ir vengrų atstovai.

Vytautas Oželis, gyv. Malartic, Que., Auksinio Amžiaus Klubui "Rūta" atsiuntė per 80 knygų. "Rūtos" klubas už tokią didelę ir vertingą dovaną Vytautui Oželiui reiškia nuoširdžią padėką.

Sol. Gina Čapkauskienė birželio 15 d. giedojo Otavoje sibirinių trėmimų minėjime. Po to tuojau išskrido į Los Angeles kur davė du koncertus. Rudenį yra pakviesta į Putnamą, kur duos koncertą ir giedos per pamaldas N. Pr. M. seselių metinėje šventėje.

Sol. Antanas Keblys dvi savaites praleido Europoje, lankėsi ir Lietuvoje. Vilniuje Šv. Petro ir Povilo šventovėje sekmadienio pamaldose giedojo solo. Pasirinko žodžius Maironio, muziką Naujalio: "Kai širdį tau skausmas . . ." Vilniuje ir kituose Europos miestuose aplankė keletą operų.

Universiteto diplomus gavo: Lilė Jonelytė, Rūta Rudinskaitė, Danutė Beniušytė, Rūta Montvilaitė, Gintaras Brikis, Saulius Brikis, Lenartas Intas, Petras Vaupšas, Linda Gudaitė-Baršauskienė ir Rytis Bulota (gavo magistro laipsnį iš urbanistikos). Reikia pažymėti, kad jie beveik visi yra baigę lituanistinę mokyklą ir buvo aktyvūs "Gintaro" ansamblio nariai. Vieni jų jau gavo darbus, kiti toliau tęsia studijas.

McGill universitete medicinos mokslus baigė Edvardas Juodis ir Algirdas Adamonis. Dr. E. Juodis, kaip kariuomenės stipendininkas, gydymo praktiką atliks kariuomenėje. Dr. A. Adamonis praktikos atlikti vieneriems metams išvyko į Bostoną.

Nemažai jaunimo baigė gimnazijas: Juozas Jonelis, Vida Morkūnaitė, Kristina Kličiūtė, Kristina Niedvaraitė, Ina Lukoševičiūtė, Ona Gudaitė, Elzbieta Gudaitė, Skardžius, Linas Piečaitis, Linas Staškevičius. Pastarasis baigė pirmuoju Verduno katalikų gimnaziją, gaudamas visą eilę premijų. Šis jaunimas yra lietuvių bendruomenės atžala, nes dauguma jų yra aktyvūs jaunimo organizacijų nariai.

Gintariečių Algio Lapino ir Romos Naruševičiūtės vestuvės įvyko 1977 m. gegužės 21 d. Šv. Kazimiero par. šventovėje. Jungtuvių apeigas atliko klebonas kun. dr. F. Jucevičius. Jaunieji priėmė Komuniją abiem pavidalais. Mišių metu grojo įrekorduota "Gintaro" ansamblio muzika, kurioje buvo girdimi ir jaunojo solo dalykai.

Jaunuosius prie altoriaus palydėjo: pirmoji pamergė Gailė Naruševičiūtė, jauniausia pamergė Ramona Lapinaitė — jaunavedžių seserys, be to, pamergės ir pabroliai — Leta Rastapkevičiūtė — N. Benzar, M. Lebal — R. Kunnapuu, Vida Žitkutė — A. Lapinas, Ilona Pakulytė — A. Lapinas. Šventovė buvo pilna žmonių, kaip per Velykas. Vestuvinės puotos pranešėju Šv. Kazimiero svetainėje buvo jaunosios dėdė Vincas Piečaitis. Daug buvo sveikinimų ir linkėjimų. Jaunavedžių tėvai Z. Lapinas ir J. Naruševičius savo kalbose džiaugėsi, kad jų vaikai sukūrė lietuvišką šeimą. Vaišių metu buvo prisimintos lietuviškos vestuvių tradicijos — atsirado kartuvės ir stora virvė "piršliui melagiui". Ji jau buvo neriama P. Povilaičiui ant kaklo. Staiga pribėgo nuotaka Roma ir išgelbėjo piršlį. Ji vietoje virvės uždėjo ant kaklo gražią lietuvišką tautinę juostą "piršliui melagiui".

Čia pat atvažiavo ir svočia Ina Kličienė su dideliu vestuviniu "karvojum" — net su pagalbininkėmis. Vestuvėse dalyvavo apie 350 svečių. Be montrealiečių, kelios dešimtys svečių buvo iš Otavos, Toronto, Hamiltono, Kingstono, Windsoro, Ročesterio, Niujorko, Čikagos ir kitų vietovių. Tai jaunavedžių tėvų giminės ir artimieji bičiuliai. Nors vestuvės buvo gana didelės ir salė pilna svečių, puikių vaišių tarnyba sklandžiai veikė.

Algiui ir Romai linkime darnaus šeimyninio gyvenimo. Jaunavedžiui Algiui linkėtina sekti tėvo pėdomis, perimti ir atgaivinti "Gintaro" ansamblį, kuris yra pažiba visoje Š. Amerikoje. Jaunavedžiai povestuvinę kelionę atliko Floridoje. **A. A.**

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	10.5%
Taupomąsias s-tas	8.0%	Nekiln. turto	10.0%
Pensijų planas	8.5%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 1 m.	8.75%	Investacines nuo	10.5%
Term. ind. 2 m.	8.75%		
Term. ind. 3 m.	9.0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ik 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Elena Juciūtė, autorė knygos "Pėdos mirties zonoje", buvusi Sibiro lagerių kalinė, birželio 12 d. kalbėjo sibirinių trėmimų minėjime St. Catharines, Ont., mieste. Birželio 14 ir 15 d.d. ji lankėsi Toronte, domėjosi Anapilio statyba ir "T. Žiburiais". Jos knyga "Pėdos mirties zonoje" — pergyvenimai Sibiro lageriuosė susilaukė net trijų laidų. Ji yra jau išversta į anglų kalbą. Autorė tikisi, kad neilgai trukus bus surastas ir leidėjas. Iš Toronto E. Juciūtė išvyko per St. Catharines į Klevelandą, kur birželio 19 d. kalbėjo sibirinių trėmimų minėjime. Ji yra ilgai kentėjusi Sibiro lageriuose, bet tebėra energinga, veikli, nors sveikata yra susilpnėjusi. Lietuvoje ji buvo matematikos mokytoja. Dabar gyvena Bostone, kur yra įsikūrę ir jos giminės.

Lietuvių šeimos kalba yra lietuvių kalba

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.